-TÎNĂR REVOLUȚIONAR

DEVOTAȚI PATRIEI, PARTIDULUI

de **VIRGILIU RADULIAN**
PREȘEDINTELE C.N.O.P.

Pionieria este organizația revoluționară a copiilor din țara noastră creată și condusă de Partidul Comunist Român, care-i îndrumă și educă neîntrerupt pe purtătorii cravatelor roșii cu tricolor în spiritul devotamentului nemărginit față de patrie, partid și popor, ca tineri revoluționari, luptători însuflețiți pentru făurirea socialismului și comunismului pe pămîntul românesc.

În cuvîntul și îndemnul înflăcărat adresat pionierilor la cea de a II-a Conferință Națională a Organizației, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta:

«Ceea ce este hotărîtor în formarea copiilor ca oameni înaintați ai epocii socialismului și comunismului este de a sădi în inimile lor iubirea și respectul față de muncă, izvorul celor mai mari și mai depline satisfacții, principalul mijloc de perfecționare umană, de progres social».

Acesta este și sensul principal al promovării spiritului revoluționar printre pionieri în viața organizației. Fiecare pionier trebuie să tindă activ, conștient și hotărît, cu entuziasm, să-și aducă contribuția sa proprie în muncă și prin muncă, la propășirea patriei, la sporirea frumuseții și bogăției țării. Spiritul revoluționar este, prin urmare, acea atitudine, prezentă în orice acțiune sau faptă pionierească, în modul de a gîndi, de a simți și a acționa, de a se comporta al pionierilor, asemeni celui al comuniștilor, de a-și dărui întreaga lor putere de muncă, însăși viața, dacă este nevoie, pentru cauza partidului comunist, pentru bunăstarea și fericirea poporului, pentru prosperitatea patriei. În acest sens îi cheamă pe toți pionierii la fapte demne și o comportare exemplară, la îmbunătățirea neîntreruptă a muncii și activității lor, deviza pionierească «Tot înainte!»

Cum putem face acest lucru? În primul rînd, prin felul de a munci și învăța, expresie a patriotismului și demnității pionierești. A învăța în acest mod înseamnă a fi preocupat de punerea pe deplin în valoare a tuturor posibilităților și puterilor de muncă ale fiecărui pionier, a manifesta răspundere personală și a fi exigent cu tine însuți, a fi sîrguincios și perseverent, de a învinge cu voință greutățile în studiu și-n întreaga activitate de însușire a științei și culturii, de formare și perfecționare a deprinderilor de muncă.

A învăța în acest fel mai înseamnă a dovedi mereu hărnicie și inițiativă, a nu aștepta îndemnuri de la alții, ci de a acționa mereu pentru a te informa de pretutindeni despre ceea ce este nou în știință, în tehnică, cultură, a-ți perfecționa aptitudinile și a-ți exersa gîndirea creatoare, puterea de observație, aptitudinea de a găsi cît mai multe și mai bune soluții la diferite probleme, de a exersa spiritul activ și practic. Pionierul se remarcă întotdeauna prin aceea că valorifică toate activitățile pe care le desfășoară, culege, ca o albină harnică, nectarul științei și învățăturii nu numai din lecțiile de la școală, ci și din viață, din excursiile și drumețiile sale, din întîlnirile cu oamenii, din observarea atentă a tot ceea ce-l înconjoară. Astfel trebuie înțeles și aplicat în muncă și învățătură dictonul pionieresc «Fiecare să muncească după puterile sale, dar depășindu-se mereu pe sine».

Situîndu-se totdeauna pe o poziție înaintată față de muncă și învățătură, pionierul își însușește totodată, el însuși, și-și cultivă în mod conștient o atitudine cu adevărat patriotică și revoluționară față de munca practică, productivă, înțelegînd că participarea directă la făurirea bunurilor materiale este încă acum, de pe băncile școlii, și cu atît mai mult mîine, în sfera nemijlocită a producției, contribuția cea mai importantă la progresul societății noastre, la propășirea patriei. De aici interesul, pasiunea și răspunderea cu care pionierul participă la munca productivă, la activitatea în atelierele și laboratoarele școlii, în cercurile uzinale, în microferme și microîntreprinderi, pretutindeni unde se educă și se perfecționează obișnuința de a munci.

Spiritul gospodăresc, grija neîntreruptă pentru bunurile școlii, ale poporului, participarea activă, cu însuflețire și inițiativă la munca patriotică, la înfrumusețarea orașelor și satelor, sînt tot atîtea trăsături ale spiritului revoluționar, a năzuinței pionierului de a fi mereu și pretutindeni de folos patriei și poporului.

Spirit revoluționar mai înseamnă lupta pentru interesele colectivului, pentru unitatea și prietenia adevărată a tuturor pionierilor țării, pentru triumful principiului «Toți pentru unu și unu pentru toți» în viața și-n activitatea fiecărei grupe, a fiecărui detașament. Aceasta presupune că toți pionierii trebuie să acționeze mereu și energic, cu răbdare, dar stăruitor, ca fiecare pionier să fie și să devină un membru destoinic al organizației, un participant activ la viața de organizație, iar fiecare colectiv un nucleu puternic de educație în spirit revoluționar, ceea ce înseamnă cinste, curaj, exigență, sinceritate, modestie, precum și multe, multe alte însușiri pe care pionierii și le cultivă în mod conștient și cu răspundere.

Preluînd expresia unui locțiitor al președintelui C.N.O.P. putem spune că o atitudine pionierească cinstită și demnă, de luptă pentru neîntreruptă perfecționare morală și politică, o muncă mereu mai bună a tuturor își găsește înțelesul în cuvintele «fiecare pionier este propriul său comandant», ceea ce înseamnă că fiecare este răspunzător față de conștiința și demnitatea sa de pionier, pentru întreaga sa muncă și comportare.

În acest fel, pionierii își fac totodată ucenicia pentru a deveni membri ai Uniunii Tineretului Comunist, organizație revoluționară a tineretului spre care își îndreaptă cu încredere și entuziasm gîndurile și aspirațiile lor.

Prin muncă și învățătură, prin înfăptuiri deosebite, luptînd hotărît pentru îmbunătățirea activității în toate domeniile de la fiecare pionier și fiecare grupă, pînă la întreaga organizație, acționînd energic pentru biruirea neajunsurilor și înlăturarea lipsurilor, pentru mai mult și mai bine în întreaga viață pionierească, vom sărbători în spirit revoluționar, un sfert de veac de la înființarea Organizației în condițiile în care alături de întregul nostru popor întîmpinăm cel de al XI-lea Congres al P.C.R. și cea de a XXX-a aniversare a Eliberării patriei.

CALENDARUL

PLECAREA NEPOTULUI

Schiţă de CONSTANTIN DIACONU

Peste noapte ninsese şi cînd am ieşit pe prispă, curtea, grădina şi împrejurimile erau de nerecunoscut. Zăpada, groasă şi încă neatinsă, acoperea totul. Pămîntul părea că doarme, învins şi resemnat, dar şi mulţumit în acelaşi timp, sub plapuma aceea orbitor de albă.

Mi-am început programul de înviorare ca de obicei, cu exerciţii de respiraţie. Aerul era atît de rece şi de curat, încît după cîteva secunde doar mă simţeam de parcă aş fi băut o licoare ameţitoare, care avea darul să mă facă să clocotesc de-o ciudată şi inexplicabilă bucurie.

După ce-am terminat şi ultima mişcare prevăzută, mi-am scos maioul şi aşa, numai în chiloţi, am deschis portiţa din capul prispei, aceea care da în grădină, am coborît repede cele cîteva trepte de piatră şi m-am afundat pînă la genunchi în zăpada afînată.

Atunci am auzit portiţa din mijlocul prispei, aceea care da în curte, scîrţîind. M-am întors şi-am zărit o parte din cojocul lui Ticu şi-am tresărit. O clipă am sperat că-i el, numaidecît însă mi-am dat seama că mă înşelasem. Era Mica, am văzut-o cînd, după ce-a pus cîrligul, s-a ridicat şi s-a întors spre mine. Nu mă observase pînă atunci şi cînd a dat cu ochii de mine a-ncremenit.

— Ce faci acolo, mă, băiete? Te-ai încălzit prea tare? Ai să capeţi tu o răceală de n-au să ţi-o mai scoată din plămîni toţi medicii de pe lume. Numaidecît să treci în casă!

M-am urcat pe prispă, am smuls de pe culme prosopul şi, din mers, am început să-mi frec apăsat picioarele din care parcă-mi ieşeau flăcări.

Am intrat în bucătărie şi-acolo era cald, focul duduia în sobă şi pe plita mare care dogorea plăcut, fierbeau şi sfîrîiau nişte crătiţi şi-un ceaun.

— Ce face Ticu, Mica, s-a trezit?

Am întrebat-o uitîndu-mă la ea. Voiam să-i prind privirea, era ultima zi pe care o mai petreceam aici şi n-am putut să rezist curiozităţii aceleia, amestecată cu nedumerire şi-un fel de-ncrîncenare, care mă chinuia de cînd venisem. Dacă i-aş fi văzut ochii în clipa aceea, poate că mi-aş fi dat seama dacă ştia sau nu. Ea însă nu s-a uitat la mine., îmi adusese hainele din cameră şi-acum le învîrtea, cu mişcările ei cam ţepene, pe lîngă sobă, i se păruse că sînt cam reci şi voia să mi le încălzească puţin înainte de-a mi le da să le îmbrac, cu toate că nu era nevoie de aşa ceva.

— Nu s-a sculat încă. S-a răsucit mai toată noaptea în pat, de cîteva ori mi-a cerut apă, şi-abia spre ziuă a adormit. După ce i-am dat nişte prafuri dintr-alea, aduse de tine. Acum doarme dus.

Îmi răspunsese pe tonul ei obişnuit, ca şi cînd am fi discutat despre un lucru oarecare, fără prea mare însemnătate. Şi iarăşi m-am întrebat, pentru a nu ştiu cîta oară de cînd mă aflam acolo, dacă ştia sau nu. Mi-era greu să-mi închipui că nu-şi dăduse seama, că nu înţelesese de ce anume suferă Ticu, în acelaşi timp însă, văzînd-o cum se poartă faţă de el şi de mine, găsind-o la fel cum o ştiam eu dintotdeauna, de fiecare dată mă îndoiam şi atunci mă gîndeam c-ar fi de datoria mea s-o fac să ştie ce-o aşteaptă. Dar nici de data asta n-am reuşit să aflu nimic de la ea şi n-am avut curajul să-i spun.

— Bine, atunci am să amîn spartul lemnelor pentru mai tîrziu, m-am grăbit eu să zic ceva, ca nu cumva să-mi observe neliniştea care mă cuprinsese.

— Lasă-le dumnezeului de lemne! Ai spart destule pînă acu', mi-ajung astea pînă la primăvară. Şi dacă nu mi-or ajunge, oi găsi eu pe cineva pentru alea care au mai rămas. Mai bine ţi-ai scoate şi tu nasul prin sat. Că uite, mîine îs două săptămîni de cînd ai venit şi n-ai ieşit decît pînă la fîntînă. Ba nu, că o dată te-ai dus şi la cooperativă. Cît n-a fost zăpadă, mai treacă-meargă, da' acu' e. Te poţi duce şi la pădure. Azi dimineaţă m-am întîlnit cu Terente şi mi-a zis c-ar vrea să te duci pe la el, că te-aşteaptă. Du-te măcar azi, că deseară pleci şi cine ştie cînd mai vii pe-aici.

Nea Terente, fost ani în şir, pînă astă toamnă, ajutorul lui Ticu, era acum noul paznic de vînătoare al rezervaţiei şi ştia cît de mult îmi place pădurea, cît de mult o cutreieram, zile întregi, şi iarna, şi vara, împreună cu Ticu, şi-acum mă chema, mă aştepta. Se oferea să-i ţină locul lui Ticu, foarte frumos din partea lui. Nu ştia însă, n-avea cum să ştie că fără Ticu pădurea mi s-ar fi părut goală, pustie. Dacă ar fi fost Ticu sănătos, lucrurile s-ar fi schimbat. Cu el aş fi mers. Am fi trecut cu sania prin pădure, pe drumuri numai de el cunoscute şi pe sub crengi împovărate de zăpadă, aş fi văzut căprioarele şi cerbii, şi fazanii, şi mistreţii. Şi l-aş fi ajutat să pună boabele de porumb şi de mei, otava şi grunjii de sare în jgheaburile şi ieslele rezervaţiei. Şi poate că iar aş fi descoperit, tupilată în vreun copac, o pisică sălbatică, aşa cum o descoperisem pe aceea de anul trecut. Şi atunci Ticu ar fi oprit caii şi lăsîndu-mi mie frîiele în mîini, şi-ar fi luat puşca, ar fi făcut doi-trei paşi, ar fi dus-o încet la ochi, şi pe urmă liniştea pădurii ar fi fost sfărîmată pentru cîteva clipe. Iar eu, după ce aş fi potolit caii, aş fi alergat să ridic din zăpadă sălbăticiunea cu blană roşcat-albăstrie... Mă aştepta pădurea, şi rîul, şi lunca, mă aşteptau şi băieţii din sat, dar n-aveam nici un chef să ies.

— Nu, Mica, nu mă duc. Lasă, mai am eu timp. La vară, cînd am să stau mai mult.

— La vară, la primăvară!... Grozav îi semeni tu lui taică-tu. Aşa-l auzi şi p-ăla: «Las' că fac eu!» Dar nu face deloc. Ce-o fi la vară, om vedea, eu de-acu-ţi vorbesc. Au să creadă şi-au să zică oamenii despre tine că ţi-ai ridicat nasul pe sus dacă nu te duci să-i vezi, să stai de vorbă cu ei. Şi asta nu-i bine, băiete, să ştii.

Nu, nu se putea ca Mica să nu ştie de ce anume suferea Ticu. Ştia, fără-ndoială. Şi-atunci cum de putea fi aşa, la fel ca-ntotdeauna, ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic? Să fi avut oare inima de piatră şi eu să nu-mi fi dat seama pînă acum?

— N-au decît să creadă ce vor. Ce poftesc. Dacă sînt proşti, n-o să mă apuc eu să le fac şi traistă.

Mica nu mi-a răspuns. În schimb s-a uitat la mine. M-a privit lung şi fix, cu buzele strînse în aşa fel încît gura ei arata în momentul acela ca o pungă mototolită. Am înţeles, mi-am dat seama că stătea la-ndoială dacă să mă cîrpească sau nu. N-a făcut-o însă şi ştiu de ce. Nu mai eram mic, între timp crescusem şi ea renunţase cam de mult la aşa ceva, de cîtva timp mă considera mare şi mă trata ca atare. În clipa aceea însă tare mult mi-ar fi plăcut dacă-mi dădea o scatoalcă după ceafă, după vechiul şi bunul ei obicei. Pur şi simplu tînjeam după aşa ceva, ea însă şi-a luat privirile de pe mine şi şi-a văzut de-ale ei. Şi asta m-a durut mai mult decît orice.

— Nu fi supărată pe mine, Mica. Mă simt atît de bine aici, lîngă voi, că n-aş vrea să mai plec niciodată. Cred că mă-nţelegi.

Spuneam adevărul-adevărat, dar în acelasi timp şi minţeam Şi nu ştiu de ce, că doar n-aveam nevoie să spun aşa ceva. Mai ales faţă de ea. Dacă aş fi tăcut, ar fi fost de-o mie de ori mai bine. Uite însă că nu tăcusem, aşa cum nu ştiu eu să tac niciodată atunci cînd trebuie.

— Lasă astea şi treci să mănînci!

Tot timpul cît vorbisem, Mica trebăluise şi-acum masa era gata. O masă ciudată, care într-un fel îi semăna grozav, şi pesemne că tocmai din cauza asta îmi plăcea atît de mult. Aveam în faţă o tigăiţă cu carne de porc scoasă din borcan şi încălzită, o strachină plină cu mieji de nuci, un borcănel cu magiun de prune şi unul cu miere de salcîm, o farfurie cu brînză de oi şi alta vîrfuită cu pere şi mere murate. Şi, pe lîngă toate astea, o pîine mare de casă, abia scoasă din cuptorul sobei, care umplea toată încăperea cu aroma dulceagă a grîului dospit şi rumenit.

Altădată aş fi fost în stare să dau gata toate bunătăţile astea, acum însă trebuia să mă forţez, să mă străduiesc din răsputeri ca să pot să-nghit cîte ceva. În aparenţă, totul era ca mai

(continuare în pag. 15)

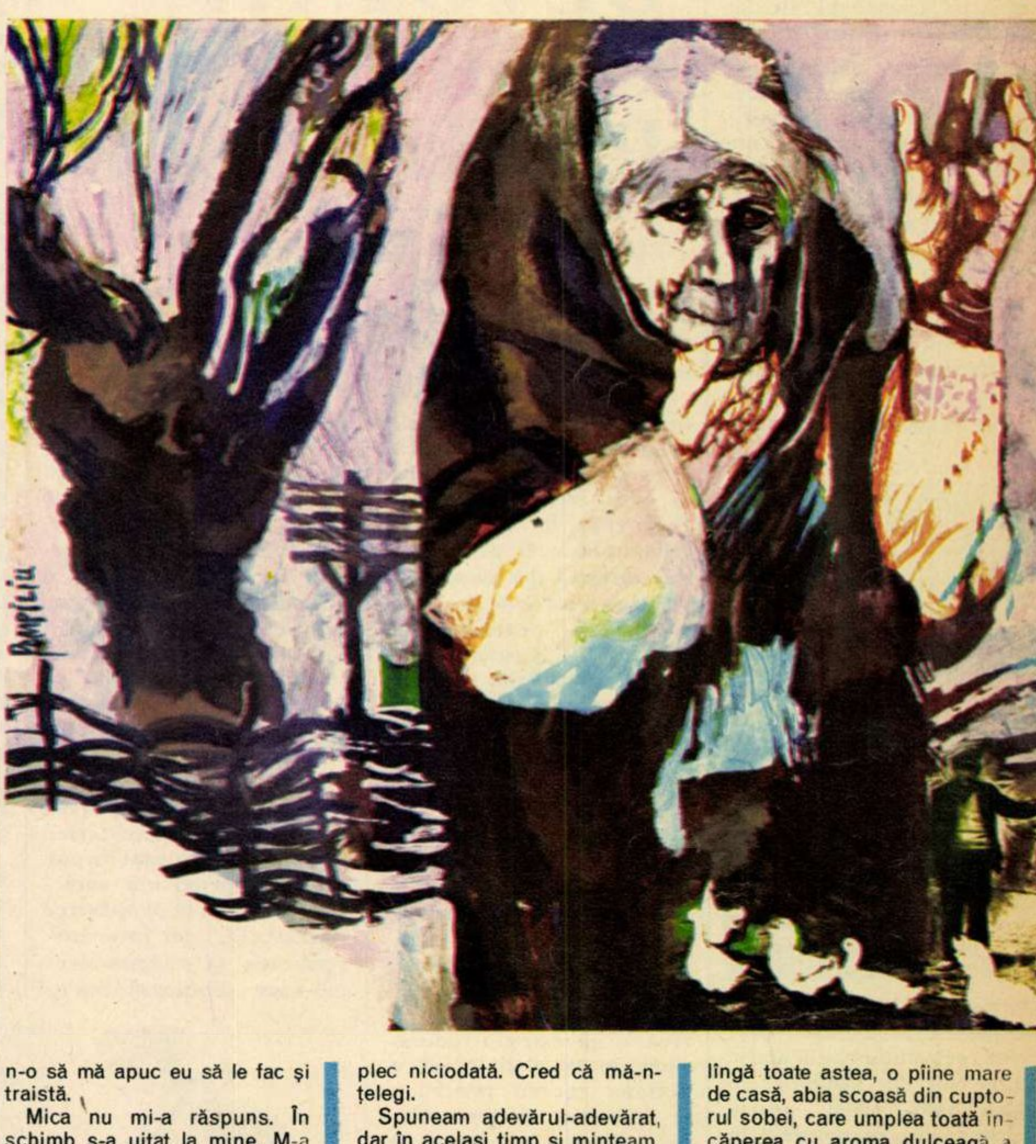

Ilustraţie de Pompiliu

ATLAS CUTEZATORII

REPUBLICA ARABĂ LIBIANĂ

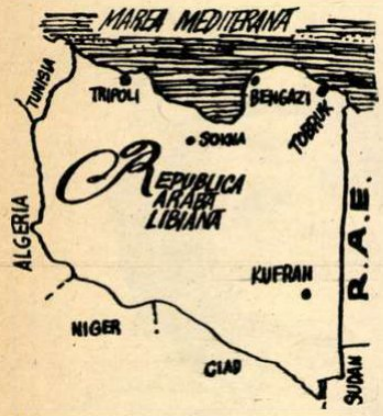

Aflată în nordul Africii, pe coasta Mării Mediterane, Libia este una dintre cele mai întinse țări arabe: 1 759 540 km p. Nouă zecimi din teritoriul țării sînt ocupate de ținuturi deșertice pe care nu există nici cursuri de apă permanente, nici lacuri mari. De aceea populația, care se ridică la 1 900 000 de locuitori este concentrată mai ales în zona litoralului și în oaze, pe circa 10 la sută din teritoriu și practică agricultura, cultivîndu-se în principal orz, măslini, curmale, citrice, grîu și ricin.

În urmă cu circa 20 de ani, pe teritoriul libian au fost descoperite importante zăcăminte de petrol. Subsolul mai deține zăcăminte de fosfor, minereu de fier, sulf și gaze naturale. «Străvechea țară a nisipurilor» este cunoscută cu numele de Libia încă din vremea grecilor antici și a lui Dioclețian. În frămîntata sa istorie, ziua de 24 decembrie 1951 se înscrie ca zi în care, printr-o hotărîre a O.N.U., Libia devine stat independent. Dar, datorită anacronicului regim monarhic, țara continuă să se afle sub controlul marilor monopoluri străine pînă la 1 septembrie 1969, dată la care este inaugurată republica.

Astăzi, în peisajul Libiei insemnele noului sînt tot mai des întîlnite și în mod deosebit profilurile sondelor petroliere, care dau o producție anuală de peste 150 milioane tone. O deosebită însemnătate pentru dezvoltarea economică a țării a avut-o îngrădirea activității companiilor petroliere străine.

În vederea consolidării independenței economice a țării, a fost creat un amplu program de industrializare care urmărește diversificarea economiei naționale. Pentru a putea fi valorificate terenurile aride, lipsite de apă a fost elaborat proiectul agrar denumit «Kufrah», care prevedea irigarea unor întinse zone din Sahara, prin valorificarea pînzelor de apă subterane, descoperite în pustiu.

Capitala administrativă a țării este Tripoli, iar la El Beida se află capitala rezidențială. Benghazi, Derna și Agedubia sînt alte principale orașe ale țării.

REPUBLICA LIBAN

Situat în sud-vestul Asiei, în zona Orientului Apropiat, avînd o largă ieșire la Marea Mediterană, Libanul are o suprafață de 10 400 kmp. Teritoriul țării este împărțit în cinci districte. Cea mai mare parte a țării este ocupată de munții Liban și Antiliban care coboară spre vest, într-o îngustă cîmpie litorală. Între pereții de granit ai munților se află vestita cîmpie Bekaa, grînar și livadă a țării. Tot aici se află celebrele vestigii istorice ale Baalbekului. Odinioară, Bekaa era denumită «Panerul Romei». Grînele recoltate aici erau încărcate în portul Iulia Augusta Felix Beritus (actualul Beirut), străbătînd întinderile albastre ale Mediteranei pînă la gurile Tibrului.

În ultimii ani statul a depus intense eforturi în vederea unei rapide modernizări a agriculturii sporindu-se totodată suprafețele recuperate prin ameliorarea solurilor aride. Libanul este una dintre principalele producătoare și exportatoare de mere și citrice din Orientul Apropiat. Livezile de meri cresc pe versanții munților pînă la 1500 m altitudine, iar citricele pe fîșia de cîmpie mediteraneană.

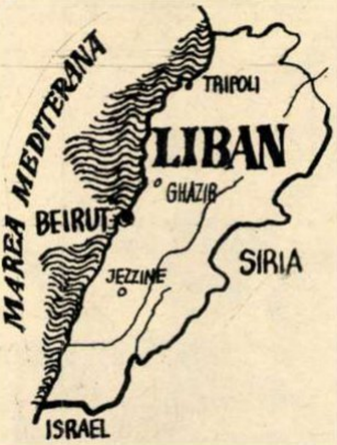

Pot fi întîlnite, de asemenea, culturi de grîu, cartofi, porumb, orz, viță de vie și bananieri. Subsolul țării dispune de zăcăminte de cărbune brun, asfalt, minereu de fier, mangan și uraniu.

În creerii munților Liban, la altitudini de circa 1950 m, nu departe de silueta celui mai înalt pisc, Kornet — el — Saouda, se află o mică pădure cu arbori giganți, impresionînd atît prin proporții cît și prin vîrsta lor milenară. Sînt celebri cedrii de Liban, un grup de aproape 400 de copaci, simbol viu al acestor meleaguri. În conștiința poporului, cedrul a devenit un simbol al continuității.

Capitala țării este Beirut. Vechea poartă comercială a Orientului este astăzi un oraș modern, cu o arhitectură nouă. Împreună cu suburbiile sale, orașul găzduiește 1 200 000 din cei 2 600 000 de locuitori ai țării. Beirutul, marea poartă maritimă, este în același timp și principala poartă aeriană a Orientului mijlociu. Sidonul, renumita capitală a lumii feniciene, de unde neguțătorii temerari porneau să colinde cu corăbiile lor Mediterana și chiar marele ocean, dincolo de Coloanele lui Hercule, este și astăzi un însemnat centru economic și administrativ. Tyr, Tripoli și Zahle sînt alte orașe principale.

Țară cu vechi tradiții culturale, Libanul modern se mîndrește cu școlile sale de renume cu bibliotecile și muzeele sale, cu festivalurile sale artistice desfășurate anual în locuri de rezonanță istorică — Tyr, Baalbek, Byblos.

REPUBLICA ARABĂ SIRIANĂ

Această țară, aparținînd Orientului Apropiat, despre care se spune că e veche ca și timpul, se întinde pe o suprafață de 185 180 kmp. Denumirea țării, Siria (Suria) este posibil să provina fie de la asirieni, fie de la vechea denumire a munților Antiliban care se numeau și Sirian sau Siriana. Ca leagăn al unor vechi civilizații are o bogată istorie. Nenumăratele vestigii descoperite în Siria, vorbesc de sumerieni, hitiți, seleucizi, romani etc.

Teritoriul țării este împărțit în 11 regiuni. În vest se află o îngustă cîmpie litorală, partea cea mai fertilă și mai populată a țării, dominată de culmi muntoase care se prelungesc în sud cu zona munților Liban și Antiliban, spre nord pierzîndu-se în cîmpia străbătută de valea Nahr-el-Kebir. Spre granița cu Irakul se întind ținuturi deșertice și platouri calcaroase.

Pe aproximativ jumătate din suprafața țării se cultivă cereale, sfeclă de zahăr, bumbac, tutun, măslini, viță de vie și pomi fructiferi. Întinsele pășuni naturale au permis dezvoltarea creșterii caprelor, oilor, a vitelor cornute mari, a cailor și a cămilelor.

În subsolul țării se găsesc zăcăminte de sare, cărbune brun, asfalt, petrol, minereu de fier, cupru, crom și fosfați.

TURCIA
M. MEDITERANĂ
ALEP
Eufrat
SIRIA
IRAK
DAMASC
LIBAN
IORDANIA

La poalele muntelui Quasiun, într-o oază plină de verdeață de pe malul rîului Baroda, se află capitala Damasc, în care trăiesc un milion din cei 6 400 000 de locuitori ai țării.

Oraș cu vechi tradiții comerciale, spre care se îndreptau caravanele încărcate cu mărfuri de la Alep, Tortouse și Homs, străbătînd imensitățile de nisip și terenuri aride, Damascul și-a păstrat această faimă și astăzi. Tîrgul de la Damasc este în prezent un cunoscut centru al comerțului internațional. Ca unul dintre cele mai vechi orașe din lume, Damascul păstrează monumente și locuri istorice cu valori de necontestat. (La Muzeul național din Damasc se află tăblița din lut cu cele 30 de caractere de scriere alfabetică, datînd din sec. XIV î.e.n.)

Alep (tradiționalul oraș comercial din nordul țării), Homs, Homa și Latakia sînt alte importante centre ale țării.

Printre nenumăratele monumente ale vechilor culturi care au înflorit odinioară pe teritoriul sirian, cel mai celebru este Orașul colonadelor sau Palmyra, întemeiat în mileniul 1 î.e.n. Din orașul de atunci mai pot fi văzute și astăzi circa 150 de coloane, un arc de triumf cu trei intrări, un teatru, o piață ș.a.

În prezent statul sirian este preocupat de dezvoltarea unei industrii naționale proprii.

REPUBLICA IRAK

Irakul este una dintre țările în care vestigiile civilizațiilor ce au înflorit cu milenii în urmă pe pămîntul dintre Tigru și Eufrat (în anticele cetăți ale Ninivei și Babilonului, în Bagdadul din «1001 de nopți») pot fi întîlnite alături de realizările noi, oferind parcă simboluri aparte împletiri dintre istoria frămîntată a Mesopotamiei, cu realitățile contemporane și aspirațiile de progres ale poporului. Teritoriul acestei țări — 448 742 kmp — se află așezat pe cursul mijlociu și inferior al fluviilor Tigru și Eufrat, avînd o îngustă ieșire la nordul Golful Persic, în zona de vărsare a celor două fluvii unite. În nordul și nord-estul țării se înalță culmile vestice ale podișurilor muntoase ale Armeniei și Iranului, ce ating altitudini de pînă la 3600 m. În sud se întinde cîmpia aluvială a Mesopotamiei, importantă bază agricolă a țării.

«Țara cu 31 de milioane de palmieri», cum este supranumită Republica Irak, are o climă subtropicală continentală, și în sud climă tropicală, ce face ca, în timpul verii, mercurul termometrelor să se ridice pînă la 60°—70°C la umbră.

MOSUL
BAGDAD
IRAK
Eufrat
BASRAH
GOLFUL PERSIC

Agricultura, străvechea ocupație a oamenilor acestor meleaguri, cunoaște astăzi o nouă înflorire, ca urmare a reformei agrare care a adus schimbări esențiale în viața țăranilor.

Dacă pe solul irakian pot fi întîlnite culturi de orz, grîu, porumb, curmali, bumbac, tutun și palmieri de ulei, în subsol se află importante zăcăminte de petrol, sare, gaze naturale ș.a.

Astăzi, țara pe care altădată au înflorit grădinile suspendate ale Semiramidei, care a dat celebrul cod de legi ale lui Hamurabi și cetatea «Ziggurat» de pe Eufrat cunoscută mai tîrziu și sub numele de Turnul Babel, trăiește astăzi o nouă istorie.

Paralel cu punerea în valoare a bogățiilor naturale, o atenție deosebită se acordă diversificării industriei, creării de noi întreprinderi în domeniile petrochimiei, metalurgiei, construcțiilor de mașini.

În preajma milenarelor sisteme de irigații, cărora li s-au adăugat altele noi, se ridică semețe coloanele rafinăriilor sau a combinatelor chimice. Alături de dezvoltarea industriei petroliere și crearea cadrelor necesare acesteia, se are în vedere și crearea altor ramuri moderne cum ar fi producerea de îngrășăminte, sodă caustică, polietilenă etc.

Pe cursurile Tigrului și Eufratului care fertilizează ogoarele, au fost create și se mai află în curs de construcție noi sisteme hidroenergetice, lacuri de acumulare, care potolesc setea pămînturilor aride, pe care se află întinse plantații de bumbac, orz, curmali.

Dezvoltarea economică a Irakului este însoțită de largi acțiuni pe plan cultural și social.

BRIGADIER la 14 ani

1

Scenariu: NICOLAE ȚIC

Desene: VINTILĂ MIHĂESCU

ÎN URMĂ CU MAI MULTI ANI, PE UNUL DIN ȘANTIERELE PATRIEI, UNDE CÎNTECELE BRIGADIERILOR SE ÎMPLETEAU CU EFORTUL MUNCII, AM ÎNTÎLNIT UN BĂIAT A CĂRUI POVESTE CRED CĂ MERITĂ SĂ FIE CUNOSCUTĂ ȘI DE VOI. TOTUL A ÎNCEPUT ÎNTR-O DIMINEAȚĂ, CÎND BRIGADIERII SE AFLAU ÎN CAREU...

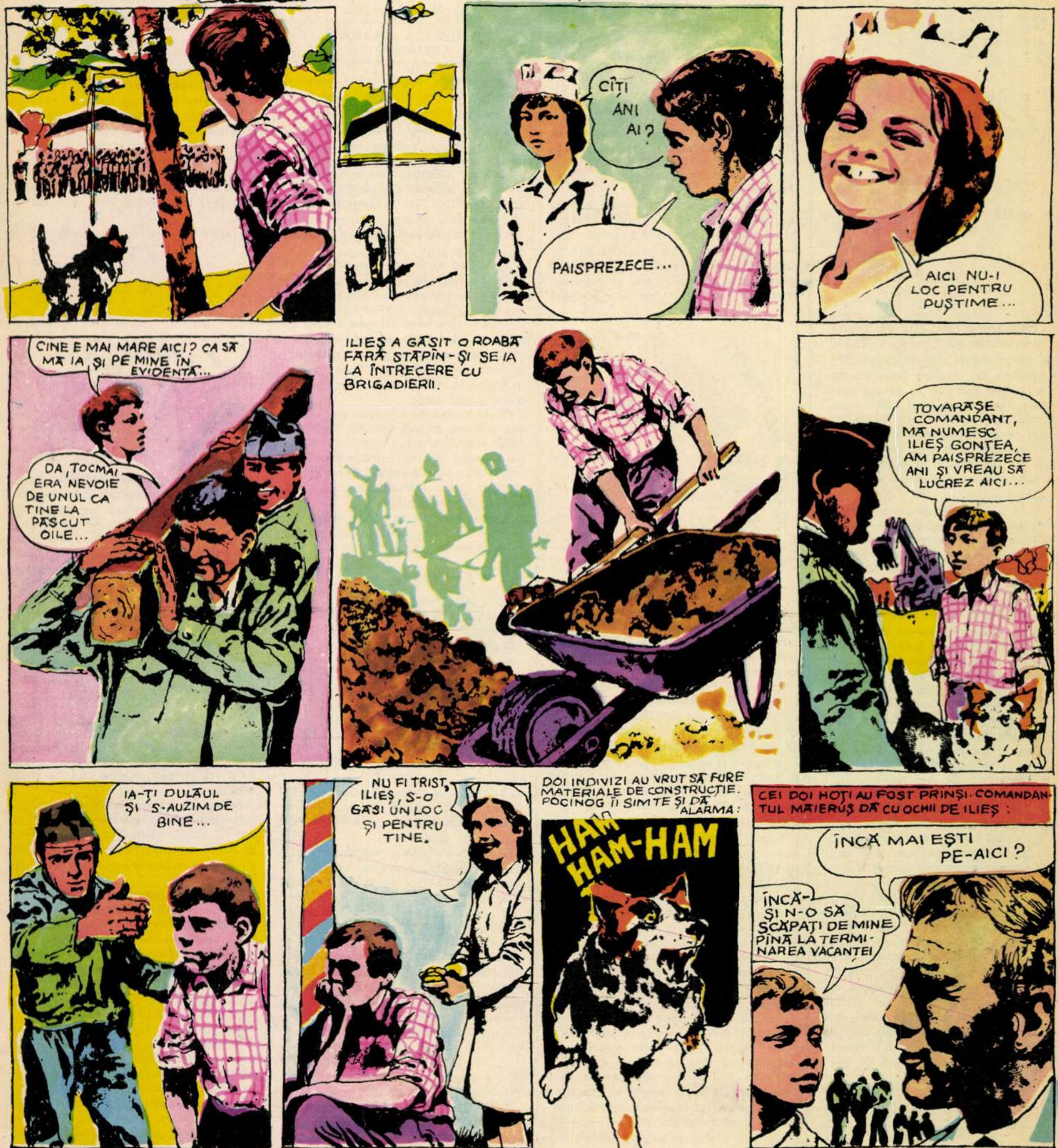
CÎȚI ANI AI?
PAISPREZECE...
AICI NU-I LOC PENTRU PUȘTIME...
CINE E MAI MARE AICI? CA SĂ MĂ IA ȘI PE MINE ÎN EVIDENȚĂ...
DA, TOCMAI ERA NEVOIE DE UNUL CA TINE LA PĂSCUT OILE...
ILIEȘ A GĂSIT O ROABĂ FĂRĂ STĂPÎN - ȘI SE IA LA ÎNTRECERE CU BRIGADIERII.
TOVARĂȘE COMANDANT, MĂ NUMESC ILIEȘ GONȚEA, AM PAISPREZECE ANI ȘI VREAU SĂ LUCREZ AICI...
IA-ȚI DULĂUL ȘI S-AUZIM DE BINE...
NU FI TRIST, ILIEȘ, S-O GĂSI UN LOC ȘI PENTRU TINE.
DOI INDIVIZI AU VRUT SĂ FURE MATERIALE DE CONSTRUCȚIE. POCINOG ÎI SIMTE ȘI DĂ ALARMA:
HAM HAM-HAM
CEI DOI HOȚI AU FOST PRINȘI. COMANDANTUL MAIERUȘ DĂ CU OCHII DE ILIEȘ:
ÎNCĂ MAI EȘTI PE-AICI?
ÎNCĂ - ȘI N-O SĂ SCĂPAȚI DE MINE PÎNĂ LA TERMINAREA VACANȚEI

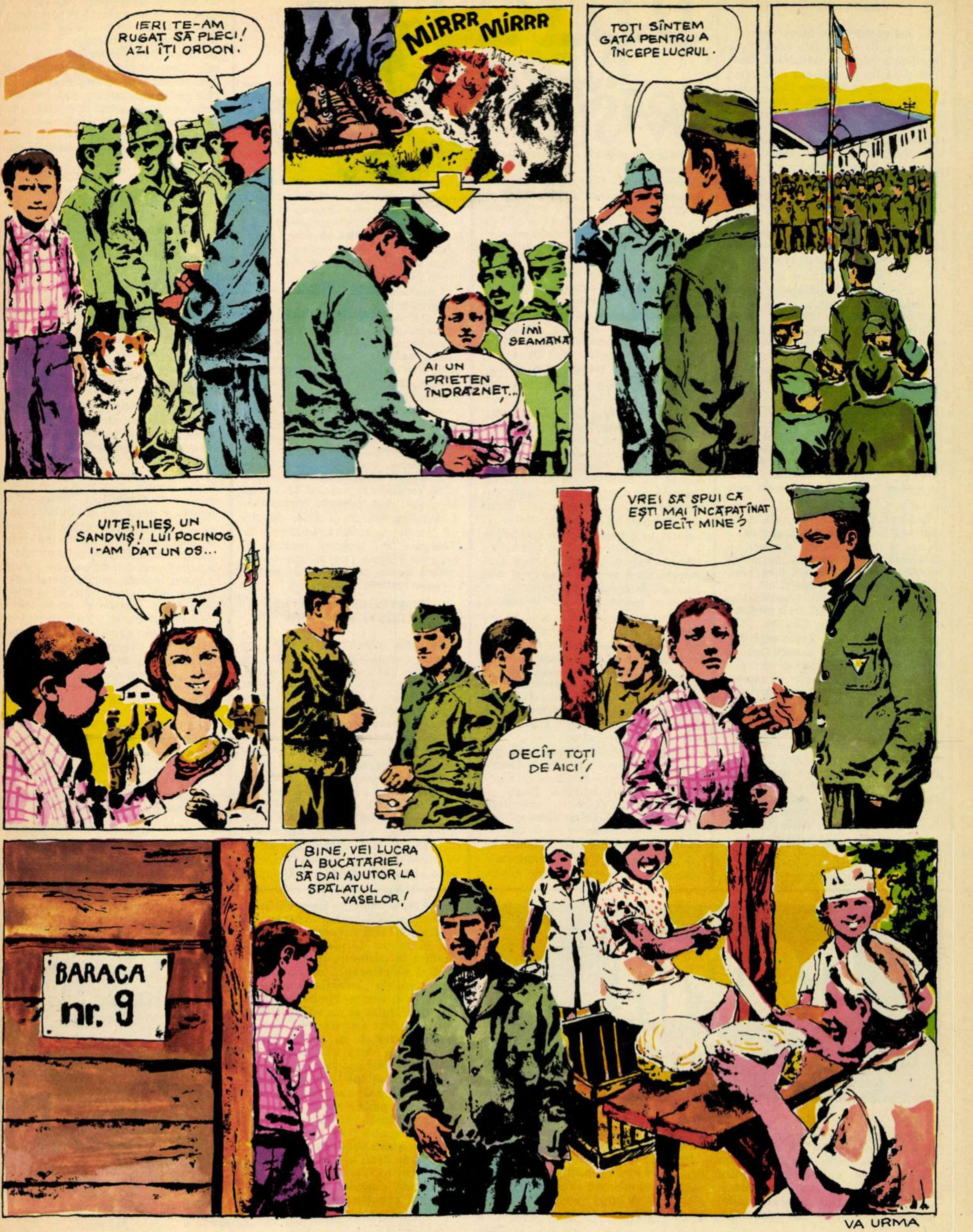
IERI TE-AM RUGAT SĂ PLECI! AZI ÎȚI ORDON.
MÎRRR MÎRRR
AI UN PRIETEN ÎNDRĂZNEȚ...
ÎMI SEAMĂNĂ
TOȚI SÎNTEM GATA PENTRU A ÎNCEPE LUCRUL.
UITE, ILIEȘ, UN SANDVIȘ! LUI POCINOG I-AM DAT UN OS...
VREI SĂ SPUI CĂ EȘTI MAI ÎNCĂPĂȚÎNAT DECÎT MINE?
DECÎT TOȚI DE AICI!
BARACA nr. 9
BINE, VEI LUCRA LA BUCĂTĂRIE, SĂ DAI AJUTOR LA SPĂLATUL VASELOR!

VA URMA

COPIII ÎȘI ÎNFRUMUSEȚEAZĂ ORAȘUL

SURPRIZA DE PE CALEA BUZIAȘULUI

Ne îndreptăm spre inima orașului Timișoara. Brusc, în fața noastră se deschide o modernă autostradă. De-o parte și de alta a culoarelor carosabile, panouri colorate, de forme triunghiulare, hexagonale, circulare și semicirculare ne fac să credem că am fost proiectați în împărăția geometricienilor. (Ne obișnuisem cu stereotipia panourilor publicitare, dar se pare că aici esteticienii orașului și-au spus foarte serios cuvîntul). Săgeți indicatoare, reclame ingenioase, firme caligrafiate elegant lămuresc însă exact locul unde ne aflăm: pe Calea Buziașului care a devenit o mare platformă industrială, mai bine-zis «cartierul general» al industriei timișorene, rod al muncii și hărniciei oamenilor care se alătură efortului unanim al întregului popor, în acest an sărbătoresc, spre noi și glorioase împliniri.

Drumul nostru continuă spre fabrica «Azur», în fața căreia se află un grup compact de... privitori. Curioși, ne apropiem și noi. Să vezi și să nu crezi! O adevărată expoziție în aer liber! Descifrăm și cîteva nume: Lavinia Pleșu, Tatiana Tașka... clasa a VI-a, a VII-a... Este de fapt, o foarte originală frescă, realizată de către pionierii și elevii Liceului de estetică industrială din Timișoara, care înfățișează o suită de imagini din incinta unor fabrici și uzine timișorene, de pe șantierele de construcții.

Iată cum copiii orașului, care în curînd vor prelua ștafeta generoasă a muncii și hărniciei celor vîrstnici, cei care astăzi desfășoară mii de ore de muncă patriotică, sădesc flori, plantează pomii ce vor crește odată cu ei spre treptele maturității, înviorează străzile, își înfrumusețează cu o sîrguință impresionantă orașul. Cea mai tînără generație de artiști explorează fascinantul univers al tehnicii moderne — vin să-i cunoască la locul lor de muncă, în fața strungului, a bancului de lucru sau a tabloului de comandă a unei complicate instalații — pe cei care sînt făuritorii bunurilor noastre materiale — pe părinții și frații lor mai mari. Ceea ce au văzut e tălmăcit apoi prin bucuria culorilor, cu candoarea și fantezia proprii doar copilăriei. Iar trecătorul pe Calea Buziașului întîlnește aici acest dar oferit de către copii, iubitori ai frumosului, ai omului și ai muncii lui.

O «ISTORIE» ȘI «EROII» EI

Ca să-i cunoaștem, vom derula filmul premergător secvențelor-color pe care vi le prezentăm în pagina alăturată. Se cuvine să vorbim, în primul rînd, despre inițiativa Comitetului județean de partid Timișoara (prin înființarea Comisiei județene pentru problemele de agitație vizuală, reclamă și afișaj) de a înfrumuseța, de a decora printr-o suită de asemenea fresce cartierele din zonele industriale ale orașului. Acțiune la realizarea căreia contribuie elevii Liceului de estetică industrială alături de grupul «Sigma 1», înființat la Facultatea de arhitectură. Fresca, intitulată sugestiv «Noi am văzut», însumează deopotrivă efortul artistic al pionierilor din clasele a VI-a și a VI-a, precum și al elevilor mai mari, din anii III și IV. O primă secvență este aceea în care un grup de pionieri, alcătuit din Lavinia Pleșu, Mirela Dorobanțu, Tatiana Tașka, Maria Peici, Domnica Trușcoaică, Cătălin Oprescu, Tiberiu Abramovici, Aloisia Sturm și Roxana Almăjan, au purces cu carnetele de schițe și cu creionul într-o amplă documentare prin uzinele timișorene, după care a urmat transpunerea în culori, în forme și volume hiperbolice. Într-o competiție cu juriu și... fără premii, au fost selectate lucrările care aveau să fie supradimensionate de către colegii mai mari (mai abili în escaladarea schelelor) pe un perete monoton, mohorît al fabricii «Azur». Interlocutorul nostru, elevul Laurențiu Ruță (viitor designer), ne istorisește cu dezinvoltura și competența celui obișnuit cu interviurile (las' că de astă toamnă îl tot asaltează ziariștii) despre exodul acestei cohorte de «zugravi» — după cum li s-a adresat un trecător neavizat. «Evident, pictorii nu poartă nici frac și nici mănuși albe!» — i-au replicat ei.

Fetele — Gabriela Popa, Anca Badea, Gerlinde Wild, Stela Tvein, Beatrice Zeana — sînt împovărate cu toată recuzita tehnico-artistică. Băieții — Laurențiu Ruță, Vasile Semlecan, Norbert Kuttesch, Cristian Stroie și ceilalți — (purtînd niște halate de culoare nedefinită, eterogenă) — halterofili de circumstanță, cară cu sîrg borcanele, bidoanele cu vopsele și niște «penelurі» de proporții fabuloase (bidinele!). La «fața locului» se montează schelele, văzduhul se umple de «aromele» uleiurilor. Lumea artistică strămutată aici le stîrnește trecătorilor o gamă largă de reacții de la admirație la nedumerire, de la felicitări la îndoieli asupra... «artei moderne»! Dar copiii lucrează încrezători în talentul lor, în menirea artei căreia i se dedică.

S-au semnalat curînd și unele discrete modificări de atmosferă (printre care ploi temporare), însă vajnicii ostași ai penelului au reușit să transpună numai într-o săptămînă creațiile confraților mai mici. Barometrul neînțelegerii unor privitori scade treptat, în final înregistrîndu-se o cotă înaltă a bunăvoinței, admirației publicului care comentează favorabil asupra «galei de deschidere a expoziției»! La această reușită «premieră plastică» timișoreană au contribuit atît partitura (citiți desenele) — aparținînd pionierilor — precum și virtuozitatea interpreților (citiți realizatorii), reușind să vibreze la unison sub bagheta profesorului Constantin Flondor-Străinu, directorul Liceului de estetică industrială din Timișoara (și totodată membru al grupului «Sigma 1» și al Comisiei județene pentru problemele de agitație vizuală, reclamă și afișaj).

ÎN ATELIERE, PRINTRE ACEȘTI VISĂTORI

De data aceasta îi întîlnim pe prietenii noștri în atelierele lor de lucru. De jur-împrejur și de sus în jos albul pereților dispare sub o explozie de lumină și culoare. Și în acest regat al picturii și desenului aflăm orașele moderne scăldate în lumini solare sau drapate de negura nopții, alegorii, personaje din basme, peisaje, alături de panourile și afișele în tonuri întunecate, sugestive, averzizînd asupra pericolului poluării. Și pentru că aici, chiar din clasele V—VIII, se învață ABC-ul designului (pornind de la linii, punct, pată, cercetarea formelor naturale etc.) întîlnim o mulțime de studii de plante, frunze, flori, roci, pene și baloane de săpun! Chipurile concentrate ale copiilor se retrag în spatele șevaletelor. Privirea ne este ispitită de o planșă în care descifrăm studiul amănunțit al fructului unui arbore dendrologic. În subsol, un titlu neașteptat: «magazin universal». Castane decojite pe jumătate se descompun și se recompun în formele cele mai surprinzătoare, evoluînd spre detalii de o minunăție fantastică, pentru ca în final să distingem proiectul unor foarte îndrăznețe edificii semicirculare, cu toate amănuntele lor tehnice.

— Sînt cîteva variante pentru proiectul unui magazin universal, ne explică pioniera Simona Coroian (clasa a VII-a), autoarea lucrării.

Proiectul unei «case de week-end» — cu mobilierul, vesela din material plastic (nelipsind nici garajul) — realizat de Andreia Dvorszak (clasa a VII-a) își are obîrșia în studiul unei... ghinde.

Dacă am răscoli însă printre zecile de lucrări ale fiecăruia dintre elevii acestui liceu, de la clasa a V-a și pînă la anul IV, am afla în sute de variante proiectul noului liceu de industrial design din Timișoara. Adăpostit actualmente între pereții reci și sumbri ai unei foste mănăstiri franciscane! Paradoxal, dar de la fereastra acestei vechi fortărețe, privirea și gîndul și fantezia viitorilor noștri făurari de frumos se descătușează, dizolvînd rigiditatea zidurilor, eliminînd povara plafoanelor, pentru a lăsa să intre biruitoare lumina, armoniile și ritmurile arhitecturii moderne. Ei, care sînt arhitecții și designerii viitorului, doresc să-și înfrumusețeze orașul, își asumă, încă de pe acum, atribuțiile industrial-designerilor, propun și realizează o infinită gamă de corpuri pentru iluminat sau module multifincționale pentru jocurile în aer liber ale copiilor, ingenioase formule și modalități de ambalaj, elegante truse, panouri publicitare, etc. Creația lor — am putea spune — va trebui să fie omniprezentă de la obiectul de uz individual pînă la cele mai complexe aparaturi, reușind să realizeze echilibrul dintre calitățile utilitare și estetice, tehnice și funcționale.

Fie că vor lucra în fabrici și uzine, în institutele de proiectări sau cercetări, pe marile șantiere ale patriei, ei știu că munca perseverentă, pasiunea, dăruirea sînt trepte ale noilor urcușuri spre prosperitatea întregului nostru popor, a patriei noastre socialiste.

ILEANA PIȚA
Foto: CĂLIN CREȚU

COPIII *și circulația*

Și-acum, după ce v-ați convins (sperăm) de faptul că indicatoarele de circulație nu sînt făcute numai pentru șoferi, ci și pentru pietoni, după ce v-ați familiarizat cu ele, s-o luăm încetișor și pe-ndelete și să vedem, așa cum v-am promis, cum trebuie să procedați în fiecare caz în parte.

Iată, de pildă, primul indicator (fig. 1). Vă mai amintiți (de-acum vă rugăm și să rețineți) că acesta atrage atenția că va urma imediat o «trecere de nivel cu bariere» — peste o cale ferată, se-nțelege. E un indicator care seamănă întocmai cu profesorul acela (știți voi care anume), sobru și sever, căruia, dacă nu-i știi lecția la perfecție îți trîntește un 2 fără să clipească măcar, dar dacă i-o știi (la perfecție ziceam), îți dă 10 și-ți mai și zîmbește. De aceea vă sfătuim să nu vă pierdeți cu firea în fața lui, dar nici care cumva să-l tratați cu indiferență, ci de fiecare dată să procedați astfel: dacă barierele sînt coborîte, nu vă strecurați pe sub ele (așa cum mai fac unii care, dorind să ajungă mai repede dincolo, nu mai ajung niciodată), ci lăsînd de-o parte orice grabă (aici, pe tărîmul circulației, graba poate strica treaba mult mai rău decît în alte domenii), vă veți opri în fața lor și veți sta liniștiți pînă cînd va trece trenul așteptat și acestea vor fi ridicate, după care vă veți putea continua

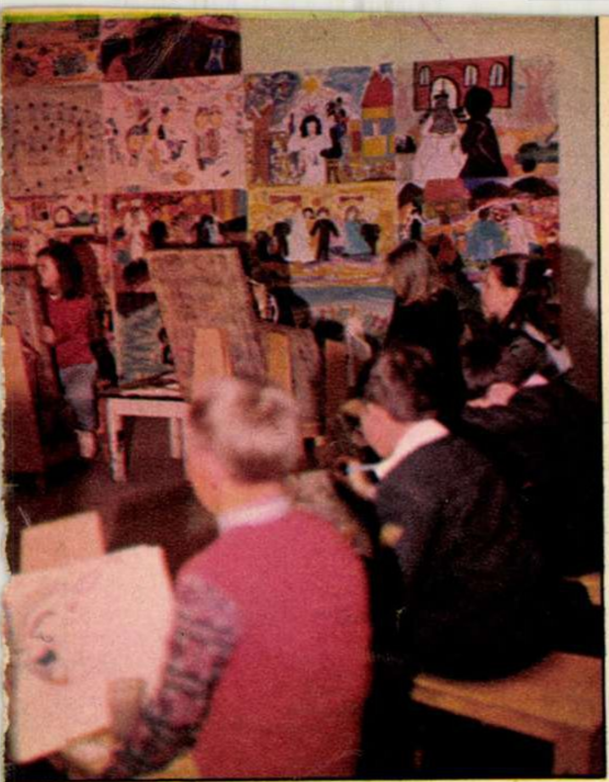

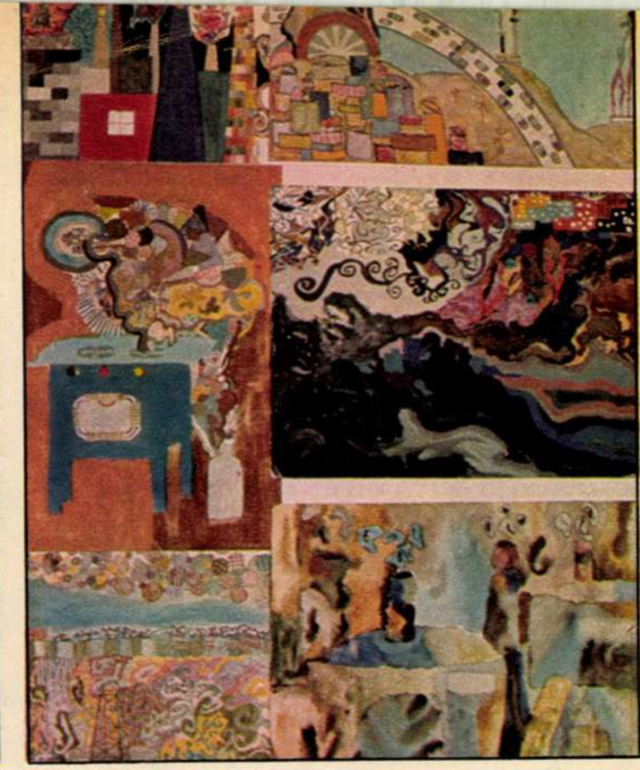

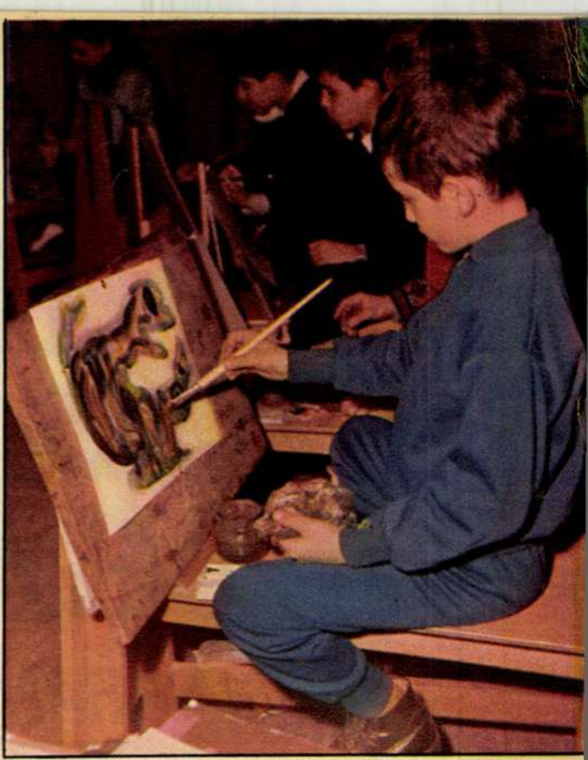

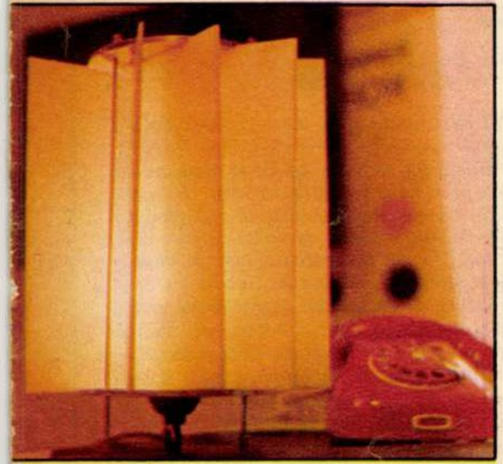

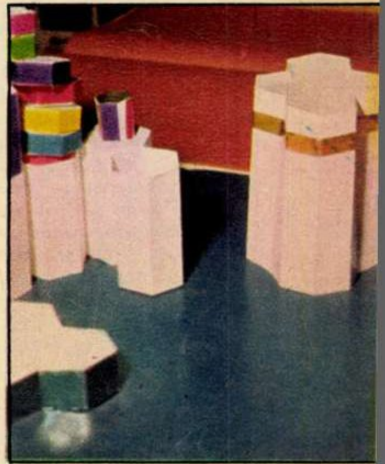

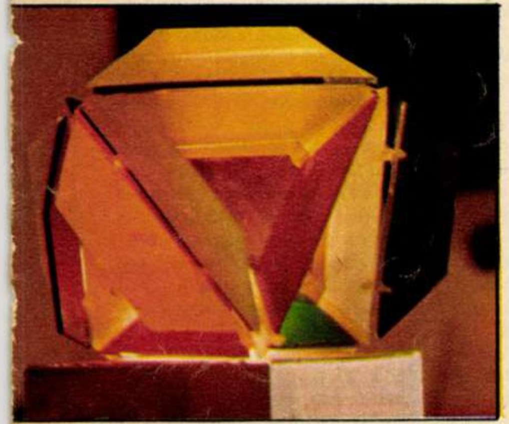

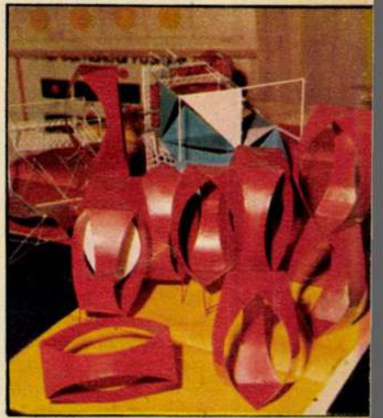

drumul; dacă atunci cînd întîlniți acest indicator barierele sînt ridicate, nu vă aventurați în traversarea căii ferate fluierînd, cu gîndurile aiurea și privirile după fluturi (barierele sînt manevrate și ele de oameni și unii mai greșesc uneori, uită să le coboare cînd trebuie), ci opriți-vă la doi, trei metri de ea, uitați-vă cu atenție în dreapta și-n stînga, de-a lungul ei, și numai dacă nu se apropie nici un tren, nici o locomotivă, vă puteți continua drumul, în caz contrar așteptînd ca acestea să treacă.

Indicatorul următor — «Trecere la nivel la liniile de tramvai» (fig. 2) — se înrudește îndeaproape cu primul, în cazul lui avînd de respectat aceleași reguli ca atunci cînd găsiți barierele ridicate. Numai că aici lipsa barierelor impune din partea voastră o atenție și mai mare. Și încă ceva: cînd aveți de traversat linii duble de tramvai, nu vă grăbiți să vă continuați drumul imediat după trecerea tramvaiului căruia i-ați dat prioritate, ci mai așteptați puțin, pînă cînd acesta se îndepărtează de voi suficient de mult, încît să vă dea posibilitatea să vedeți că din sens invers nu se apropie un altul.

Dacă stați și socotiți, nu-s nici prea multe, nici prea grele regulile pe care vi le impun aceste două indicatoare. Respectați-le, deci, pentru că în felul acesta (și numai în felul acesta!) puteți evita foarte gravele accidente care se mai petrec uneori la trecerile peste căile ferate și liniile de tramvai.

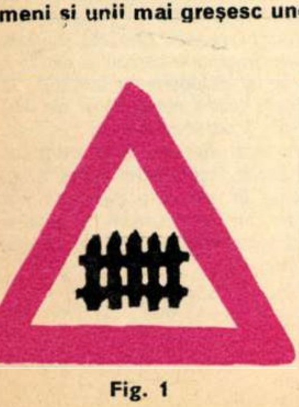

Fig. 1

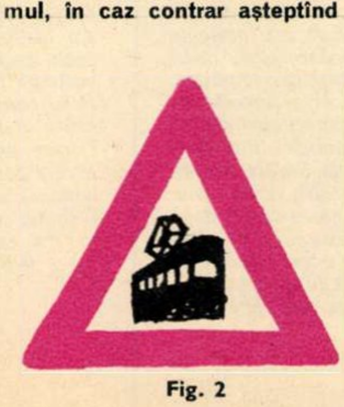

Fig. 2

TALON
DE PARTICIPARE **(1)**
«Copiii și circulația»

(Va urma)

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE Vasile BĂRAN

Episodul 23

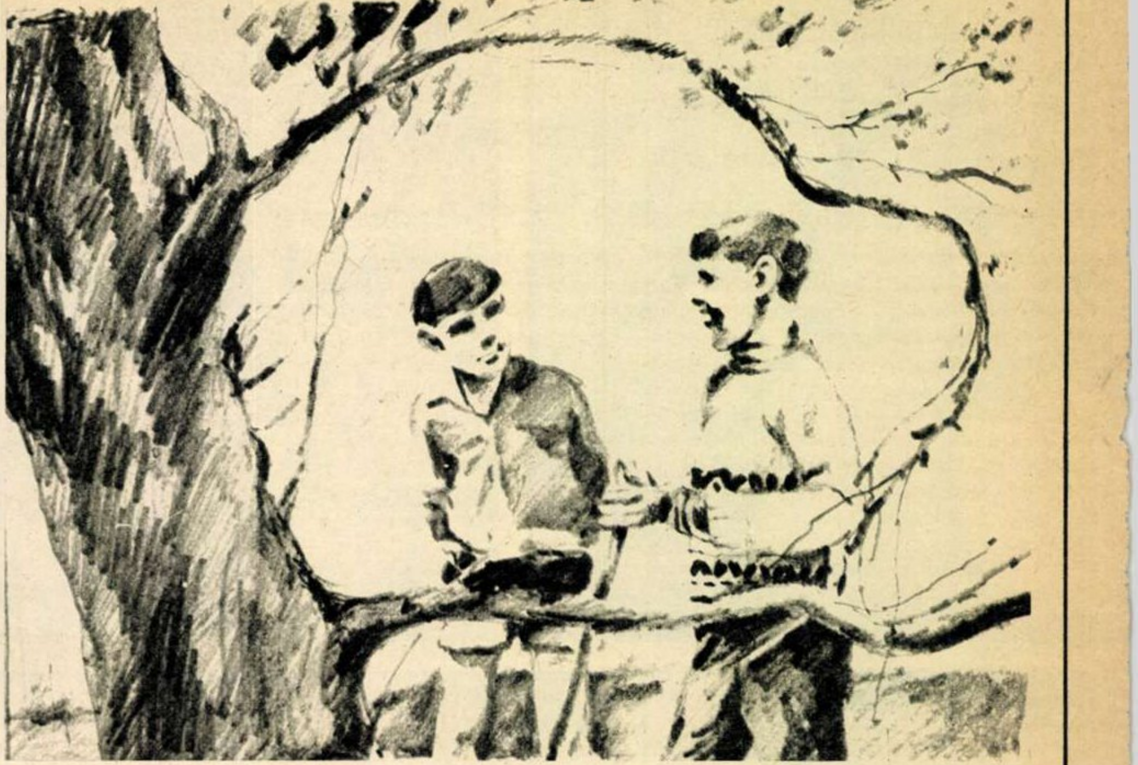

Trebuia totuși sa-l găsim pe Bekon. O mulțime de motive îmi cereau asta. În primul rînd mă îngrijora soarta băiatului și fetiței-manechin de la magazinul «Minerva» din orașul nostru. Cum aveam să ne întoarcem fără să fi găsit o solutie prin care să-i fi readus la viață? Iar soluția o puteam afla numai de la Bekon fiindcă, din cîte am constatat, scoaterea foștilor euforieni de pe insulă nu era totul. Dimpotrivă, cum ne-am convins din ultimele întîmplări de pe insulă, aerul normal avea darul să-i ajute să-și recapete vitalitatea. Să gîndească. Să redevină oameni. Ceea ce favoriza afacerile lui Bekon și Dik era tocmai starea specială a euforienilor, acea stare de inconștiență pe care-o dădea balsamul din aerul creat de Felix. În acea stare puteau să-i vîneze fără risc.

Apoi Bekon îi trecea printr-o operație decisivă care-i încremenea. Unde? La acel laborator de la fermă? Cum? Ce anume se petrecea acolo? Oricît l-am amenințat pe Dik (pînă chiar și cu propria lui invenție, acea tortură numită estrapadă!) n-am aflat nimic în privința asta. Pur și simplu nu știa. Aceasta intra în atribuțiile lui Bekon și nu-l interesează etapele transformării euforienilor în manechine, ci numai banii pe care trebuia să-i aducă la întoarcere Bekon.

Înghețarea euforienilor rămăsese, prin urmare, un secret al lui Bekon care trebuia aflat numaidecît. Trebuie să-l găsim numaidecît pe Bekon — mi-am zis — oricît de departe s-ar fi dus și oricît de bine s-ar fi ascuns. Luăm globul pămîntesc, îl răsucim între palme și scormonim fiecare ascunziș pe uscat sau pe apă. Dar asta o s-o facem mîine, vacanța e încă abia la început.

Adormisem cu mici pete de răcoare pe față sau pe brațe — locurile pe care le lovea luna cu lumina ei rece; și, deodată, exact în aceleași locuri, am simțit căldura. Am deschis ochii: dormisem destul, era soarele! Se instalase sus, deasupra ferestrei, și mă privea surîzîndu-mi cu toată fața. A trebuit astfel să las povestea de o parte și să-i răspund. Adică să sar din pat, să mă spăl bine cu apă și săpun de-a dreptul în jgheabul făcut de bunicul, anume pentru mine, din scîndură nouă, albă ca hîrtia, să mă îmbrac și s-o zbughesc la verișorul meu, așa cum ne înțelesesem cu o zi înainte. Bunica avea, desigur, să strige după mine — măcar să fi mîncat, dar nu mai era vreme — o să luăm în traistă cîteva ouă fierte, două cepe jumulite din strat, brînză și pîine. Astfel că «micul dejun» aveam să-l servim jos la pîrîu, sub arinii negri, sau sus pe deal, la marginea arțarilor bătrîni. Bineînțeles, după ce verișorul meu avea să mă oprească în fața trunchiului uriaș de pe mal, cu suprafața lui ovoidală, desenată cu miriade de fibre înnegrite de vremuri și ploi. O buturugă enormă pe care răsăriseră din nou ramuri, unele ajungînd ele însele la nivelul unor copaci. Dar copacul cel străvechi? Se prăbușise sau fusese tăiat încă în plină putere? Și unde era el acum? Păi tocmai asta îmi explică verișorul meu: copacul a plecat singur și de bună voie! A fost o întîmplare extraordinară, fiindcă acel arbore se născuse cînd rîul era o apă cu valuri mari și repezi iar împrejur pădurea n-avea margini. Și mai erau și niște stînci golașe pe care-și făceau cuiburi vulturi de cîmpie. Totul era uriaș, astfel încît imboldit de puterea locurilor, copacul crescuse și el repede. După numai cîteva săptămîni arăta cît un om de statură mijlocie. Lua acum cunoștință cu viața, văzuse fluturii și soarele și iarba tînără care trăgea spre el. Cel mai mult a fost însă încîntat de rîu: apa rostogolită alergînd mereu. De unde venea? Desigur, ca și el, din pămînt. Izbucnise ca și el, undeva, într-un loc nebănuit, dar spre deosebire de el, se pusese pe o fugă nebună de-a latul cîmpiei. Alerga asemenea unui cal și numai în cîte-o vîltoare se învîrtea pe loc, dar niciodată nu se oprea definitiv. Erau în fața-i răgălii, adică fel de fel de rădăcini întortocheate și rîul se izbea cu fruntea de ele și se răsucea odată cu ele, alipindu-se parcă ființei lor ca apoi să se despartă și să alunece, pe nesimțite, înspre zarea îndreptată printre coloanele lunii despicate. Copacul se făcuse înalt, putînd să-l urmărească pînă la orizont, unde se întrupau neîncetat mii de stele și unde sloiurile lor sclipitoare cădeau cu clinchete. Și într-o zi se trezi impresurat de dorința plecării. «Unde te duci, rîule?» «Spre mare» îi spusese rîul și el s-a mirat gemînd ca un fel de horn care scoate fum pe propriile lui ramuri. Rîul era ca și păsările călătoare, nu stătea locului, o lua mereu razna, în vreme ce el, copacul, rămînea acolo ca un moșneag să ațițe focul și să se încălzească. Pe urmă, se spune că se hotărîse. Și-a făcut rost de un ciomag și a intrat în apă afundîndu-se și lăsîndu-se în voia valurilor săltărețe. Dar în marea lui călătorie nu putuse să vadă nimic, nici dunele de nisip, nici marea, fiindcă pentru a putea părăsi malul, copacul trebuia să plece în chip de luntre.

— Și ai văzut tu luntrea asta? l-am întrebat pe verișorul meu.

— Nu eu, bunicul. S-a dus purtînd în spinare trei băieți de pe la noi care s-au făcut marinari.

Verișorul meu, Petru, avea tot ca mine, treisprezece ani. Nu ne mai văzusem de mult și acum purtam între noi un fel de meci, fiecare silindu-se să-l cîștige, fie ajungînd cu o secundă mai devreme la podișca de peste rîu, fie urcînd cu cîțiva metri mai sus, într-un plop înalt și lustruit ca o lumînare. Dar nu-l întreceam decît la fugă. În ce privește fumul, păsările, Petru le vedea și atunci cînd pentru mine erau invizibile. Cît despre amintiri, ținea minte întîmplări din primul an de viață, încît își înspăimînta părinții. Noaptea recunoștea satul unui țăran după mersul lui, pe care-l găsea diferit, după comună. Știa de departe dacă mușuroiul e al cîrtiței sau al unei colonii de furnici. L-am întrebat de Bekon după ce mai întîi a trebuit, firește, să-i spun toată întîmplarea. Mi-a răspuns prompt: «N-ai să-l găsești decît undeva, pe mare. Totdeauna s-a întîmplat așa cu răufăcătorii cînd sînt încolțiți. Cei de la munte fug la mare, cei de la mare se ascund în munți». M-am hotărît să-l iau cu mine. Dar nu în clipa aceea. Îmi făgăduise că o să mă ducă să-mi arate un nuc încărcat de vrăbii pe care el le hrănise iarna (Passer domesticus, cum le învățasem numele științific); și apoi ne trebuia un timp pentru pregătire. O să plecăm seara, tîrziu, poate cu ceva mai înainte de miezul nopții, cînd bunicii aveau să doarmă adînc. Pînă atunci aveam să colindăm împrejurimile și să ne întoarcem cu coșuri împletite de noi din nuiele (înfigi nuiele mai groase în pămîntul bătătorit și treci printre ele, în zvîrcoliri dese și strînse, pe cele subțiri și maleabile), pline pînă în vîrf cu cireșe amare, coacăze negre, zmeură și fragi. Ne întoarcem pe drumuri de gresie, care răsunau sub tălpile sandalelor, apoi pe cîmpii cu sandalele în mînă, pe urmă, în sfîrșit, cu picioarele goale, chiar prin rîu. Mergeam pe înserat fără să lăsăm urme. La nivelul lanurilor de grîu soarele era încă destul de mare ca să poată încadra în el capetele noastre, cu părul zburlit de-atîta alergătură. Ne întindem pe iarbă cu fața în sus pînă cînd o prepeliță ne dădea semnalul. Se însera. Lauda timpului frumos n-o mai aduceau ciocîrliile, tremurîndu-și aripile în văzduh, ci trecuse deodată în seama greierilor și brotăceilor. Eram asaltați de tot felul de sunete și foșnete pe care le înțelegeam instinctiv. O licărire deasupra florii-soarelui, care-și plecase capul în amurg, un vaiet al pădurii rămase în urmă ne făcea de fiecare dată să ne întîrziem salutul de rămas bun. Petru părea să cunoască graiurile speciale pe care le folosesc între ele frunzele. gîzele, veverițele, fluturii și peștii, care erau oricînd gata să-și părăsească regnul și să treacă în mitologia populară, iar noi să rămînem uluiți de ambițiile lor. Ne însoțeau cu prietenie — merii se aplecau lăsînd să le cadă fructele de pe vîrfuri, oile aveau grijă să lase zilnic pe scaieți lînă cu care ne-am fi putut face un culcuș. Dar trebuia să ajungem acasă (bunicii s-ar fi speriat, părinții lui Petru, de asemenea) și grăbeam pasul. Cîte taine nu dezlegai cînd din înaltul unei coline vedeai, deodată, aprinse peste sat, becurile electrice, care cereau și ele să le vorbești. Ne chemau și clopotele și sunetele de fluier pornite din toate cutele cîmpului și ale dealurilor unde noi ne-am fi putut odihni cel mai bine. Fiecare plop tremurător, fiecare pîrîu curgător, fiecare porumbel întîrziat se oferea el însuși să ne conducă, instalîndu-se în noi ca o metaforă. Era singurul moment în care îndrăzneam să privesc din nou călătoria, să mă gîndesc la destinul băiatului și fetiței manechin.

— VA URMA —

Atelierul fanteziei

Revnic Voichița, clasa a V-a, Școala generală Ciocmani, comuna Băbeni, județul Sălaj. Proza trimisă are unele gingășii, senzația de visare e bine redată, însă totul pînă la urmă se pierde în vag. Gustul cu care rămîi e acela pe care ți-l lasă un bețișor cu vată de zahăr. Poezia «Privesc țara» are o idee frumoasă, dar și aici stîngăciile copleșesc. Trebuie să citești multe poezii, multă proză, și apoi vom vedea.

Moșneag Narcisa Adriana, clasa a IV-a, Liceul «I. Mureșianu», Blaj. Deocamdată te asemeni uimitor cu *Gîndăcelul* din ultima ta poezie pe care o citez în întregime:

Pe un fir de iarbă
Se sui un gîndăcel
Mic mititel,
Luîndu-și zborul încetișor
Singur, visător
Spre lumea plină de comori.

Rezultatul acestei ascensiuni este surprinzător. Fluturașul este «O floare zburătoare», toamna «A adus cu ea covor de catifea», în plus, ne încîntă prin simplitate și sinceritate versuri ca acestea:

«Leagănul meu e țara
Vatra iubirii
Și-a fericirii.»

Țerean Adriana, clasa a VIII-a A, Școala generală nr. 174, București,. Din cele șase poezii am reținut-o pe cea intitulată «Mama». Mai trimite.

Dorina-Maria Farcaș, clasa a V-a, Liceul «Emanuel Goidu», Oradea. Frumoasă schița «Bràdutul meu de Anul Nou». Ea dovedește în mod cert îndemînare, un exercițiu îndelung al scrisului, spirit de observație («brăduțul meu, în pantoful lui de tuci, călca ușor, atent să nu mă trezească») și un simț sigur al construcției. Însă ceva nu-i în ordine. Umbra cuiva matur (a mamei, a tatălui, a bunicului, a profesorului de limba română) se ghicește dincolo de umerii elevei de 11 ani. Pentru moment această umbră mă împiedică să trag vreo concluzie. Aștept alte proze care să mă lămurească.

Floroaica M. Dumitru, clasa a VII-a, Școala generală Mozacu, județul Argeș. Mă rogi să-ți scuz greșelile de punctuație și să-ți spun ce părere am «de aceste poezi». Politețea mă obligă să-ți acord această scuză — deși un elev în clasa a VII-a,dacă ar fi cît de cît atent,ar putea să evite greșelile de punctuație. În ceea ce te privește, nu-i vorba numai de atenție, ci de ceva mai mult. Învață, deci, să te exprimi corect, învață gramatică, citește multă poezie și apoi... mai încearcă.

Dumitru Șt. Petre, clasa a VIII-a A, Școala generală Tătaru, județul Vrancea. «Dimineață de vară» ar rămîne o compunere școlărească, însă observații ca acestea: «în față prin stuf se vedeau cîteva gîște ca niște bulgări de zăpadă» sau «apa era cețoasă de atîta abur și-n unda ei se zăreau buruienile cum se clintesc atinse de peștișori», mă fac să aștept cu încredere viitoarele încercări în proză. Nu pot să afirm același lucru despre poezii. Aici te afli pe un teren străin, cu nisipuri mișcătoare. La fiecare pas te amenință retorismul, lipsa de idei, de imagini sugestive. Iată un exemplu:

«O nemurire
Te implor,
Întoarce-te printre noi.
O nemurire
Vino..»

Pologea Doina, anul I B, Liceul «Al. Papiu Ilarian», Tg. Mureș. Și cele două poezii «Copacul de vise» sau «Miracol», și povestirea «Albastru de sentimental» sînt frumoase, dar neconvingătoare. Lectura lor e plăcută, însă ceva nemulțumește. Poate o anume facilitate în exprimare, poate o lipsă de spontaneitate, pentru că în timpul lecturii și după lectură ai senzația că totul a fost gîndit înainte. Or în poezie și chiar în proză nu trebuie să se vadă acest lucru. Mai aproape de ceea ce vrei să realizezi mi s-a părut povestirea «Picățele». Aici intuiești totul fără artificii și rezultatul e admirabil. Povestirea «Picățele» anunță o prozatoare de talent, căreia «Atelierul fanteziei» se grăbește să-i ofere găzduire în acest număr.

Didina Hrenciuc, Liceul nr. 2, Rădăuți, premiantă a concursului «Arhiva de aur». Căutări, însă căutări norocoase, cu țîșniri de poezie adevărată. Trimite pentru rubrica «Debut, Cutezătorii».

Varga Mihai, Liceul „Ștefan Roth", Mediaș; *Beldica Cristina*, Școala generală nr. 11, Brașov; *Bălașu Luca*, Școala generală nr. 2, Suceava; *Bîrjoveanu Maria*, Școala generală nr. 1, Buhuși; *Rădița Zaharia*, Școala generală Reviga, județul Ialomița; *Nahorniac Mihaela*, Școala generală Poiana Țapului; *Bălan V. Mitică*, Liceul teoretic nr. 2, Bîrlad; *Văduva Aurelia*, Școala generală Plenița, județul Dolj; *Căpățînă Nicolae*, G.S.M.C. Tg. Jiu; *Piperea Mirel*, Școala generală nr. 3, Corabia — încercări în parte izbutite. Mai trimiteți.

COSTACHE ANTON

Mama

Cuvîntul mamă l-am săpat
în piatra dulce a anilor.
Cuvîntul mamă l-am înscris
în cartea de aur a memoriei.
Mama se înalță măreață
pe soclul nemuririi
Cu pruncul surîzînd sub cea dintîi rază
a vieții.
Mama este steau fericirii,
cea care ne-a învățat să privim binele și răul,
să pășim pe culoarele vieții,
să-i rostim numele cald.
Mama..

ADRIANA ȚEREAN,
cl. a VIII-a A,
Școala generală nr. 174, București.

Picățele

Povestire
de DOINA POLOGEA,
Liceul «Al. Papiu Ilarian»,Tg. Mureș

Jocul cu mingea e cel mai frumos joc din cîte știu. De cîte ori privesc rotirea mingii îmi simt inima o imensă spirală, cu mii de inele...

— O spirală roșie cu buline, nu-i așa? glumește Picățele.

Picățele e prietena mea. N-o cheamă așa, dar nici ea nu știe cine și cînd i-a scornit năstrușnicul nume. Poate atunci cînd a apărut în curte purtînd în mîini miracolul unei mingi roșii, stropită mărunt cu boabe aurii. Mingea era puțin turtită la capete și Mariana a rîs:

— Parcă e Pămîntul...

— Atunci eu sînt aici, în bulina cea mică, zise Picățele.

— Eu, în bulina cealaltă, de lîngă ea, continuasem eu jocul.

— Sînt mii de buline...

— Acum, Pămîntul se învîrtește...

Ne roteam și noi, visam și noi odată cu el. Și din nou îmi simțeam spirala inimii cum se desprinde-n inele de visuri... Visam frumos, cu ochii deschiși. Visam un palat străveziu, sclipind în pulberi albe, un palat de zahăr. Da, era de zahăr palatul nostru și-avea turnuri nesfîrșite și era suspendat pe-o rază de lumină...

— Hai să intrăm în palatul de zahăr!

Dar acolo nu puteam intra întotdeauna. Mai întîi era alt joc, iar jocul acesta era cheia magică a palatului. Eu și Mariana ne așezam în iarbă, iar Picățele ne făcea să rîdem. Cîteva gesturi, frînturi de cuvinte și rîsul izbucnea, cald și viu, așa cum erupe primăvara, mirată, din trupul de sevă al pămîntului... Apoi era rîndul meu, apoi urma Mariana și rîsul ne lua de mînă, ca să ne ducă în palatul de zahăr, iar zilele toate aveau gust de zahăr...

Într-o zi, eu și Picățele ne-am dus la circ. Era acolo un clovn mititel, cu nas mare și roșu, simpatic nevoie mare. Făcea fel de fel de giumbușlucuri și-avea un rîs atît de caraghios, încît l-am îndrăgit imediat. Cînd spectacolul s-a sfîrșit, l-am urmărit pe furiș, în timp ce se îndrepta spre cabina sa. Clovnul ne-a surprins, s-a-ntors mirat și ne-a întrebat ce facem, apoi și-a scos masca cu un gest ostenit. Am tresărit cînd l-am privit, am tresărit puternic: în locul rîsului spumos incrustat pe masca colorată, pe fața lui n-am mai găsit decît un zîmbet trist și fals, de actor obosit. Am luat-o la fugă, speriată. Afară, Picățele mi-a șoptit, întristată și ea:

— N-ar fi trebuit să aflăm niciodată asta!

— N-ar fi trebuit...

Am tăcut un timp.

— De ce ești tristă, Picățele?

— Tu știi că mîine plec? Plec cu familia. Ne mutăm din oraș...

Nu știam, nu înțelegeam. Prietena copilăriei mele, să plece? Firește că nu înțelegeam.

— Glumești, nu-i așa?

Abia a doua zi, pe peronul gării, îngropată-n muntele de geamantane, am înțeles că pentru prima dată Picățele uitase să mai glumească...

— De ce pleci? Tu iei cu tine palatul meu de zahăr...

— E tot ceea ce îți las, răspunse Picățele. De cîte ori vei fi tristă ai să intri-n el și ai să rîzi un pic...

— Fără tine?

În clipa aceea simții că trebuie să plîng, să plîng mult, cum nu mai plînsesem. Dar îmi rămăsese pe față o mască ciudată, cu rîsul săpat în ea și era mai bine că nu reușeam s-o smulg... Zîmbeam...

— Hai cu mine-n palatul de zahăr! îmi strigă Picățele deodată, și vorbele ei cîntau. Credea și ea că rîsul e zahărul vieții și fără zahăr, totul e amar...

Se ivise și Mariana de nu știu unde. Dar jocul n-a mai început. Despărțirea plutea în aer, apăru și trenul și o mare de oameni năvăli spre vagoane, înghițindu-mă. Am găsit-o într-un tîrziu pe Mariana, apoi pe Picățele, ițindu-și capul de la fereastra unui vagon și fluturîndu-și comic mîna spre noi. Apoi scoase din sacul cu jucării mingea roșie, cu buline aurii, atît de dragă nouă...

— Hai, prindeți-o! Copilăria nu va muri niciodată în noi, nu-i așa?

Trenul porni repede, prea repede și se făcu mic, tot mai mic, se pierdu undeva, departe, la orizont. Țineam strîns mingea, apoi am azvîrlit-o în sus, apoi am prins-o din nou, apoi am izbutit să rîd. Înțelegeam totuși că Pămîntul continuă să-și rostogolească bulinele mai departe...

HO,HO,HO...
HI,HI,HI...
HE,HE,HE

PRIETENII LUI PIX

SCENARIU DE Aurel Weiss

Desene: D. POMPILIU

— EU SÎNT PIX. VOI ȘTIȚI. DRAGI CITITORI, DE UNDE SCOT EU POVESTIRILE MELE? DE ASTĂ DATĂ AM SĂ SCRIU DESPRE PRIETENII MEI. ÎI CUNOAȘTEȚI: MINITEHNICUS, IONICĂ, OLGUȚA, EMIL, DAN BUZDUGAN, PROFESORUL BLITZ, PROFESORUL PARBRIZ.

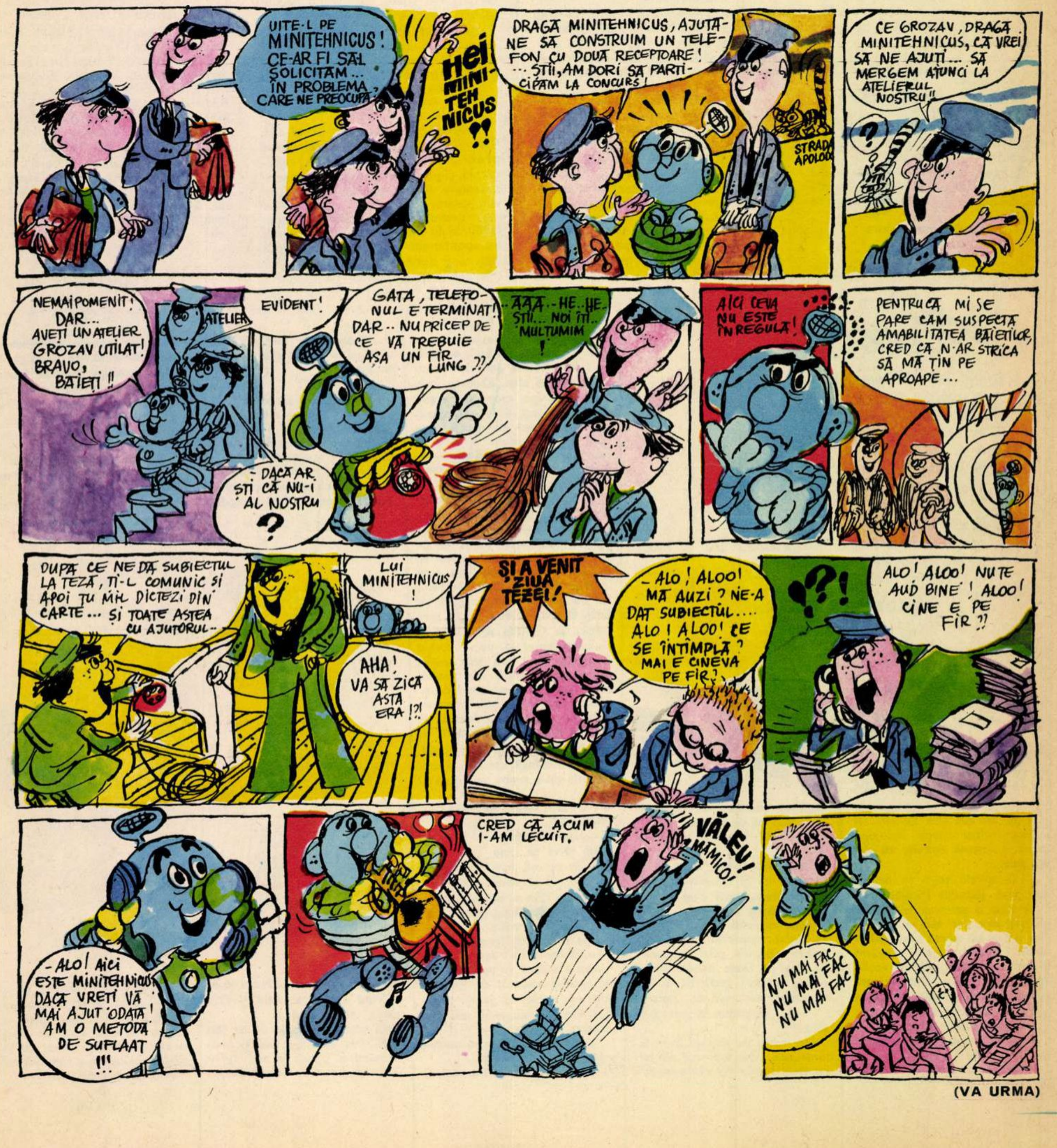
UITE-L PE MINITEHNICUS! CE-AR FI SĂ-L SOLICITĂM... ÎN PROBLEMA CARE NE PREOCUPĂ?
HEI MINITEHNICUS!!
DRAGĂ MINITEHNICUS, AJUTĂ-NE SĂ CONSTRUIM UN TELEFON CU DOUĂ RECEPTOARE! ... ȘTII, AM DORI SĂ PARTICIPĂM LA CONCURS!
STRADA APOLODO
CE GROZAV, DRAGĂ MINITEHNICUS, CĂ VREI SĂ NE AJUȚI... SĂ MERGEM ATUNCI LA ATELIERUL NOSTRU!
?
NEMAIPOMENIT! DAR... AVEȚI UN ATELIER GROZAV UTILAT! BRAVO, BĂIEȚI!!
ATELIER
EVIDENT!
GATA, TELEFONUL E TERMINAT! DAR.. NU PRICEP DE CE VĂ TREBUIE AȘA UN FIR LUNG ?!
- DACĂ AR ȘTI CĂ NU-I AL NOSTRU ?
AAA.. HE.. HE.. ȘTII... NOI ÎȚI... MULȚUMIM!
AICI CEVA NU ESTE ÎN REGULĂ!
PENTRU CĂ MI SE PARE CAM SUSPECTĂ AMABILITATEA BĂIEȚILOR, CRED CĂ N-AR STRICA SĂ MĂ ȚIN PE APROAPE...
DUPĂ CE NE DĂ SUBIECTUL LA TEZĂ, ȚI-L COMUNIC ȘI APOI TU MI-L DICTEZI DIN CARTE... ȘI TOATE ASTEA CU AJUTORUL..
LUI MINITEHNICUS!
AHA! VA SĂ ZICĂ ASTA ERA!?!
ȘI A VENIT ZIUA TEZEI!
- ALO! ALOO! MĂ AUZI? NE-A DAT SUBIECTUL.... ALO! ALOO! CE SE ÎNTÎMPLĂ? MAI E CINEVA PE FIR?
?!
ALO! ALOO! NU TE AUD BINE! ALOO! CINE E PE FIR?!
- ALO! AICI ESTE MINITEHNICUS! DACĂ VREȚI VĂ MAI AJUT ODATĂ! AM O METODĂ DE SUFLAT !!!
CRED CĂ ACUM I-AM LECUIT.
VĂLEU! MĂMICO!
NU MAI FAC NU MAI FAC NU MAI FAC

(VA URMA)

(Urmare din pag. 6)

Plecarea nepotului

înainte, așa cum apucasem și știam eu dintotdeauna. Totuși ceva se schimbase. Atît de mult, că-mi venea să plîng. Ceva, sau poate chiar totul! Cînd apărea pe ușă, Ticu nu mai avea acum zîmbetul acela atît de cunoscut. Zîmbetul acela ușor, abia ghicit în zbîrciturile din preajma ochilor și-n colțurile gurii, și nu mai zicea, tot timpul pornit pe glumă, «Gata, nevastă, ți-am adus apă, două găleți vîrfuite, ce ordin mai dai?» Acum intra tăcut și se ducea să se așeze pe ceva. Pe un scaun sau pe marginea patului. Stătea acolo și tăcea, uitîndu-se absent la noi, sau numai de el știut și văzut, și nu scotea o vorbă dacă nu era întrebat. Iar cînd Mica sau eu îl întrebam ceva, abia-și deschidea gura ca să spună «da» sau «nu». Uneori însă nici atît. Se mulțumea doar să dea din cap.

Cînd n-am mai putut să înghit nimic, i-am mulțumit Micăi, apoi m-am ridicat de la masă și am ieșit afară, pe prispă. Înăuntru era prea cald, înăbușitor de cald, și simțeam nevoia să mai respir puțin aer rece. M-am rezemat cu umărul de unul din stîlpii pridvorului și am rămas acolo, la fel de neclintit ca și el.

Începuse să ningă din nou. Văzduhul era plin de fulgi mari și albi, ca niște fluturi imaculați, care coborau lin pe pămînt. Stiva de lemne nu se mai vedea, știam însă unde e, și mai știam că nu mi-au mai rămas prea multe buturugi de spart, într-o oră, cel mult două, aveau să fie gata. Trebuia însă să mai aștept, pînă cînd Ticu avea să se trezească singur, nu puteam să-l scol cu bocănitul lemnelor. Numai că el avea să se trezească tîrziu, pe la zece și jumătate sau chiar unsprezece, pentru că peste noapte se simțise rău și Mica fusese nevoită să-i dea să-nghită praful acela. După ce se va scula Ticu, aveam să mă duc să sparg lemnele, iar el va sta probabil la fereastră și se va uita la mine, poate fără să mă vadă. Pe urmă aveam să mă întorc în casă și să stau cu el și cu Mica, să le povestesc despre mine, despre tata și mama, despre mare și despre munți, și despre școală, și despre ceea ce-mi trecea prin minte, și s-o ascult pentru a nu știu cîta oară pe Mica, povestind cît de rău fusesem eu cînd eram mic, cum mă legănau amîndoi, cu schimbul, toată noaptea, și cum țipasem și ce zisesem cînd Ticu mă urcase pentru prima oară pe cal, și... Și multe, multe altele de felul acesta. Iar timpul avea să treacă încet, pe nesimțite, avea să vină seara, și-atunci eu aveam să plec singur la gară. Mica doar o să iasă în dealul de lîngă linie, în cojocul lui Ticu și cu broboada trasă pe frunte, eu îi voi face semne cu mîna din tren, iar ea o să rămînă mică și dîrză în urmă, și Ticu singur acasă, așteptînd-o, în timp ce eu mă voi duce mai departe, tot mai departe de ei...

DORESC SĂ CORESPONDEZE CU TINE

PIONIERIE: Lăcrămioara Văduva, clasa a VI-a, satul Țibucanii de sus, județul Neamț; Mariana Cocoară, Școala generală de 10 ani Lechința, comuna Iernut, județul Mureș; Marilena Neagu, satul Faraoanele, județul Vrancea. LITERATURĂ: Felicia Sigel, clasa a VII-a, Deva, str. Cuza Vodă nr. 20, județul Hunedoara. PRIETENIE: Aurica Ghiță, comuna Ghimpați, județul Ilfov; Ionel Verdeș, satul Beleghet, comuna Agăș, județul Bacău; Mărioara Ionel, clasa a VII-a, Domnești-Tîrg, comuna Pufești, județul Vrancea; Ramona Vișan, Comarnic, sat Podu-Lung nr. 15, județul Prahova.

VĂDUVA
LĂCRĂMIOARA

MARIANA
COCOARĂ

FELICIA
SIGEL

MARILENA
NEAGU

SIMION ALEXANDRU

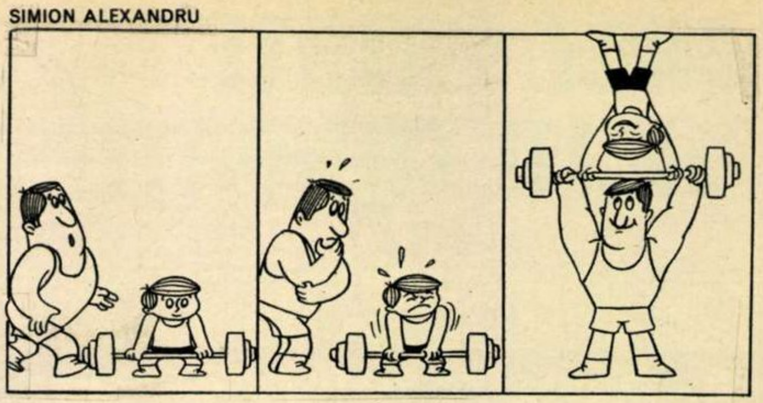

MOLNAR DENES

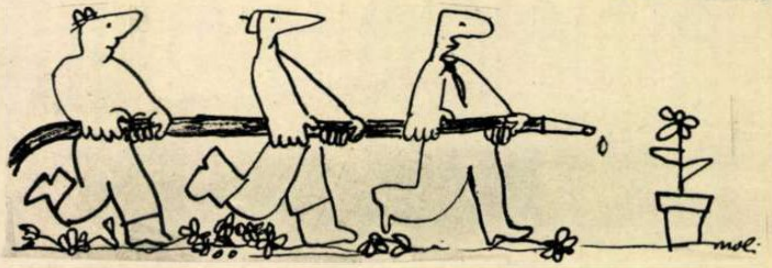

DAN VASILE

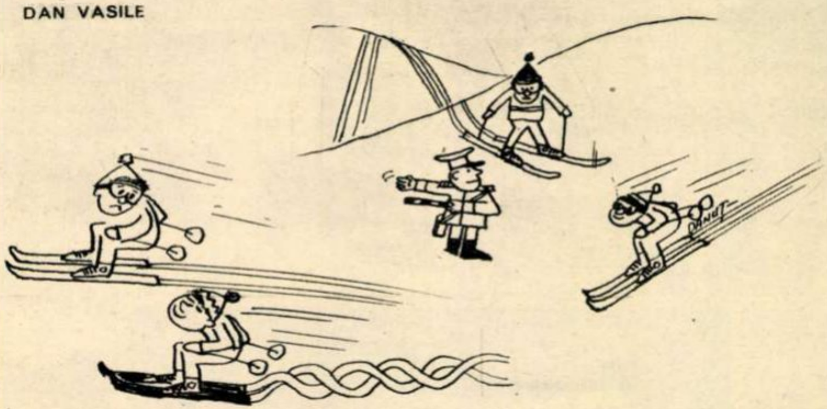

SEMNAL

Cunoașteți concursul la care sînteți așteptați să participați în număr cît mai mare, în prima duminică a lunii martie? **Este marele concurs tradițional de creație literară care va avea loc în școlile generale și care în anul acesta va fi dedicat unor mari evenimente: a 30-a aniversare a Eliberării patriei, al XI-lea Congres al P.C.R. și sărbătoririi a 25 de ani de la înființarea Organizației pionierilor.** Cele mai reușite lucrări vor fi distinse cu premii, vor fi publicate în revistele pentru copii și vor fi cuprinse într-o frumoasă carte dedicată pionieriei.

Așadar, pregătiți-vă, iar noi să vă dorim din toată inima **SUCCES!**

Agenda MINITEHNICUS

JUDEȚUL COVASNA

44 de participanți de la oraș și de la sat. Dintre lucrări menționăm: aparate receptoare cu tranzistoare și tablou electric cu figuri din geometrie, realizate în comuna Brațca; vedetă rapidă, balanțe pentru laborator, verificator de cunoștințe («Verfix»)

JUDEȚUL ALBA

97 de participanți. Menționăm dintre lucrări: lampă cu petrol... electronică!, realizată la Ocna Mureș; navă autopropulsată, realizată la Cugir; clocitoare cu termostat electronic și un minicalculator electronic realizate la Sebeș,

JUDEȚUL VÎLCEA

129 de participanți, mulți de la sate. Dintre lucrările mai deosebite cităm: amplificator tranzistorizat și instrument de măsură universal realizate la Drăgășani; joc de circulație automatizat, strung pentru lemn, pușcă electrică... fără gloanțe!, robot pentru informare turistică și o mașină automată de stropit, realizată la Rîmnicu-Vîlcea, machetă funcțională de hidrocentrală realizată la Voineasa...

JUDEȚUL IAȘI

237 de participanți. Dintre lucrări, cităm: bibelou... utilitar, joc electronic de probabilitate cu circuite logice și un radioreceptor miniatură montat în ochelari de soare realizate la Iași; miniautogir, realizat la Boureni; planoare și rachete realizate la Golăești etc...

*

La data de 6 februarie 1974, a fost înregistrat brevetul nr. 28 000! Înregistrarea continuă!

A. WEISS

Cutezătorii 8
ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POSTAL 33 — BUCUREȘTI
CĂSUȚA POȘTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1171

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64-66, P.O.B 2001»

REDACTOR ARTISTIC
VINTILĂ MIHĂESCU
SECRETAR DE REDACȚIE
EMIL PETROVICI

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

Episodul **1**

Era pe vremea cînd pe malul Bosforului, minunea lumii — capitala capitalelor din răsăritul Europei — se chema încă Bizanț și, în palatele sale cu largi cupole bătute-n mozaic de aur, fusese încoronat ultimul împărat bizantin, Constantin al XI-lea Dragases.

Imperiul turc pătrunsese în Europa pînă spre părțile Dunării, dar zidurile cetății lui Constantin cel Mare încă îi rezistau. Și sultanul își avea tronul său cu păuni de aur de cealaltă parte a Bosforului.

Scenariu: **CORNELIU LEU** Desene: **TEODOR BOGOI**

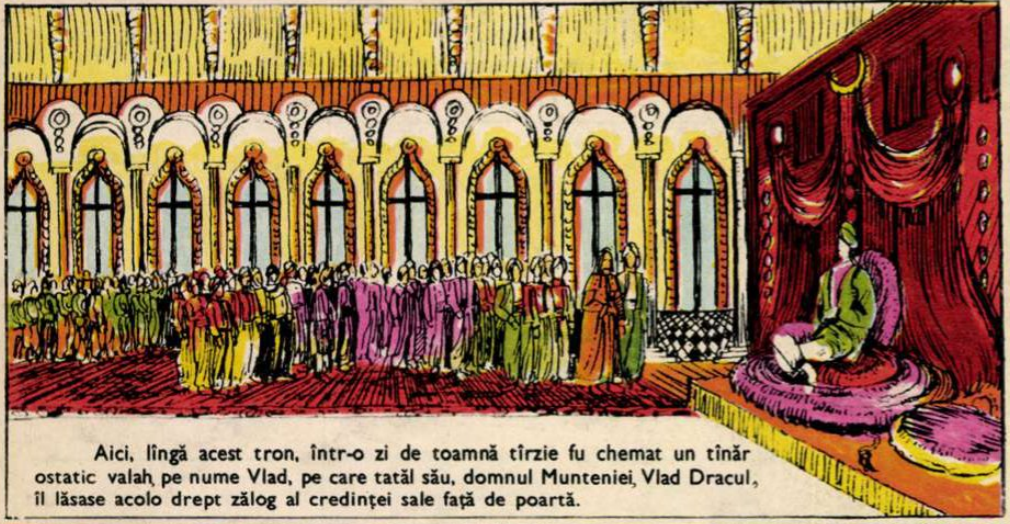

Aici, lîngă acest tron, într-o zi de toamnă tîrzie fu chemat un tînăr ostatic valah, pe nume Vlad, pe care tatăl său, domnul Munteniei, Vlad Dracul, îl lăsase acolo drept zălog al credinței sale față de poartă.

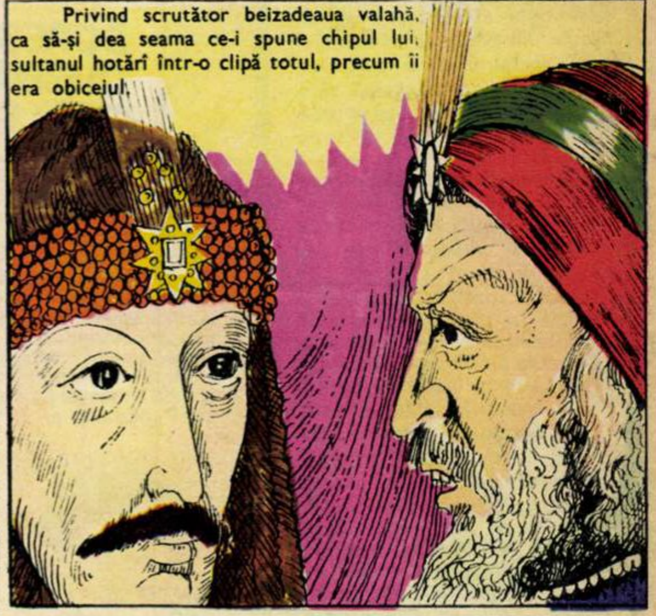

Privind scrutător beizadeaua valahă, ca să-și dea seama ce-i spune chipul lui, sultanul hotărî într-o clipă totul, precum îi era obiceiul.

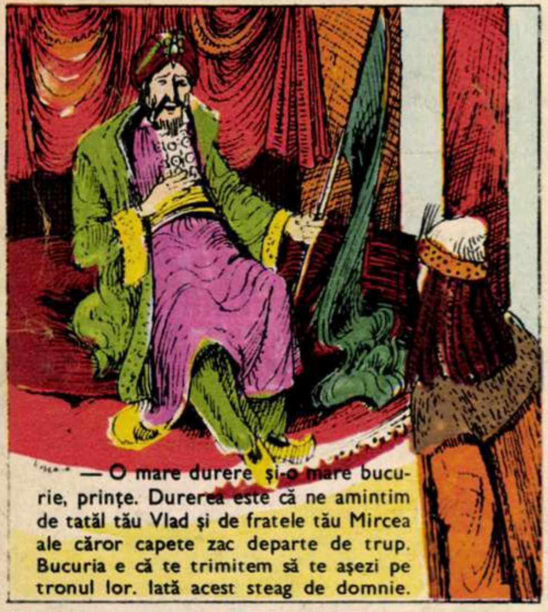

— O mare durere și-o mare bucurie, prințe. Durerea este că ne amintim de tatăl tău Vlad și de fratele tău Mircea ale căror capete zac departe de trup. Bucuria e că te trimitem să te așezi pe tronul lor. Iată acest steag de domnie.

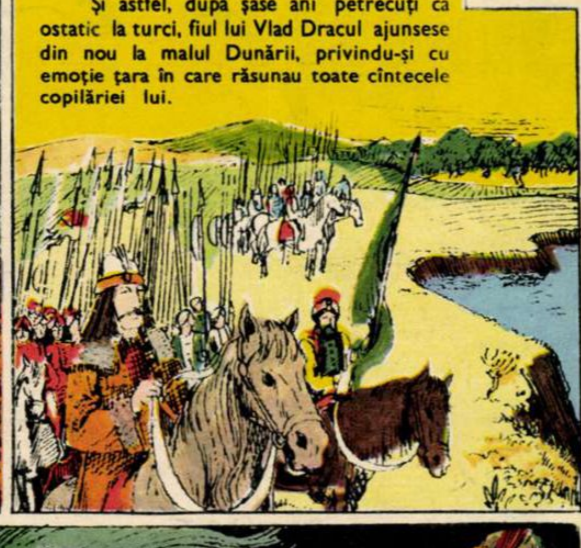

Și astfel, după șase ani petrecuți ca ostatic la turci, fiul lui Vlad Dracul ajunsese din nou la malul Dunării, privindu-și cu emoție țara în care răsunau toate cîntecele copilăriei lui.

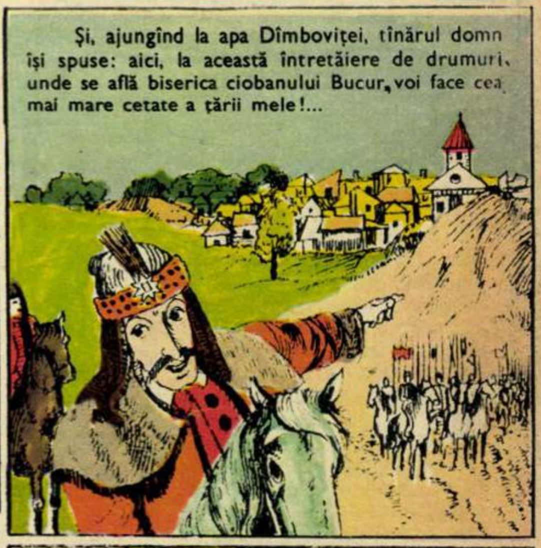

Și, ajungînd la apa Dîmboviței, tînărul domn își spuse: aici, la această întretăiere de drumuri, unde se află biserica ciobanului Bucur, voi face cea mai mare cetate a țării mele!...

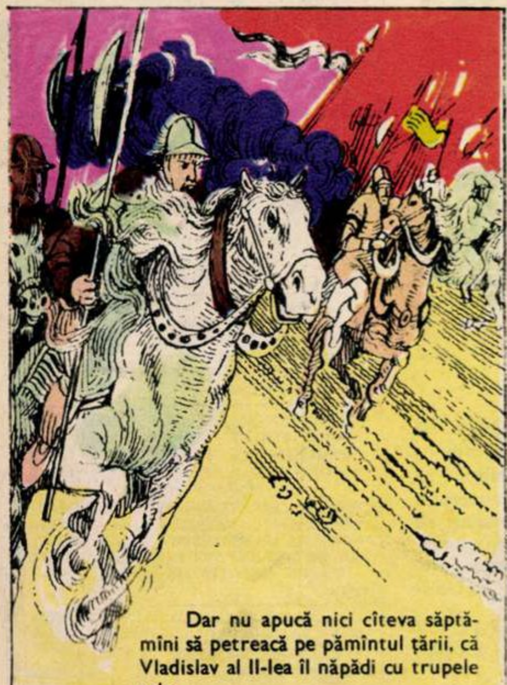

Dar nu apucă nici cîteva săptămîni să petreacă pe pămîntul țării, că Vladislav al II-lea îl năpădi cu trupele sale.

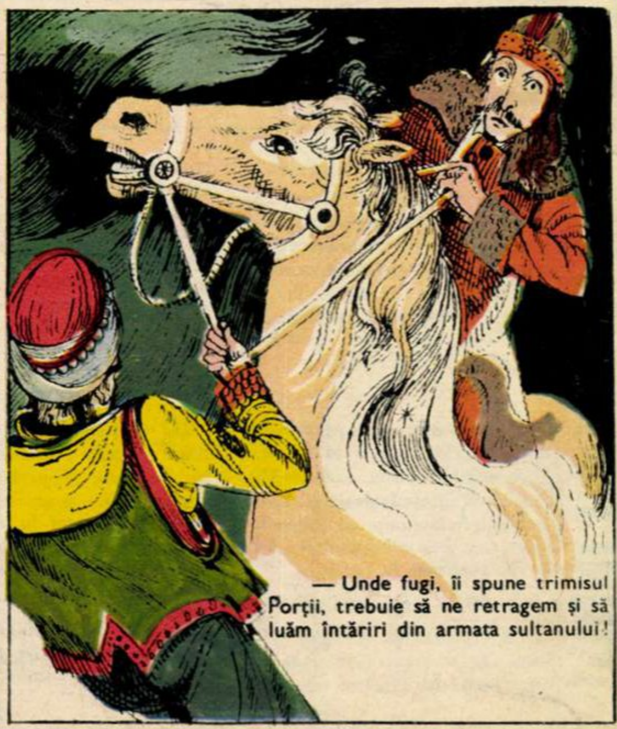

— Unde fugi, îi spune trimisul Porții, trebuie să ne retragem și să luăm întăriri din armata sultanului!

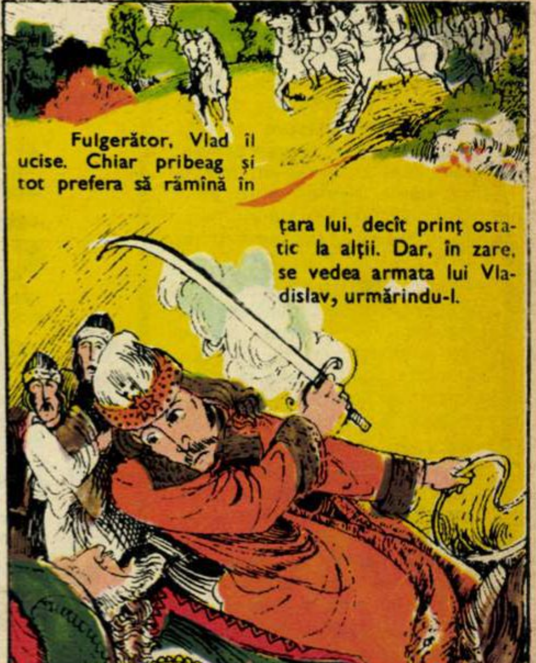

Fulgerător, Vlad îl ucise. Chiar pribeag și tot prefera să rămînă în țara lui, decît prinț ostatic la alții. Dar, în zare, se vedea armata lui Vladislav, urmărindu-l.

(VA URMA)

**AZI PIONIERI —
MÎINE FĂURARI DE NĂDEJDE
AI PATRIEI !**

108

Biblioteca municipală
Tîrgu-Mureș

Cutezătorii 9

JOI, 28 FEBRUARIE
1974, ANUL VIII (336)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

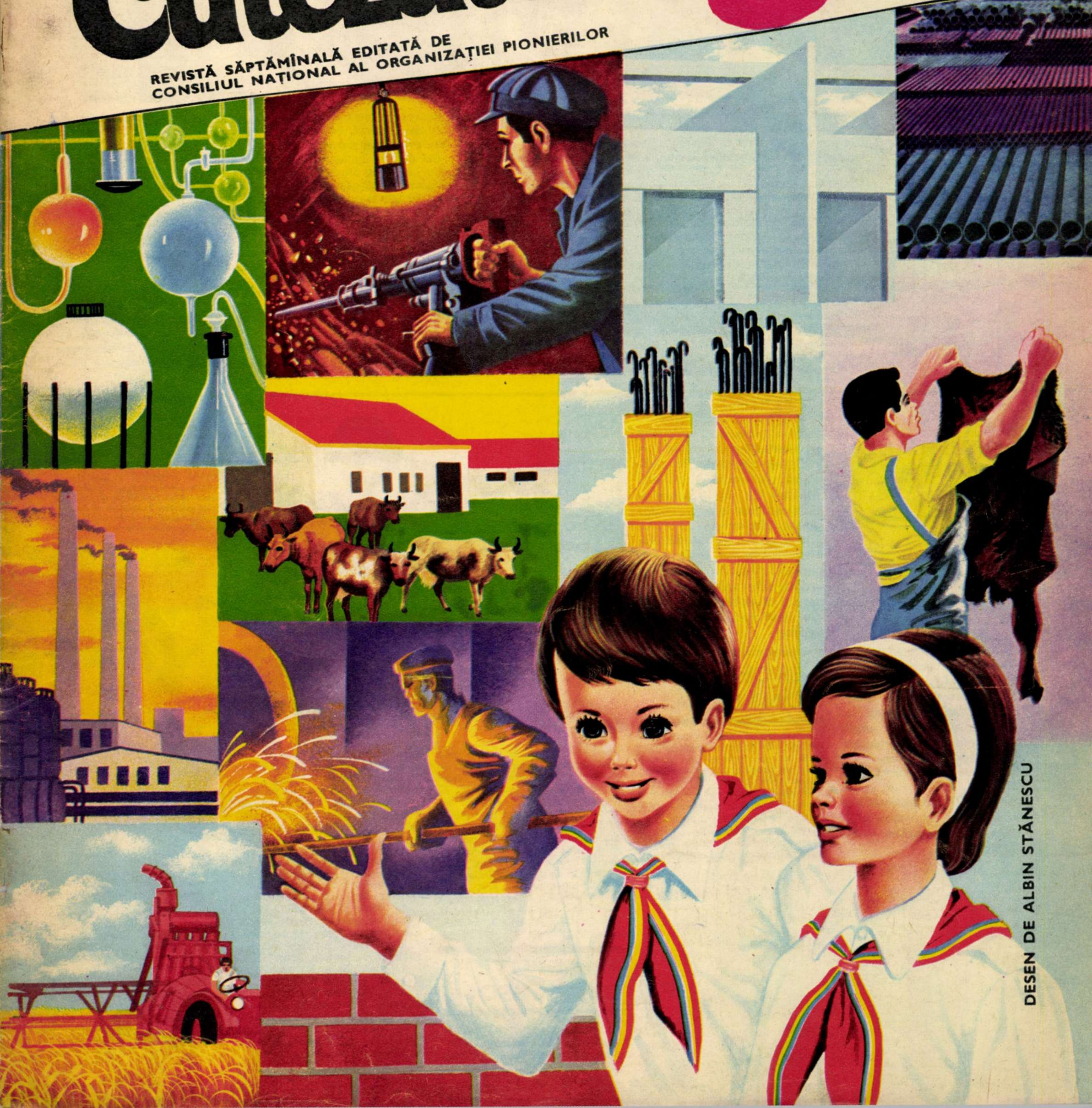

DESEN DE ALBIN STĂNESCU

a ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

Damascul — moderna capitală de azi a Republicii Arabe Siriene — a întîmpinat, la 17 februarie a.c. într-o atmosferă sărbătorească, pe președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a întreprins în această țară o vizită oficială de prietenie la invitația președintelui Republicii Arabe Siriene, secretar general al Comandamentului Național al Partidului Baas Arab Socialist, Hafez Al-Assad.

La 19 februarie a avut loc, la Damasc, solemnitatea semnării Comunicatului comun româno-sirian de către președinții Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad, document care consemnează bilanțul rodnic al vizitei oficiale de prietenie efectuate de șeful statului român în Republica Arabă Siriană, moment de însemnătate istorică în dezvoltarea relațiilor dintre cele două popoare prietene.

*

La invitația secretarului general al conducerii regionale a Partidului Socialist Arab Baas, președintele Republicii Irak, tovarășul Ahmed Hassan Al-Bakr, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a făcut o vizită oficială de partid și de stat în Republica Irak, între 19 și 21 februarie 1974.

În timpul șederii în Irak, înaltului oaspete român i-a fost rezervată o primire cordială, expresie a sentimentelor de prietenie și respect dintre popoarele român și irakian.

Cei doi conducători de partid și de stat au avut întrevederi, în cursul cărora au prezentat pozițiile țărilor lor în probleme care interesează cele două părți. Întrevederile s-au desfășurat într-o atmosferă de sinceritate și prietenie.

*

După vizita fructuoasă întreprinsă în Libia, Liban, Siria și Irak — eveniment politic de importanță majoră pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și solidaritate cu aceste țări, contribuție de seamă la promovarea cursului nou în viața internațională, spre destindere și înțelegere între state, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a înapoiat joi, 21 februarie a.c., în Capitală.

Cetățenii Bucureștiului au făcut o primire entuziastă secretarului general al partidului, exprimîndu-și cu însuflețire sentimentele de adeziune, aprobare deplină și mîndrie patriotică față de rezultatele acestei strălucite solii de prietenie, solidaritate și colaborare internațională.

IDEILE FORUMULUI PRIND VIAȚĂ ÎN JUDEȚUL OLT

OMAGIU

Ca pretutindeni în țară, pionierii din județul Olt întîmpină cea de a XXX-a aniversare a eliberării patriei și sărbătoarea Organizației lor cu frumoase și bogate manifestări cultural-educative și de muncă patriotică:

- *Pionierii, împreună cu uteciștii, alcătuiesc o amplă monografie a unităților de pionieri din orașul Slatina.*
- *«Ziua cravatelor roșii cu tricolor» — zi în care vor fi primiți în Organizație cei mai buni școlari, va fi desigur, o mare sărbătoare pentru unitățile pionierești.*
- *«Săptămîna unității» — este o interesantă inițiativă pionierească prin care un jurnal și un album-ștafetă călătoresc din unitate în unitate. În filele lor, vor fi scrise și ilustrate cele mai frumoase acțiuni pionierești.*
- *În primăvara aceasta, pionierii întregului județ și-au propus să-și înfrumusețeze meleagurile natale, să planteze și să sădească pomi roditori, flori dintre cele mai frumoase.*

CERCETĂRILE CONTINUĂ!

Mulți dintre pionierii județului Olt vor să lucreze, alături de părinții lor, pe ogoare. Pînă atunci însă, se pregătesc cu temei, învățînd bine la obiectul Agronomie, făcînd practică pe terenul școlii si la microcooperativă. Așa se face că pionierii din comunele Radomirești, Vădăstrița, Ciorani, Brenet și Pleșoi au obținut adevărate performanțe la cultura porumbului, a grîului, a cartofilor și a sfeclei de zahăr. Anul trecut, pionierii din Dobrețu au reușit să obțină cartofi mari și frumoși. Încă din iarnă, au iarovizat un soi de cartofi nu prea cultivat în părțile acelea. Prima «recoltă» din laborator a fost slabă, iar mărimea unui cartof nu depășea pe cea a unei nuci. Dar, micii naturaliști nu s-au descurajat, cercetările continuă.

Deocamdată, încercările de pe lotul experimental au mai mult succes: cartofii sînt mari și buni la gust.

PRICEPUȚII DIN PLEȘOI

La început părea un lucru neobișnuit să întîlnești, pe ulițele comunei, îndreptîndu-se spre școală copii care în loc de ghiozdane să poarte în mîini fel de fel de aparate electrice. Acum însă, sătenii, știu cu toții că pionierii au hotărît ca pe lîngă cercul de radio, să înființeze și un atelier de reparații electrice.

Curînd, oamenii din sat, părinții lor, s-au convins că au copii pricepuți. Ajutați și supravegheați de profesori, în timpul vacanței de iarnă, au organizat mici echipe și, atît băieții cît și fetele, au avut mult de lucru. Cu săniuțele încărcate de materiale și scule, pionierii Mioara Ciobanu, Gabriel Vintilescu, Emilia Lică, Georgeta Roșu, Ion Neagoie și încă mulți alții au pornit, mai întîi pe la casele bătrînilor din comună pentru a le oferi ajutor «tehnic».

De atunci, tot mai des sînt solicitate serviciile pricepuților «meșteri» din Pleșoi.

Claudia Geabă, elevă la Școala generală nr. 5 este o pionieră care obține rezultate foarte bune la învățătură. Întreprinzătoare, cu multă inițiativă în activitatea pionierească, Claudia este iubită de colegii ei, mai ales pentru modestia și colegialitatea de care dă dovadă în toate împrejurările.

Săptămînă de săptămînă, ziarul județean «Oltul», găzduiește în paginile sale și evenimente petrecute în viața pionierilor de pe meleagurile oltenești. Îndrumați de ziaristul Victor Ursu, pionierii redactori Luminița Măgală, Valentina Paiu, Daniela Nicolescu și Elena Filip realizează adesea, reportaje, articole interesante despre pionieri.

Mlădița ta, partid !

Partid, cînd mă privești cu ochii tăi de azur,
Adevărul și curajul se prind în horă cu mine.
Seva viitorului în piept îmi clocotă pur —
Lumina îmi cuprinde fața cînd mă uit la tine!

Prieten și sfătuitor în fiecare zi îmi ești
Și totuși mîna-mi tremură cînd ție ți-o întind.
Cravata-mi flutură în vînt cînd îmi zîmbești,
Cînd fac o faptă bună, mă îndemni să cînt.

În fiecare zi eu de la tine un dar primesc
Și-n fiecare om se oglindește chipul tău iubit.
Cu-adîncă dragoste tinerețea mea îți dăruiesc,
Să vezi că sînt mlădița ta, partid!

DANIELA DUMITRU,
cl. a VI-a B, Liceul Balș

Noi păduri și livezi

Zilele acestea, la Consiliul municipal Brașov al Organizației pionierilor se schițează conturul unor noi păduri și livezi care vor apărea de jurîmprejurul orașului.

În dorința de a afla amănunte, ne-am adresat tovarășului președinte Nicolae Bratu.

— Unde se vor face plantările pentru care intocmiți aceste planuri?

— **În primul rînd în zonele din apropierea noilor cartiere de locuințe cum ar fi «Steagul roșu», Hărman - Zizin, pe Șoseaua Hărmanului, spre orașul Sf. Gheorghe.**

— Cîți pomi se vor planta?

— **În prima etapă cca. 800 de pomi fructiferi, apoi 900 de plopi și alți pomi decorativi, cărora le vor urma alți puieți și multe flori pe care le vom obține de la sectorul de gospodărie al Consiliului popular municipal.**

— Și cine va da startul în această acțiune?

— **De data aceasta, pionierii de la Școlile generale nr. 15, 7,8,23 și 11, care vor fi urmați apoi de toți copiii de la celelalte școli din oraș.**

Curînd, curînd, grădinile și parcurile Brașovului vor ieși în întîmpinarea primăverii cu livezi și păduri tinere, cu mulți, mulți trandafiri și flori multicolore.

L.N.

COMORILE PATRIEI

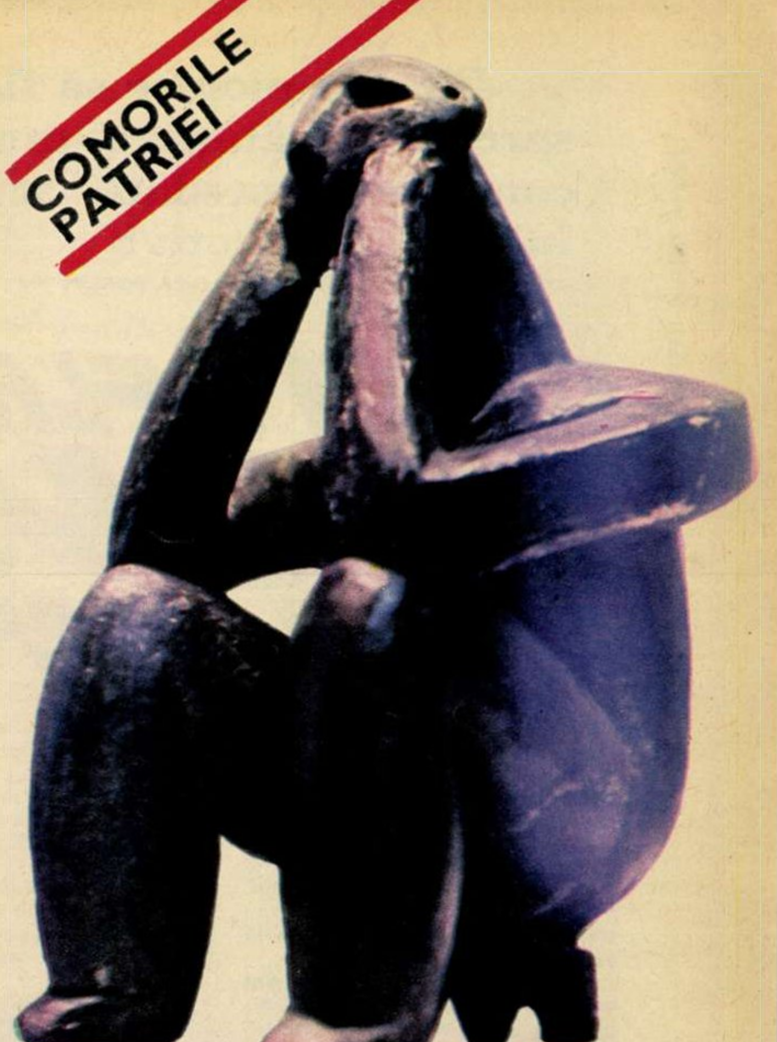

ARTA MEXICANĂ la București

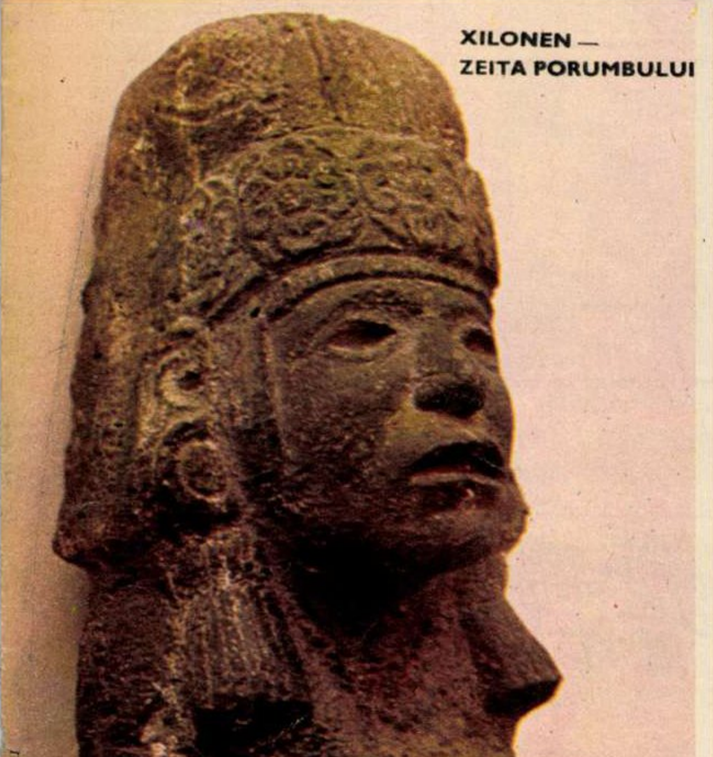

XILONEN — ZEITA PORUMBULUI

În cursul lunii februarie, într-una din marile săli de expoziție ale Capitalei, și anume la Dalles, a fost deschisă o expoziție, purtînd titlul **«Capodopere ale artei mexicane»**. Importanta manifestare culturală a atras un număr mare de vizitatori care au privit cu interes bogăția și specificitatea artei mexicane, avînd astfel prilejul să ia cunoștință cu mărturii ale

(CONTINUARE ÎN PAG. 8—9)

„Gînditorul" DE LA HAMANGIA ▲

Așa cum stă pe un scăunel scund, cu spinarea arcuită,
cu gîtul și capul adus înainte,
cu coatele sprijinite pe genunchi,
pare cufundat într-o profundă meditație.
Se află poate într-un ceas de tihnă,
înainte de lăsarea serii,
cînd ziua cu ostenelile ei a trecut
și a sosit momentul să-ți lași gîndurile în voie
să plutească în visare.
Cine ar putea spune din ce frămîntare a minții,
din ce iscusință a mîinilor,
din ce necesitate a sufletului
s-a născut această sculptură, acest gînditor, capodoperă
care ne uimește pe noi, cei de azi? Tratată
cu o uimitoare cunoaștere a proporțiilor corpului,
a expresiei feții,
această lucrare de artă ne duce la concluzia că
dintotdeauna, omul a aspirat spre frumos.
Cîteva date despre «Gînditorul»,
lucrare pe care am reprodus-o în pagina de față:
Ea aparține culturii Hamangia, cultură
descoperită în Dobrogea.
«Gînditorul» și-a luat numele
de la sculptura lui Rodin,
care poartă aceeași denumire. Piesa se află
în Muzeul de istorie a R.S.R.
în sala 5, Secția de istorie străveche.

QUETZALCOATL

TENOCHTITLAN — MACHETĂ

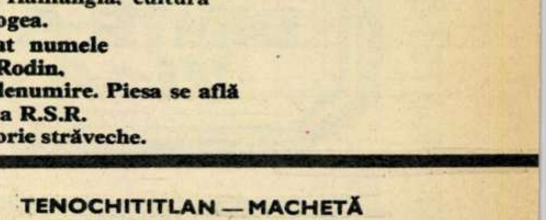

IDEILE FORUMULUI PRIND VIAȚĂ

«Fiecare pionier să fie silitor, să năzuiască spre îmbunătățirea muncii sale proprii, să contribuie, totodată, activ, la reușita muncii întregului colectiv!»

(DIN CHEMAREA CELUI DE AL II-EA FORUM NAȚIONAL AL PIONIERILOR)

ce au aflat nou COPIII DESPRE EI

Desigur, atunci cînd în școala ta vine un reporter, n-ai să te apuci să-i povestești despre «unele lipsuri». Dimpotrivă, cauți să-ți amintești toate succesele dobîndite de-a lungul anilor, răsfoiești jurnale și albume, răscolești lucruri care, cîndva, au constituit mîndria unității, povestești despre tot ceea ce socotești c-ar întregi imaginea vieții școlii.

La urma urmelor, acestea sînt adevăruri adevărate, merite lăudabile. Numai că, nu știu cum se face, dar rareori se întîmplă ca reporterul să nu întrebe, mai devreme sau mai tîrziu, dacă în școală sînt și unii copii care nu prea... Și-atunci, simți așa, parcă un fel de necaz, de ciudă, dacă nu poți spune categoric: Nu!

AMBIȚIOȘII

În clasa spațioasă, în jurul meu se adunaseră o mulțime de copii, pionieri de la Școala generală de 10 ani—Titu. Vorbăreți și simpatici, doritori să-mi atragă atenția asupra celor trei sute de trandafiri plantați de ei de-a lungul șoselei, să-mi povestească despre iepurii și purceii îngrijiți tot de ei, despre atîtea și atîtea alte succese și satisfacții, noii mei prieteni vorbeau repede și mai mulți odată, încît riscam să nu-mi pot nota nimic.

— Să vorbim pe rînd. Cine este comandantul unității? i-am întrebat.

O fată serioasă și sigură pe sine se prezentă:

— Eu sînt! Anca Neacșu.

— Îmi pare bine de cunoștință, Anca. Spune-mi, te rog, pe lîngă frumoasele voastre rezultate, aveți și unele necazuri cu copii, cărora nu le place munca?

— Munca, acest giuvaer neprețuit, este pentru noi, toți pionierii...

Și Anca a făcut, minute în șir, elogiul muncii, fără să răspundă întrebării.

— Sînt și copii dintr-aceștia, chiar în detașamentul nostru, aproape a întrerupt-o pe «oratoare» un băiat dintr-a VI-a B, Emilian Popescu. Îmi pare rău că-i vorba despre o fată, Lenuța. E drept, nu-i corijentă. Dar se mulțumește cu ce «prinde» în clasă. Cînd învață, ia și note bune. Cînd nu, folosește tot felul de motive: ba, că n-a avut fila în carte, deși noi credem c-o rupe chiar ea, ba, că mama nu s-a simțit bine și încă o mulțime de scuze. Altfel, prietenoasă și săritoare colegă. Păcat că nu-i și ambițioasă. Nimeni nu-i pretinde numai note de 9 și 10. Dar ea poate mai mult de 5 și 6!

De undeva, dintr-o bancă laterală, un băiat ceva mai scund decît Emil, cu părul scurt, dat pe spate, interveni hotărît:

— Vă văicăriți degeaba. Trebuia să faceți ceva pînă acum. Noi am avut două «cazuri» grele cu Ion Ioniță și Marin Nicolae. Știți și voi că mai mult pe afară îi vedeai, decît la ore, în clasă, că mereu rămîneau corigenți. Și-acum? Sînt printre fruntașii clasei.

— S-a întîmplat un miracol? I-am întrebat zîmbind pe Aurel Oprea, inimosul vorbitor dintr-a V-a.

— Nu chiar! Dar nu i-am «slăbit» nici o clipă, cum se zice. Nu ne-am lăsat pînă n-au înțeles că **nimeni nu trebuie să trîndăvească, să fugă de muncă și de răspunderea pe care o are în fața grupei, în fața detașamentului.** Avem cu toții aceleași îndatoriri. De ce unii să nu și le îndeplinească? Doar și ei, ca și noi sînt bine hrăniți, frumos îmbrăcați, învață în școală nouă, locuiesc în case mari și trainice. Îndatorirea noastră, a tuturor,

Doi fruntași la panoul de onoare al Școlii generale de 10 ani, Titu: Adina Stancu și Mircea Șerban

---

PIONIERII SÎNT PRIETENI BUNI

12 DINTR-A VI-a A

COLEGUL CEL NOU, STEFAN MARIN, ESTE UN BĂIAT CU OCHI ALBAȘTRI ȘI FAȚA SENINĂ. „NU ȘTIM APROAPE NIMIC DESPRE EL – DAR ASTA NU NE DERANJEAZĂ," AU SPUS LA ÎNCEPUT PIONIERII DIN GRUPĂ.

● DOAR **DANIEL TOPALĂ** – **CURIOSUL** – NU S-A ÎMPĂCAT CU GÎNDUL ACESTA, AȘA CĂ... ÎNARMAT CU BLOC-NOTESUL ȘI-A ÎNCEPUT INVESTIGAȚIILE: DE UNDE A VENIT, CUM A ÎNVĂȚAT, CE PRIETENI ARE?.. NU I-A TREBUIT MULT ȘI A AFLAT CĂ ȘTEFAN...

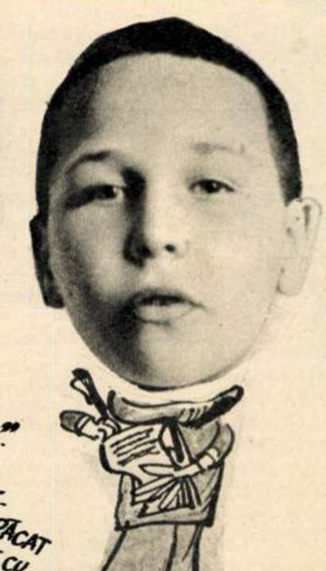

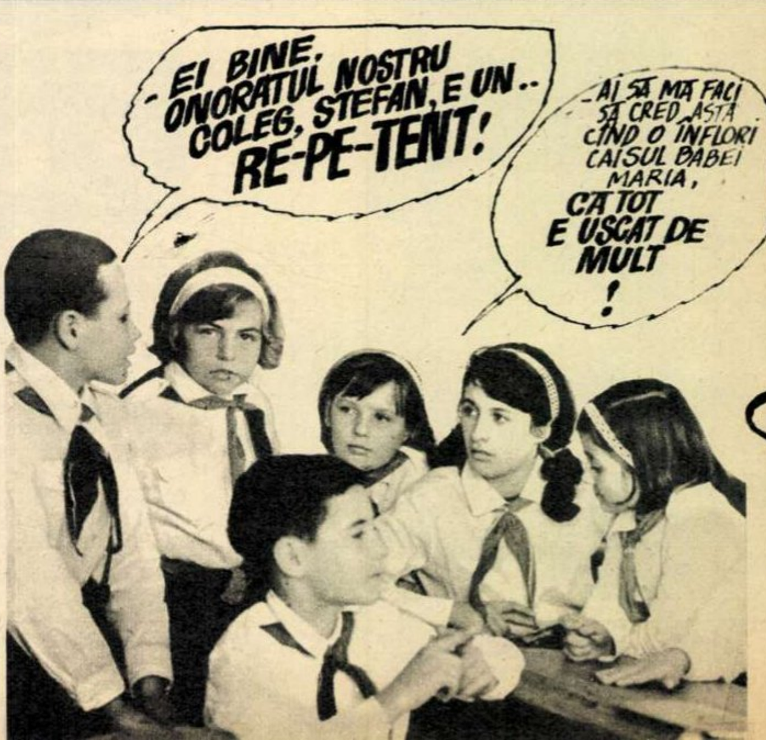
- EI BINE, ONORATUL NOSTRU COLEG, STEFAN, E UN.. RE-PE-TENT!
- AI SĂ MĂ FACI SĂ CRED ASTA CÎND O ÎNFLORI CAISUL BABEI MARIA, CĂ TOT E USCAT DE MULT !

DOCUMENT „CUTEZĂTORII”

În detașamentul clasei a V-a A de la Liceul «Nicolae Titulescu» din Craiova nu s-a înregistrat în trimestrul trecut nici o corijență.

Dragi prieteni vă invităm la o competiție sportivă

este să învățăm bine și-atunci înseamnă că muncim bine.

Îmi plăcea să-l ascult pe Aurel. Vorbea cu multă convingere și era tare mîndru de detașamentul lui. Spunea că tocmai terminaseră de compus o scrisoare către pionierii din Buciumeni, pe care voiau să-i invite la o competiție sportivă și în același timp la o discuție prietenească despre felul cum învață, cum își folosesc timpul liber. Simțeam că aveam de-a face cu pionierii unui detașament unit, cu pionieri ambițioși, în sensul cel mai bun al cuvîntului. Și mi-am adus aminte atunci de niște copii, tocmai din celălalt colț al țării, de prin părțile Clujului, din comuna Jucu, la fel de ambițioși.

„SECRETUL” BRIGADIERILOR

Nu se știa de unde pornise ideea, dar la un moment dat, în toată unitatea se vorbea de înființarea unei micro-ferme. Așa că a fost convocată, într-o după-amiază, adunarea generală. Trebuia să se ia o hotărîre. Se face sau nu se face fermă? Și cum? Pămînt aveau, tovarășii profesori le promiseseră tot ajutorul. Dar iată că în toiul discuțiilor și al entuziasmului, un băiat dintr-a VIII-a a spus un lucru foarte adevărat și care i-a pus pe gînduri:

— Nici pînă acum n-am stat noi extraordinar cu învățătura, spunea el, darămite de-acum încolo, cînd ne vom ocupa de «munca cîmpului»...

— Are dreptate, l-au susținut și alți copii. Mai întîi să ne punem bine «pe picioare» cu învățătura și-apoi, vom vedea...

BRIGADA
„ȘOIMII”

Le venea totuși greu să renunțe la idee. Se și constituiseră în brigăzi, cărora le dăduseră frumoase nume de «Șoimii», «Tudor», «Horia», «Decebal», îi aleseseră pe președinte, pe ingineri, pe contabili. Așa că, au hotărît, în cele din urmă, să pornească la drum.

Mai întîi și-au făcut «plan de muncă», apoi și-au împărțit sarcinile pe parcele. Erau acum mai mult timp împreună se sfătuiau cum să lucreze, cum să-și împartă timpul ca să le ajungă și pentru lecții. Pentru ca totul să înceapă bine, C.A.P-ul din comună le-a dat semințe și chiar mașini simple.

...A trecut de atunci mai multă vreme, dar avîntul de început este același și acum. La loc de cinste stau două diplome de onoare, primite în urma rezultatelor obținute în microfermă.

— «Ceea ce ne bucură mai mult, îmi spunea Lenuța Misarăș, președinta microfermei, este faptul că, de cînd lucrăm în cooperativă, pionierii și școlarii noștri sînt mai buni la învățătură, mai ordonați și mai disciplinați, mai buni gospodari.»

Lenuța mi-a spus și unele «secrete» ale succesului lor. Asa, de pildă, au avut ideea să încredințeze elevilor cu rezultate mai puțin bune la învățătură sarcini de seamă în brigadă. La început aceștia au fost surprinși, apoi s-au apucat serios de treabă. Nu se făcea ca un conducător de brigadă să muncească prost și, nici pe atît, să învețe de mîntuială.

Acum, totul li se pare firesc; își îndeplinesc cu răspundere munca în brigadă, își îndeplinesc cu răspundere munca de însușire a cunoștințelor — învățătura. Astfel, acești copii răspund cu cinste înaltelor îndatoriri pionierești.

ELENA MĂNESCU

Fotofilm de
ELENA FUNDULEA

GRUPA NU POATE LIPSI DE LA BATAIA CU ZAPADA.

*

SEMAFOR
FOILETON
SPORT

DOAR Daniel TOPALA RENUNȚA LA ZAPADA PENTRU O IDEE „GROZAVA”:
O CARICATURA LA „SEMAFOR”...
O SA-L FACA PE ȘTEFAN SA VORBEASCA...

●

ÎNTREGUL DETAȘAMENT ESTE UIMIT.
SA FIE ADEVARAT?
NIMENI NU INDRAZNEȘTE SA-L INTREBE PE ȘTEFAN.
ÎN CLASA A RAMAS DOAR GRUPA A II-a.
AU DE DISCUTAT...

●

AURELIA SOLA, SHERLOCK HOLMES-UL LOR L-A CHEMAT PE TOP PRIETENUL TUTUROR, ȘI IMPREUNA S-AU HOTARÎT SA AFLE ADEVARUL!

(VA URMA)

COMBINATUL tinereții

Mărturisesc că ori de cîte ori pătrund în incinta unei mari fabrici sau a unui important combinat, încerc un sentiment de emoție, de stranie nesiguranță. Este vorba, acum știu bine, de sentimentul pe care mi-l provoacă în prima clipă vederea instalațiilor complicate, a mașinilor de mii de cai putere, a motoarelor a căror funcționare am impresia că nimeni n-o mai poate controla. Dar asta nu durează decît o singură clipă, apoi totul reintră în normal, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic, ca și cum aș trăi de o viață alături de cei care, de fiecare dată, mă fac părtaș la marea lor bucurie, la marea lor victorie asupra timpului și a materiei.

Și atunci, în ziua în care am trecut pragul **Combinatului de îngrășăminte chimice Slobozia,** m-am lăsat biruit de aceeași inexplicabilă senzație. Dar totul s-a consumat instantaneu: în modul următor am descoperit Oamenii..

«LA ÎNCEPUT AM DORMIT LA CASA ALBĂ»

Combinatul este, la ora actuală, cel mai mare obiectiv industrial din județul Ialomița. Lucrările de construcție au fost începute în anul 1969. În faza finală va cuprinde patru fabrici: de amoniac, uree, acid azotic și azotat de amoniu. În octombrie, anul trecut, a intrat în funcțiune fabrica de amoniac...

Date precise, ordonate cu grijă, consemnînd cu laconism istoricul locului unde mă aflu: le poți afla de la cei cu care stai de vorbă sau le poți găsi gata ordonate în cele cîteva pagini dactilografiate sub impozantul titlu: «**Monografia Combinatului**». Autorul materialului este inginerul **Vasile Păsculescu.**

Dacă am încerca să reprezentăm grafic viața inginerului comunist Păsculescu am vedea, în final, că am trasat o linie care șerpuiește prin aproape toată țara. Pentru că titlul de «veteran al chimiei» nu este numai o formulă de respect datorat omului cu părul cărunt, ci și expresia condensată a unei munci intinse pe parcursul a mai bine de două decenii. Anul 1949 a însemnat anul «botezului» pe marile șantiere. De atunci au urmat: Combinatul «Victoria» Făgăraș, Turda, Ocna Mureș, Tîrnăveni, Codlea, Copșa Mică, Rîmnicu Vîlcea și, în sfîrșit, Slobozia. Douăzeci și patru de ani în care de fiecare dată a răspuns «prezent», acolo unde a fost nevoie de aportul său, douăzeci și patru de ani în care datoria a fost precumpănitoare.

La Slobozia a venit în 1970. Combinatul nu exista decît pe hîrtie. Și în inimile oamenilor care s-au prins în titanica muncă de a-l ridica în mijlocul cîmpului. Era nevoie de oameni încercați, cu multă experiență, care știau ce înseamnă a înfrunta greutățile inerente începutului. Dar cum a fost? Ce a însemnat acest început?

— **Munca... așa ca peste tot: muncă și oameni de tot felul. Cîți nu s-au perindat? Cei care nu erau să rămînă și-au văzut repede de drum: ceilalți, care au știut pentru ce au venit, sînt și acum în Combinat... Noi locuiam la «Casa albă», așa-i spuneam: o casă izolată, din lemn, văruită toată în alb. Înainte fusese a S.M.T -ului. Am venit singur, familia nu puteam s-o aduc cu mine: stăteam 7–8 oameni într-o cameră. Ziua lucram tot acolo: erau birourile, noaptea făceam paturile.**

Au trecut de atunci patru ani. Astăzi, Combinatul se pregătește pentru intrarea totală în producție. Peste tot — în hale, în laboratoare, în instalații — se simte febra premergătoare importantului eveniment. În cele două zile, cît am rămas în combinat, am fost tot mai mult surprins de vîrsta tînără a celor pe care îi întîlneam:

— **Pentru că ei formează marea majoritate,** mi-a explicat interlocuorul meu. **Media de vîrstă este de 24–25 de ani. Eu aș numi combinatul nostru «Combinatul tineretului»...**

«MAȘINA ÎȚI DĂ PÎINEA»

Un băiat de statură potrivită, îmbrăcat în salopetă, cu privirea concentrată asupra strungului. Maistrul **Ioan David,** care mă conduce într-una din halele atelierului mecanic central, mi-l recomandă pe **Ilie Vasile** ca pe unul dintre cei mai buni băieți din atelier. A venit de trei ani în Combinat, și astăzi este capabil să execute lucrări dintre cele mai complicate.

Și, într-adevăr, Ilie Vasile ne confirmă cîteva din lucrurile pe care le știam de-acum despre el. A lucrat, la terminarea școlii profesionale, în București, la Uzinele «Republica». Din motive familiale a trebuit să vină la Slobozia.

— **Dar nu e vorba numai de asta. Pentru că aici, într-adevăr, am înțeles ce înseamnă meseria. Am înțeles că o mașină trebuie îngrijită ca și un om; cu cît ai grijă de ea, cu atît îți dă randament mai mare, și-ți dă pîine. Pentru că dacă nu ții socoteală de mașină, nici banii nu ți-i cîștigi, că înseamnă că n-ai pe ce. De asta, la început, cînd nu-mi reușea o piesă, plîngeam, băieții rîdeau de mine... Ce mai,** dacă nu **știi să muncești, ceilalți au dreptul să rîdă! Tovarășul maistru m-a înțeles** și mi-a zis: «**No, lasă, tu ai să fii un băiat bun**».

Și astăzi, utecistul Ilie Vasile este un «băiat bun». O dovedesc rezultatele pe care le obține în producție, o dovedește felul în care gîndește despre munca și îndatoririle tinerilor din Combinat.

— **Eu am douășunu de ani, ceilalți băieți cam tot atît. Cînd plec sau vin la lucru, îmi place să mă uit de afară, de departe, la felul cum se vede Combinatul. Și-atunci am impresia că mă uit... așa... nu știu dacă mă înțelegeți, dar am impresia că mă uit la un lucru care îmi aparține.**

Nu i-am răspuns lui Ilie Vasile. Pentru că, sînt sigur, el știa că nu este greu să-l înțelegi. Niciodată nu este greu să înțelegi mîndria unui om care trăiește sentimentul importanței, utilității muncii lui. De aici și respectul pe care îl datorezi.

«ÎNCEPUSEM SĂ MĂ ÎNDOIESC DE MINE»

Nu este greu de imaginat care este importanța unui laborator C.T.C.(control tehnic de calitate) în buna funcționare a unui combinat chimic. Mi se pare suficient să amintesc că fiecare din cele cîteva sute de produse trebuie să primească acea viză de calitate. În această lume de retorte și eprubete am întîlnit-o pe **Doina Bicăzan.** Dacă aș fi vizitat combinatul în urmă cu cîteva luni aș fi întîlnit-o clasînd hîrtii într-un dosar de arhivă. Pentru că asta era munca pe care o avea de făcut absolventa unui liceu de cultură generală. Vi se pare puțin? Vi se pare chiar foarte puțin? Dar tocmai astea au fost și gîndurile care începuseră să o frămînte și pe Doina:

— **Începusem să mă îndoiesc de**

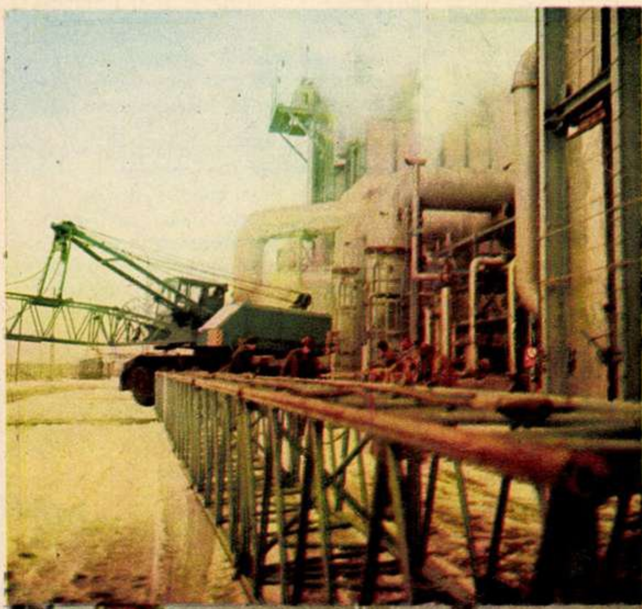

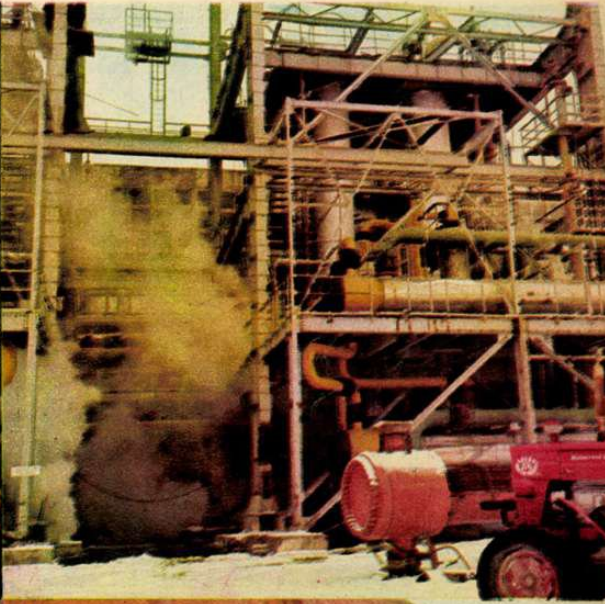

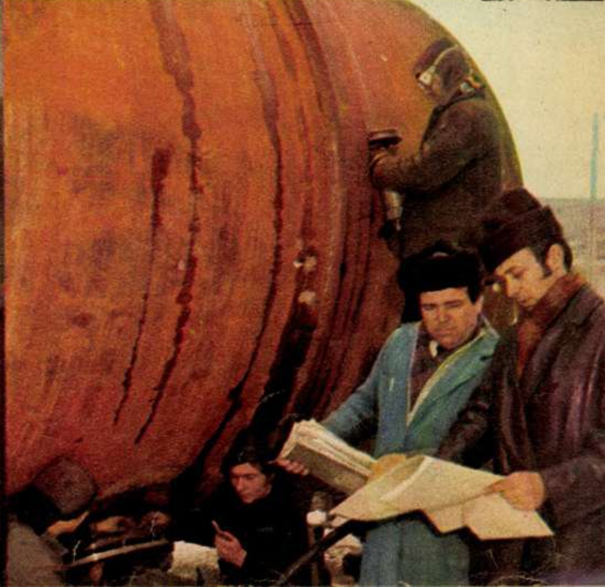

FOTO: C. CREȚU, D. POPESCU

mine... Voiam, știam că pot să fac mai mult. Dacă aș fi urmat cursurile unei școli profesionale, sau ale unui liceu de specialitate, ar fi fost mult mai ușor. Așa...

Așa a trebuit să o ia într-un fel de la capăt, lucru care nu poate însă să sperie un om care știe ce vrea. S-a înscris deci la un curs de calificare, organizat de combinat, și la sfîrșitul celor șase luni, laboranta Doina Bicăzan s-a prezentat la noul loc de muncă. Și acum a fost cel mai greu. Nopțile pierdute învățînd, emoțiile, examenele — toate nu mai însemnau nimic pe lîngă febra acestui prim pas.

— Mă prezentam în fața unor oameni care m-au înțeles și m-au ajutat. Trebuia să dovedesc că nu s-au înșelat, că sînt în stare să răspund încrederii lor.

Și a reușit: astăzi, cele douăzeci și două de fete din cadrul laboratorului central au o nouă colegă. Pentru felul în care au primit-o în mijlocul lor, și pentru felul în care au fost alături de ea, Doina Bicăzan le este recunoscătoare.

SECȚIA A PRIMIT FELICITĂRI

Nu are decît 31 de ani. În urmă cu trei ani a înfipt în pămînt unul din țărușii care marcau perimetrul fabricii care urma să se construiască. Astăzi, inginerul Honcescu nu-și poate concepe viața decît legat de combinat. Despre această viață, despre dumnealui ca subiect al discuției noastre, acceptă să vorbească cu multă greutate. Consideră că nu are nimic special de spus. Îi sugerez numeroasele intervenții, dintre cele mai dificile, pe care le-a condus personal; sau zilele și nopțile în șir petrecute în combinat; sau permanenta activitate de îmbunătățire a condițiilor de funcționare a instalațiilor.

— În urma unei avarii, într-o coloană de absorbție, înaltă de 30 de metri, s-au deranjat talerele. Le-am scos din coloană cu o macara turn, le-am adus în atelierele noastre și le-am recondiționat, acum trebuiau montate înapoi. Dar asta e o treabă foarte dificilă: distanța între talere este numai de 300 mm, spațiu în care nu ai loc nici măcar să înaintezi. S-au format trei echipe de cîte trei băieți — între 18 și 20 de ani — și s-a început lucrul. Înaintau numai pe burtă, nu puteai face nici o altă mișcare, cînd ieșeau din coloană erau de nerecunoscut: negrii ca tăciunele. S-a lucrat în schimburi de 12 ore și s-a terminat reparația într-un timp record. Pentru calitatea și felul în care a fost executată intervenția, secția a primit felicitări din partea conducerii Combinatului și a ministerului.

«Secția a primit felicitări» — este singurul mod în care inginerul Honcescu concepe să răspundă întrebărilor legate de munca lui.

În urmă cu patru ani, nu era decît o baracă în care o mînă de oameni și-au dat întîlnire pentru a ridica în mijlocul Bărăganului o cetate a chimiei românești. Astăzi, ceea ce atunci părea un vis, a devenit o realitate. Aceeași pe care ne-am obișnuit să o întîlnim pe tot cuprinsul țării, plăsmuită și adusă la viață de oamenii zilelor noastre.

RADU F. ALEXANDRU

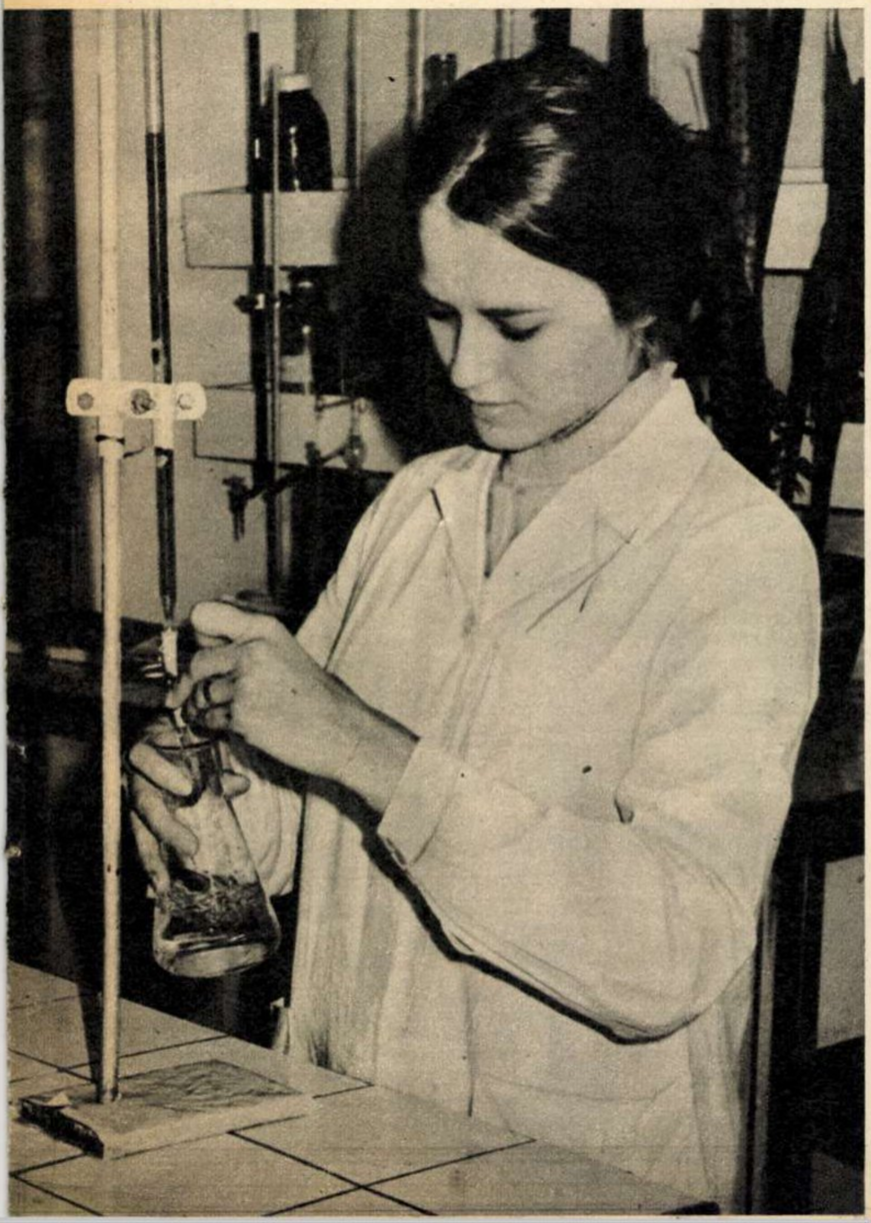

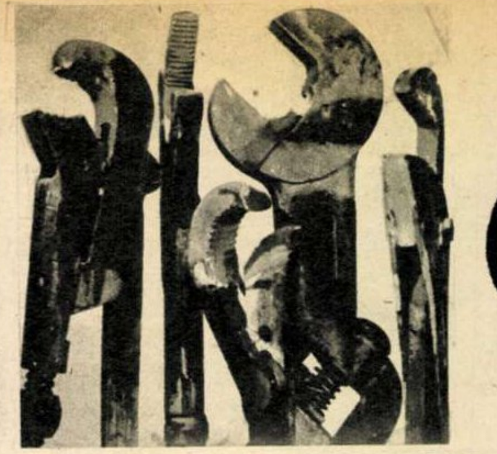

Rampa de lansare

„A FI MUNCITOR” LA VIITORUL ÎNTÎI

Între alesele însușiri pe care oamenii pămîntului românesc le-au statornicit în permanențe, cultul pentru muncă deține rolul pe care îl areSoarele într-un sistem planetar. În muncă își află izvorul nu doar patrimoniul material și spiritual îmbogățit continuu sub semnul civilizației și progresului, dar și devenirea însăși a omului, de la condiția primitivă de sclav al ignoranței sale și de mînuitor al uneltelor extrem de simple, pînă la cea de stăpîn polivalent al unor întinse domenii de cunoaștere teoretică și practică.

Mișcarea de creație tehnică a pionierilor și școlarilor, «Minitehnicus», aduce un aport remarcabil, alături de atelierele-școală și de școală în ansamblul ei — în planul formării deprinderilor practice și aplicative, al orientării școlare și profesionale, al cultivării fanteziei prospective — la extinderea obiectului instrucției de la A ȘTI la A FACE; beneficiul rezultant al acestei largi mișcări a pionieriei constă, în toate cazurile, în statornicirea DEVOTAMENTULUI FAȚĂ DE MUNCĂ. Practic, eforturile școlii, ale Organizației pionierilor, ale tuturor factorilor care concură la formarea copiilor pe calea instrucției și a educației, sînt finalizate în pregătirea filozofică și profesională cu care, la vîrsta preschimbării cravatei roșii cu tricolor în carnet de utecist, absolvenții școlii generale pășesc în viață. ÎNCOTRO? Iată o întrebare căreia, în acel moment, cutezătorii trebuie să-i răspundă tranșant.

Cu acest număr, în prag de primăvară, revista «Cutezătorii» își onorează, deopotrivă,cu obligațiile față de cititorii săi cei mai mari, obligațiile față de propria sa tradiție în această direcție, redeschizîndu-și paginile pentru găzduirea unei rubrici frumoase și utile, adevărată rampă de lansare spre viitor: RAMPA MESERIILOR.

Ce vom fi în anii următori, ce ne pregătim să fim în anul 2000?

Care sînt aspirațiile noastre, care sînt nevoile țării?

Ce meserii ne vom alege, ce aptitudini ne îndreptățesc opțiunile?

Rubrica «Rampa meseriilor» va deschide cîteva ferestre spre lumea profesiilor, acea lume adevărată, creatoare de valori autentice, în care transpirația se preface în pîine, iar dreptul la oboseală devine titlu de mîndrie: LUMEA MUNCII CINSTITE ȘI DEMNE. Celor ce vor trebui, la sfîrșitul acestui an școlar, să-și ia rămas bun de la ateliere și laboratoarele școlii generale, de la cercurile tehnice pionierești, «Rampa meseriilor» le va oferi nu numai serviciile de ghid informat și prietenos, dar și posibilitatea unei prime confruntări directe; testele care vor apărea în cadrul rubricii au menirea să verifice aptitudinile candidaților potențiali în diferite meserii.

Revista noastră va elibera tuturor celor ce vor dovedi, prin răspunsurile trimise redacției, însușirile necesare profesiei alese, cîte un BREVET DE ASPIRANT în meseria respectivă. Dorim cititorilor noștri succes la primul examen, neoficial, pe care «Cutezătorii» îl propun cutezătorilor!

N. STĂICULESCU

P.S. — În numărul viitor, *două dintre cele mai îndrăgite personaje lansate de revista noastră,* Olguța și Minitehnicus, *vă vor povesti cum l-au ajutat pe* Ionică, *trecînd prin multe și felurite peripeții, să găsească un lucru pe care, pînă acum, nu l-a avut, la drept vorbind, niciodată... Pe* Ionică *vi-l amintiți, desigur: este personajul care pierde tot timpul cîte ceva prin revistă. Ei bine, de această dată,* Ionică *nu numai că n-a pierdut ceva, nu numai că n-a pus pe alții să caute ce a pierdut, dar a găsit el însuși, ajutat de cei doi prieteni, o brățară de aur. Știți cum arată brățara? Cum și unde a găsit-o? Aveți răbdare și, peste o săptămînă,* Olguța și Minitehnicus *vă vor spune povestea întreagă.*

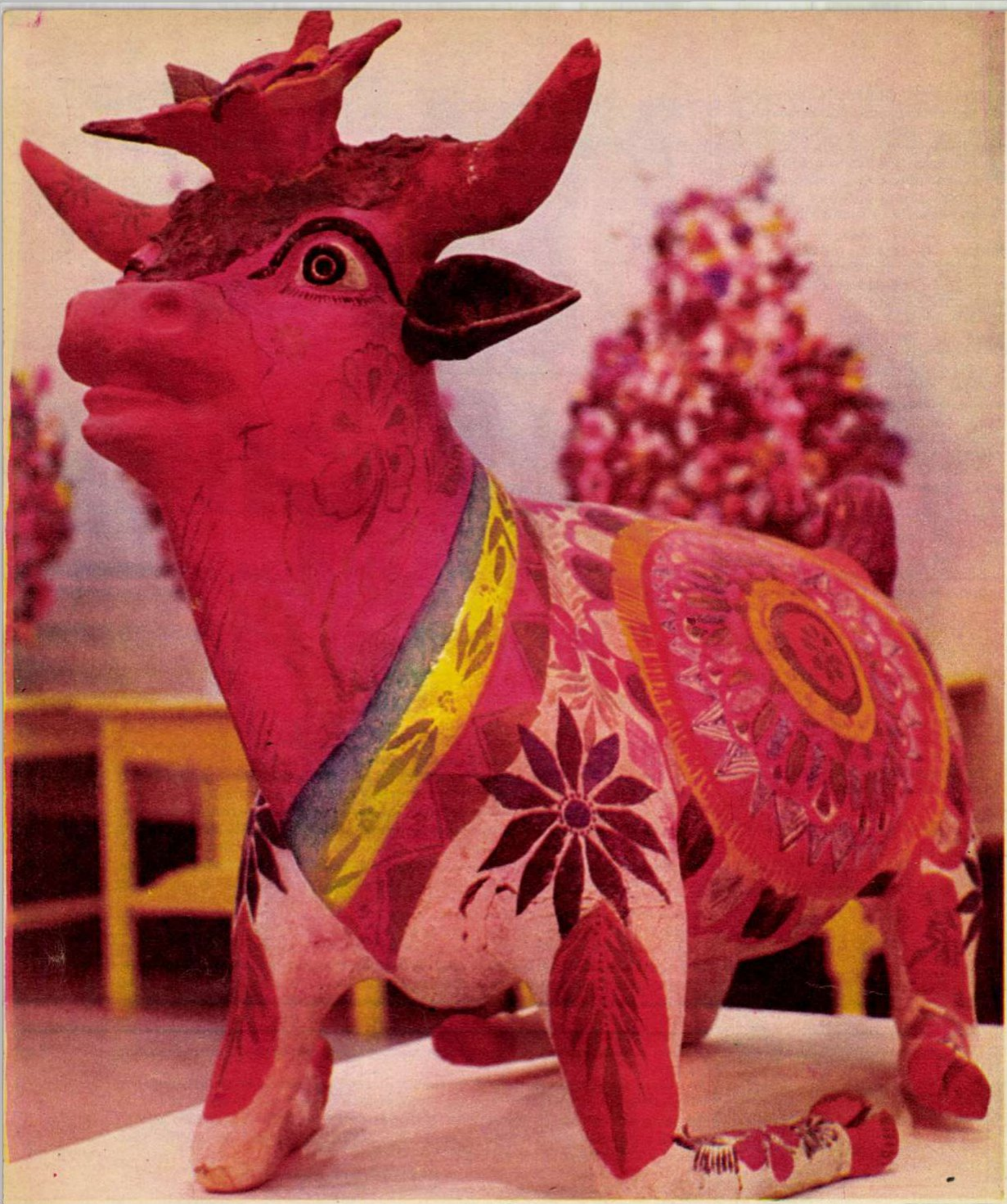

PUŞCULIŢĂ
(OLĂRIT DIN JALISCO)

ARTĂ MEXICANĂ la Bucureşti

(URMARE DIN PAG. 3)

unor vechi şi interesante civilizaţii, să cunoască o arie spirituală mai puţin obişnuită pentru noi.

Prestigioasa expoziţie a constituit o contribuţie importantă în lărgirea şi întărirea schimburilor culturale dintre ţara noastră şi Mexic.

Am ales pentru cititorii «Cutezătorilor» o serie de exponate semnificative pentru civilizaţiile precolumbiene şi, în limita spaţiului restrîns, cîteva exponate ale artei moderne, precum şi cele reprezentînd creaţia populară.

Documentarul pe care-l oferim este alcătuit pe baza Catalogului publicat cu prilejul expoziţiei.

CIVILIZAŢIA ZAPOTECĂ
(650 î.e.n.—1521 e.n.)

Valea Mexicului este leagănul unor străvechi civilizaţii, urmele lor pierzîndu-se departe, în urmă cu milenii. Informaţii mai precise asupra unor populaţii din această parte a lumii, a modului lor de existenţă şi de manifestare datează din jurul anilor 1500 î.e.n. Prima cultură mexicană, puternic dezvoltată, este cea care poartă nume — «La Venta» sau civilizaţia olmecă, din sudul golfului Mexic, care şi-a exercitat influenţa asupra tuturor perioadelor care au urmat, aşa cum a fost, de pildă, asupra civilizaţiei zapotece.

Focarul civilizaţiei zapotece a fost Monte Alban, oraş construit în terase, avînd aspectul unei adevărate fortăreţe ce domina Valea Oaxaca. Arhitectura zapotecilor a fost extraordinară şi a cunoscut trei epoci distincte, fiecare aducînd dovada unei mari sensibilităţi artistice. Prima perioadă este caracterizată prin construcţia unor mari pereţi de piatră aşezaţi în rînduri verticale, împodobiţi cu pietre incizate, care reprezentau dansatori şi înotători. În cea de-a doua epocă, se foloseau în construcţii cărămida şi zidăria, iar ca elemente decorative, cercul. În cea de a treia epocă, s-au construit edificii cu două sau mai multe corpuri eşalonate, iar ca elemente decorative se recurge la stuc pictat.

Timp de cîteva secole zapotecii au coexistat cu mixtecii, cu care apoi s-au aliat pentru a ţine piept invaziei aztece, de care în cele din urmă au fost înghiţiţi.

Din expoziţie, am ales din arta zapotecă urne funerare, reprezentînd personaje şezînd, lucrate din pămînt ars cu urme de vopsea roşie.

CIVILIZAŢIA MIXTEC—PUEBLA
(800—1521 e.n.)

Mixtecii, care înseamnă «locuitori ai ţării norilor», au exercitat o puternică influenţă asupra civilizaţiei zapotece, în jurul anului 1000 e.n. Îndeletnicirile lor obişnuite erau agricultura, vînatul, pescuitul. Făceau, de asemenea, un comerţ întins. Fabricau coşuri, hîrtie, covoare din frunze de palmier, îşi lucrau îmbrăcăminte şi ceramica pentru uz casnic şi funerar. Aveau un număr mare de zei: zeul vieţii, al comerţului, al porumbului, al vînătorii.

Mixtecii au fost creatorii unei ceramice foarte fine, folosind cu mare măiestrie decoraţia geometrică. Ei prelucrau cu pricepere lemnul şi alabastrul. Sculptau cu atîta măiestrie oasele de jaguar încît ele au putut fi comparate cu miniaturile orientale de fildeş. Ei au fost, de asemenea, cei mai mari bijutieri ai lumii precolumbiene. Mozaicurile de pietre preţioase, pandantivele şi şerpii lucraţi din jad erau adevărate minuni.

Un dar pe care Carol al V-lea l-a făcut papei, în vremea sa, un peşte de argint incrustat cu aur, era de origine mixtecă. Frumuseţea sa l-a făcut pe Benvenuto Cellini să-l studieze cu mare admiraţie.

ASPECTE DIN EXPOZIŢIE

OMUL VULTUR
(SCULPTURĂ MODERNĂ)

CIVILIZAȚIA MAYA
(1000 î.e.n.—1697 e.n.)

Primele atestări despre existența populației Maya, în Mexic, există din anul 1000 î.e.n. Din glorioasa lor civilizație au rămas numai ruinele unor monumente care stîrnesc și azi admirația privitorilor. Construcțiile lor se caracterizează prin bogăția decorațiilor în piatră la care se asociază sculpturile monumentale. Arhitectura templelor și palatelor precum și monumentele lor sînt ansambluri de simboluri astronomice și religioase.

În afara sculpturii, care cunoaște la mayași o înflorire excepțională, se afirmă cu aceeași forță și pictura murală.

Religia Maya este asemănătoare cu cea a altor popoare din America Centrală. Masca lui Chac, zeul ploii se regăsește în toate templele Mayei. Mai tîrziu apare și Șarpele cu aripi.

Remarcabile au fost cunoștințele mayașilor în domeniul matematicii și astronomiei. De altfel, matematica servea numai studiul fenomenelor cerești. Astronomii lor au fost în stare să calculeze eclipse care s-au produs cu secole în urmă. Inscripțiile lor fac aluzie la unele fenomene cerești cum ar fi, de pildă, conjuncțiunea lui Venus, prevederea unor eclipse solare, sau se referă la măsurarea anului tropical.

Mayașii cunoșteau zero-ul datorită căruia ei au reușit să enumere succesiv și să compună numerele fără nici o greutate, ceea ce n-au reușit nici romanii și nici învățații Europei medievale.

Interesante au fost în această expoziție creațiile mayașe, numite figurine din care am reprodus «Fluier» și «Jucărie». «Fluierul»— o femeie stînd jos — și «Jucărie» — o femeie în picioare — ambele lucrate din pămînt ars cu urme de culoare albă și roșii.

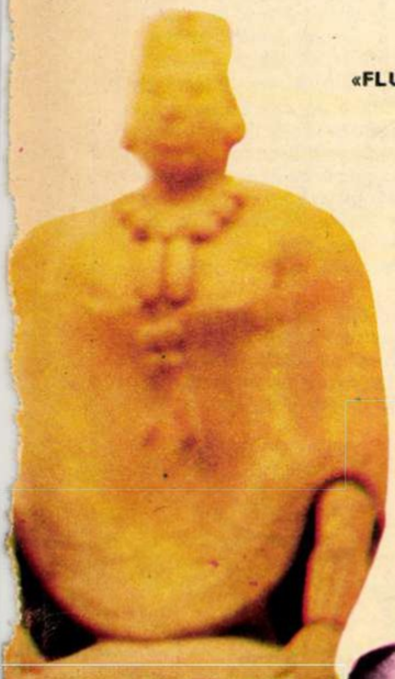

«FLUIER»

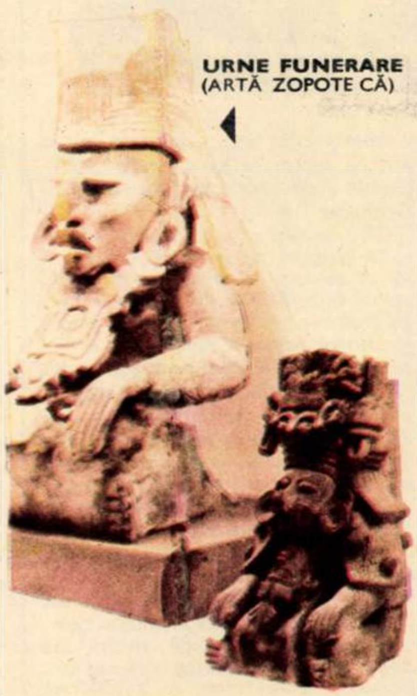

URNE FUNERARE
(ARTĂ ZOPOTE CĂ)

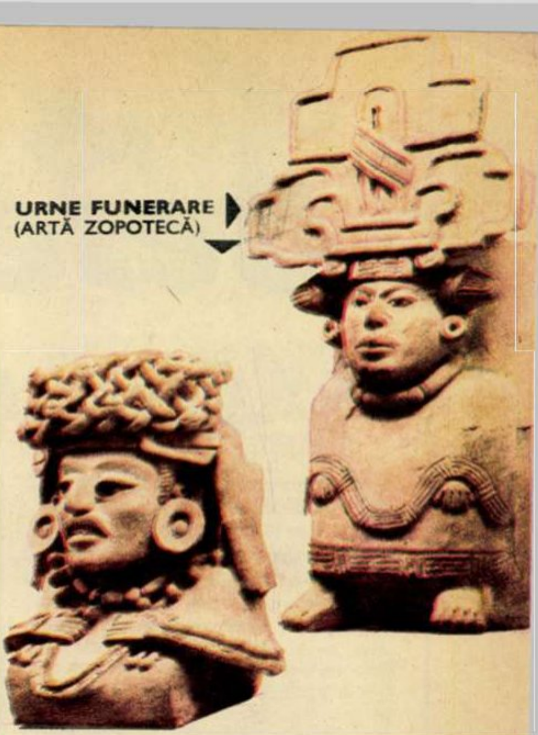

URNE FUNERARE
(ARTĂ ZOPOTECĂ)

CIVILIZAȚIA AZTECĂ
(1325—1521 e.n.)

Istoria aztecilor este nu numai bogată, dar și plină de dramatism. Pînă la așezarea lor în Valea Mexicului, aztecii au dus o viață de nomazi, cutreierînd munți și cîmpii. Stabilirea lor a coincis cu o perioadă de disensiune între popoarele aflate dinainte acolo, ceea ce a făcut, ca în aproape două secole, acestea să fie încorporate în raza lor de dominație.

Ca mod de organizare socială, aztecii erau împărțiți în clanuri care-și stăpîneau pămîntul în comun. Mai existau, de asemenea, clasa preoților, a negustorilor, a războinicilor, a oamenilor liberi și a sclavilor. Codul lor etic era foarte uman. Familia ocupa un loc însemnat în societate. Era unită și-și creștea cu grijă și dragoste copiii.

Încă din anul 1324, aztecii au fondat orașul Tenochtitlan, care va deveni viitoarea capitală a imperiului. În scurt timp, orașul s-a transformat într-un puternic centru politic și cultural, o adevărată metropolă. Macheta, așa cum o vedem în pagina a 3 a, reprezintă centrul de ceremonii al capitalei, cu templele rezervate zeilor; curțile interioare pentru ritualuri și locuințe ale preoților.

Aztecii au cunoscut o artă și cultură înfloritoare. S-a păstrat de la ei o vastă colecție de imnuri și cîntece, poezii de o mare frumusețe. Ei puneau mare preț pe construcțiile impozante pe care le împodobeau cu stîlpi și frize decorative. Scările erau largi și maiestuoase. Sculptura lor era de asemenea de o mare vigoare, reflectînd concepția lor magico-religioasă despre viață. Sărbătorile se celebrau la date precise, marcate în calendar (calendarul religios avea 260 de zile) și constituiau bogate ceremonialuri în care muzica se îmbina cu dansul, cîntecele și poezia. Uneori se prezentau balete și montaje teatrale la care participa în mod activ și populația. Cînd spaniolii au debarcat în 1519, imperiul aztec se afla în plină putere și civilizație. Ciocnirea între cele două puteri a cunoscut aspecte dramatice. Lupta aztecilor s-a încheiat odată cu căderea capitalei, a Tenochititlanului, care a fost distrus aproape în întregime.

A început atunci o nouă epocă în istoria popoarelor Americii Centrale dominată de puterea spaniolă.

Din exponatele legate de civilizația aztecă am ales «Statuia zeului Quetzalcoatl» — «Șarpele cu pene» reprezentînd legătura cerului cu pămîntul, «Lighean mare» reprezentînd pe Tlaloc, zeul ploii și «Xilonen», tînăra zeiță a porumbului.

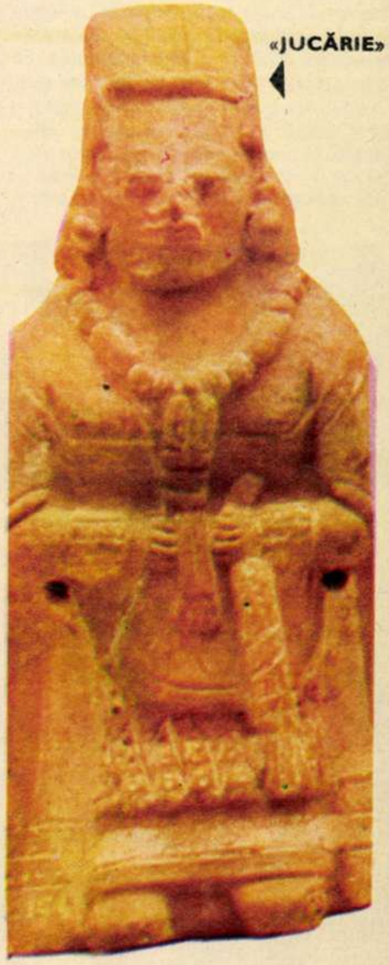

«JUCĂRIE»

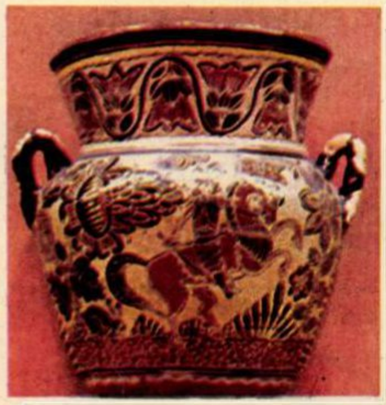

CERAMICĂ POPULARĂ

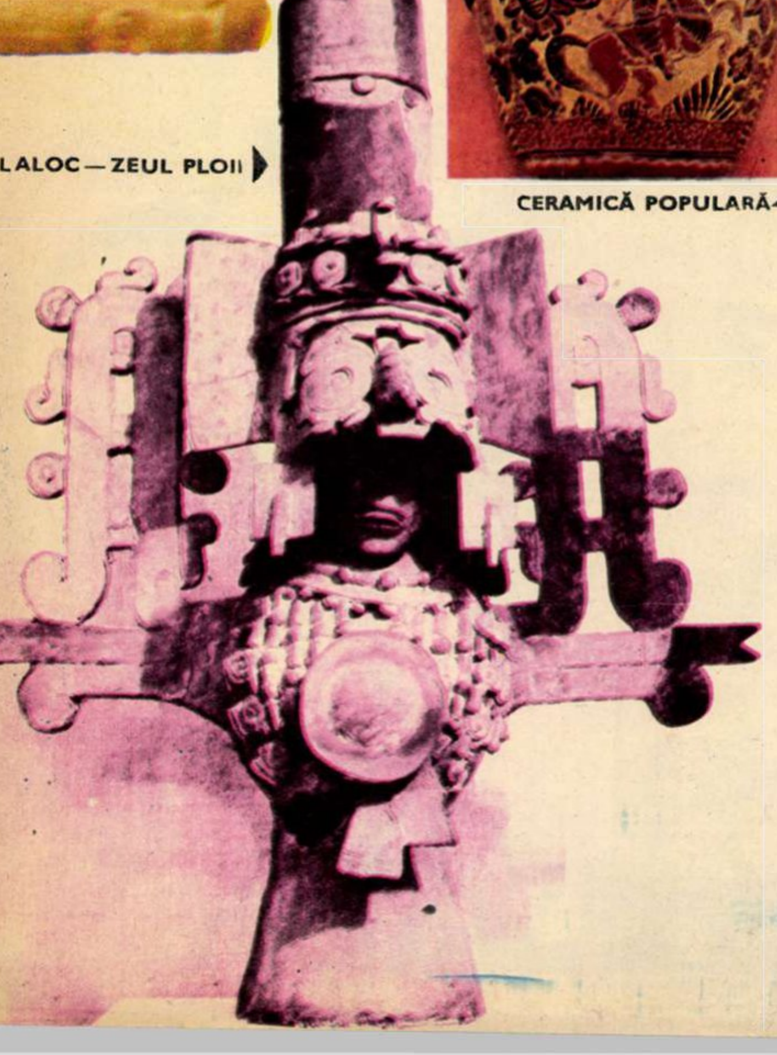

TLALOC—ZEUL PLOII

ARTA POPULARĂ MEXICANĂ

Arta populară mexicană se dovedește a fi continuatoarea unor vechi tradiții și ca atare, ea oferă cercetătorului modern, un material bogat pentru studierea trecutului istoric. Expoziția de la Dalles a oferit o bogată colecție de ceramică populară, prezentînd tipuri de olărie din diferite regiuni ale Americii Centrale. A atras, îndeosebi, atenția, colecția de ceramică, păstrînd trăsături pronunțate indiene cu decorațiile de pe vase reprezentînd flori, plante sau desene abstracte, elaborate cu minuțiozitate. Olarii mexicani din statul Jalisco sînt mari meșteri în a produce pușculițe pictate și smălțuite, foarte căutate la bîlciuri și tîrguri. Înfățișînd animale și păsări, sau vesele figuri omenești, aceste lucrări sînt pline de farmec și fantezie.

Am încercat astfel o sumară incursiune într-o civilizație care mai este încă plină de enigme.

Desen pe zăpadă

ȘCHIȚĂ DE
NICOLAE VELEA
ILUSTRAȚIE: ROZSA MIRIAM

Pe el îl cheamă Mihai și pe ea Domnica sînt veri de-al doilea în aceeași clasă, a opta, și stau în bănci învecinate. Domnica are un surîs viclean, pierdut și unduit în colțul buzelor de parcă tot timpul ar vrea să spună ceva și nu spune. Ceva adevărat, nu dosit ori ocolit. Și-l necăjește pe el, pe Mihai, spunîndu-i mă Diferite. Asta venea de se potrivea cum s-ar zice, de la o întîmplare veche. Cînd era mai mic, nici nu încălecase pe șapte ani, taică-său îl trimisese la «Prăvălioara sătească» să cumpere halva, biscuiți sau cuie. Mihai nici acum nu știe precis pentru ce-a fost trimis. Ajuns acolo el s-a pierdut de-i nădușeau și banii în palmă. Se înțelege că mai trecuse pe aici, dar însoțit de ai casei, care tot rîdeau de el că nu mai crește și o să rămînă tot așa mic și îndesat de-o să-i mănînce ratele din buzunare. Atunci s-a pierdut s-a bîlbîit și cînd vînzătorul Nicu al lui Terbeșel l-a întrebat oficial de parcă vorbea halatul alb de pe el și nu el — că doar erau vecini și se cunoșteau — cînd l-a întrebat deci:

— Cu ce vă servim astăzi?

Mihai parcă s-a prăbușit în el și a putut să îngîne doar atît:

— Diferite!

Și de aici i-a rămas și «polocrul» cu care verișoară-sa de a doua. Domnica, îi zgîria zilele.

Mai încercă si el s-o sîciie cu «tu nu ești Domincă și nici domniță, ești o amarita de duminică și duminica e înaintea lui luni și lunea e cea mai chinuită zi». Dar toate glumele lui erau opintite, parcă gîrbovite și boante și Domnica surîdea îngăduitor cînd le auzea de parcă Mihai zăbovise tot la anii cînd ceruse Diferite.

Și-și pierdea surîsul ei viclean în colțul buzelor arcuite frumos mai greu de descifrat decît orice paranteze ridicate la pătrat sau la cub, cu binoamele lor cu tot.

Și-l mai chinuia încă o dată la despărțire, după orele de școală, cînd ea lăsa leneș mîna în mîna lui și-l privea cu ochii ei verzui, care parcă o apropiau și parcă o îndepărtau de el. Pe urmă, și asta se întîmpla rar, dar se întîmpla, îi rărise părul — mai ales vara — și tot așa cu priviri care parcă o apropiau și o îndepărtau și taman atunci cînd părea mai gingașă și mai lipsită de apărare, îi arunca rece, parcă ferindu-se, speriindu-se de ceea ce poate creștea, tresărea sub bluza ei albă de primăvară și de școală.

— Mă Diferite.

Și pleca, intra în curtea ei, trăgea poarta după ea cu un fel de furie si-l lăsa pe Mihai mai anapoda si mai năuc decît la orice lecție de geometrie.

Și tot așa se atingeau și se loveau cu răutăți mici care ar fi putut duce undeva dacă ei ar fi fost mai mari și dacă ar fi înțeles ei, în necunoașterea proaspătă și fragedă a lor, că pot duce undeva.

Iar întîmplarea pe care o s-o povestesc eu a venit să așeze și mai multă ceață și neînțelegeri ori neconvingeri între cei doi. S-a întîmplat așa. Sau cam așa. Într-o seară dinaintea sărbătorilor de iarnă, părinții lui Mihai, prinsi cu pregătirile și — ce dacă? — chiar cu băutura l-au trimis sus pe dealul Croitorului să-i mai potrivească ceva la hainele de Anul Nou. Pe Domnica la fel. Au trimis-o sus pe dealul lui Matei Croitoru să-i pună ceva la hainele comandate.

Ceva mai strălucitor. Nepotrivirea a fost că pe cînd Mihai avea o sănuiță cu care să coboare de pe dealul mare al Croitorului, Domnica a urcat singură și nevoiașă. Nevoiașă a spus și Matei Croitoru (ceea ce era frumos, era că deși era croitor îl chema, pe buletin, vreau să spun — tot Croitoru).

Acolo s-au întîlnit iar cei doi veri și el le-a potrivit la îmbrăcămințile de dimie refăcută cute întoarse și niște bumbi arămii-strălucitori. Așteptară ce așteptară pînă cînd îmbrăcămintea, ca să-i spunem așa, (era de fapt un rest, o podoabă la îmbrăcăminte) s-a isprăvit și Croitoru le-a spus că pot sa plece acasă. El avea — deși cîștiga foarte mult — un radio cu galenă și căști și vrea să asculte doar el. Ca un surd și om pieziș, curmeziș cum era și-și puse căștile mici la urechi ca să nu audă ceilalți. Ceilalți fiind firește cei doi: Mihai și Domnica.

Cînd trecură prin curte, cîinii croitorului începură să se zbată în lanțurile lor și să latre aprig de parcă bumbii arămii de pe hainele lor mici le-ar fi ars ochii sau cerul negru al gurilor lor rele și lacome. Mihai o așeză pe Domnica pe sanie, ieșiră în fugă pe poartă și cînd ajunseră în vîrful dealului se așeză și el în spatele ei. Sania o porni la vale. Era un ger aspru de te bărbierea. Sania aluneca lin și ager, cozile mici ale Domnicăi îi băteau și-i mîngîiau obrajii lui Mihai, care o strîngea pe după mijloc. Și deodată, lui i se păru că deslușește:

— Te țin de drag, Mihai, sau cîteodată: te am de drag, Mihai...

Dar el nu știa precis dacă nu era cumva o părere a lui, o șoaptă a vîntului care-i șuiera năucitor pe lîngă urechi. Sau poate, cine știe. iar vreo viclenie de-a Domnicăi, care acum, în buimăceala asta, putea spune orice.

Ca să se încredințeze, atunci cînd ajunseră la piciorul dealului, el îi zise să se mai dea o dată. Domnica zise că da, mai hai o dată și iar vîntul, tălpicile săniei ori viclenia fetei sau doar cozile ei șoptiră:

— Te am de drag Mihai, sau te țin de drag Mihai. Se mai dară de cîteva ori și la urcuș ca să pară mai lesne, Mihai glumea cam așa:

— Cînd latră cîinii noaptea ar fi de de parcă satul ar vorbi în somn.

Și-i ținea palma în palma lui fără mănuși — și le scoseseră și-i părea mai caldă decît orice cărămidă încinsă. Și din nou la fel, aceleași șoapte înșelătoare, sau poate neînșelătoare. Asta pînă cînd, istoviți, se hotărîră să meargă acasă.

Mergeau pe șosea depărtați unul de altul, tăcuți, posaci de parcă s-ar fi certat.

— Dacă și la poarta ei o să-mi spună Diferite înseamnă că n-a fost decît o părere, își spuse cam amărît băiatul.

Și la poarta ei, Domnica îi spuse:

— La mulți ani, Mihai, și anul care vine să ai parte de diferite bucurii.

Spusese și una și alta. Și el plecă spre casă mai nedumerit decît fusese vreodată. Totuși, ajuns în curte, scrise cu degetul în zăpada groasă din curte, la lumina becului cocoțat pe stîlpul din fața porții. «Te am de drag Mihai, te țin de drag Mihai». Pe urmă intră în veselia din casă.

Zăpada cădea des și acoperi alb și curat scrisul băiatului, așa cum sînt acoperite ca să fie uitate sau să tresară mai tîrziu bucuriile ori tristețile vîrstei acesteia. Și ningea des, ningea alb și curat.

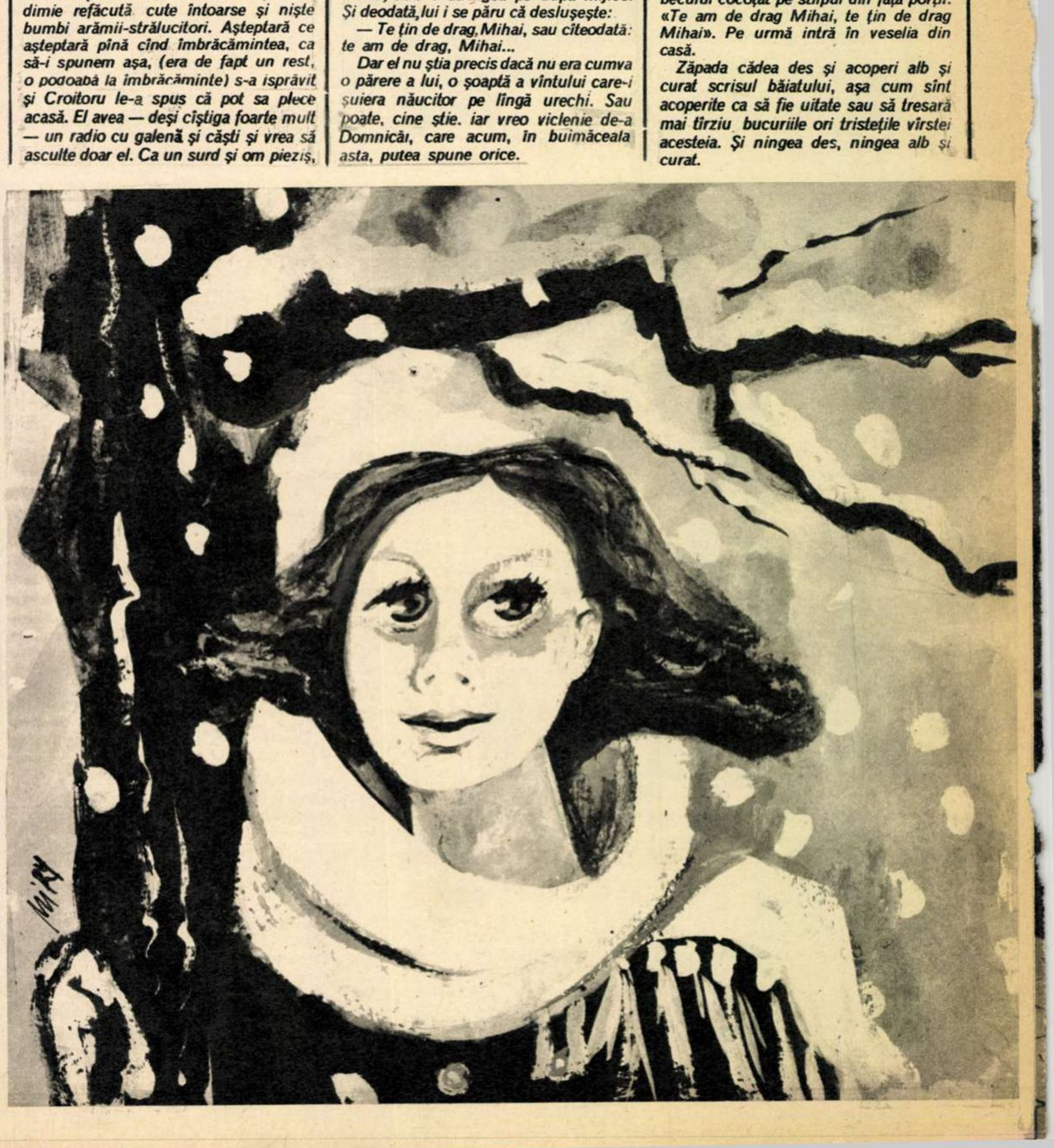

BRIGADIER la 14 ani 2

Scenariu: NICOLAE ȚIC

Desene: VINTILĂ MIHĂESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
CONSIDERAT DE BRIGADIERI PREA TÎNĂR PENTRU A MUNCI ALĂTURI DE EI PE ȘANTIER, ILIEȘ E PRIMIT DOAR SĂ AJUTE LA BUCĂTĂRIE.

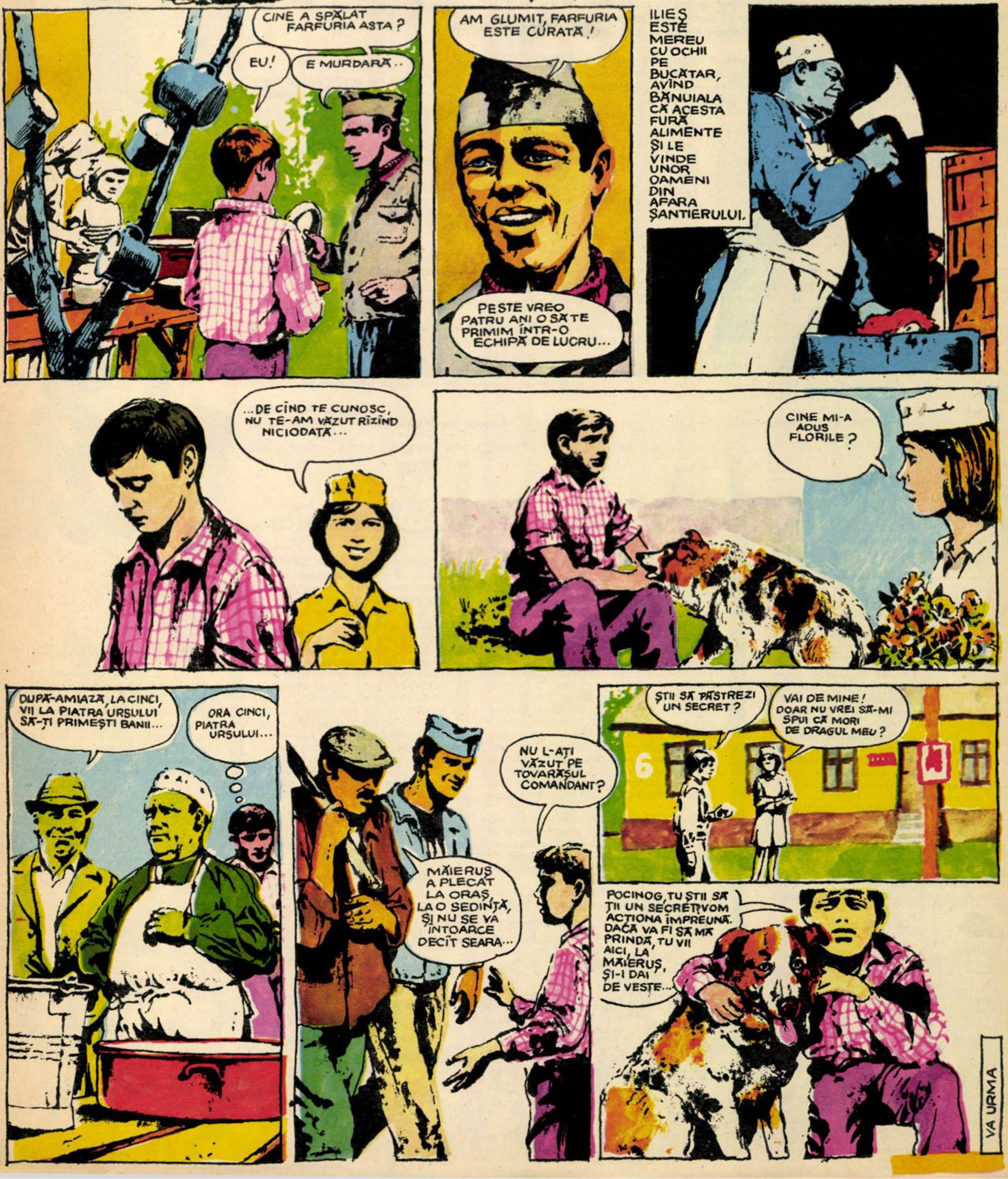
CINE A SPĂLAT FARFURIA ASTA?
EU!
E MURDARĂ...
AM GLUMIT, FARFURIA ESTE CURATĂ!
PESTE VREO PATRU ANI O SĂ TE PRIMIM ÎNTR-O ECHIPĂ DE LUCRU...
ILIEȘ ESTE MEREU CU OCHII PE BUCĂTAR, AVÎND BĂNUIALA CĂ ACESTA FURĂ ALIMENTE ȘI LE VINDE UNOR OAMENI DIN AFARA ȘANTIERULUI.
...DE CÎND TE CUNOSC, NU TE-AM VĂZUT RÎZÎND NICIODATĂ...
CINE MI-A ADUS FLORILE?
DUPĂ-AMIAZĂ, LA CINCI, VII LA PIATRA URSULUI SĂ-ȚI PRIMEȘTI BANII...
ORA CINCI, PIATRA URSULUI...
NU L-AȚI VĂZUT PE TOVARĂȘUL COMANDANT?
MAIERUȘ A PLECAT LA ORAȘ, LA O ȘEDINȚĂ, ȘI NU SE VA ÎNTOARCE DECÎT SEARA...
ȘTII SĂ PĂSTREZI UN SECRET?
VAI DE MINE! DOAR NU VREI SĂ-MI SPUI CĂ MORI DE DRAGUL MEU?
6
POCINOG, TU ȘTII SĂ ȚII UN SECRET? VOM ACȚIONA ÎMPREUNĂ. DACĂ VA FI SĂ MĂ PRINDĂ, TU VII AICI, LA MAIERUȘ, ȘI-I DAI DE VESTE...
VA URMA

SOARELE LA... PURTĂTOR!

Anticipînd răsăritul acelui mic soare la... purtător, care este mărțișorul, v-am pus într-unul din numerele trecute întrebarea: «Cui îi veți dărui cel mai frumos mărțișor?» Era o anchetă în intimitatea gîndurilor voastre,
o propunere de a dialoga despre dragoste, prietenie, devotament, prețuire pentru omul de lîngă tine.
Răspunsurile au sosit candide, ca florile primăverii, și la fel de numeroase.
Mii de plicuri, conținînd tot atîtea destăinuiri emoționante, au acoperit birourile redacției.
Condeie șovăitoare, de clasa întîi sau a doua,
altele energice, de a șaptea sau a opta, au părăsit pentru cîteva clipe lumea gramaticii și imperiul matematicii pentru un extemporal al sincerității.
Nenumărate sînt persoanele cărora cititorii și cititoarele noastre vor să le dăruiască «mărțișorul cel mai prețios», dar dacă ar fi să alcătuim un clasament al preferințelor lor, pe primul loc se află, cu un extraordinar «punctaj», MAMA.
Nimic mai firesc, și totuși ne bucurăm că avem încă un prilej de a constata dragostea și respectul pe care — indiferent de cît sînteți voi de diferiți ca vîrstă, caracter, temperament —
le nutriți față de ființa care v-a dat viață și veghează asupra voastră.
În speranța că acest articol va cădea și sub ochii mamelor voastre,
le spunem: «Fiți mîndre de copiii dumneavoastră, ei vă iubesc nespus».
Din fiecare o sută de scrisori, peste nouăzeci spun «cel mai frumos mărțișor îl voi dărui mamei» și urmează, apoi, numirea altor persoane dragi, bunica, învățătoarea, o colegă, un profesor. Sînt și răspunsuri metaforice prin care, în acest prag de primăvară, corespondenții noștri dedică mărțișorul celor mai frumoase gînduri patriei noastre și naturii ei — pe care în curînd o vor îmbogăți cu tinere plantații de puieți și răsaduri de flori.

Ne-am dat seama că e imposibil să alegem răspunsuri destinate premierii, întrucît toate sînt sincere și vibrant exprimate. De aceea, am preferat tragerea la sorți. Vrem să vă asigurăm însă pe toți cei care ne-ați scris că v-am citit cu emoție scrisorile și că vă considerăm printre cei mai apropiați și de nădejde prieteni ai redacției. Am dori să considerați că prezentul număr de revistă este un mărțișor pe care îl oferim personal fiecăruia dintre voi.

UN MĂRȚIȘOR PENTRU FLOAREA DE CAIS

În fiecare primăvară, un cais firav
își revarsă-n spume albe florile, la geamul meu.
Se-ntîmplă ceva ciudat atunci cînd înflorește caisul:
îi văd pe cei din jurul meu zîmbind mai des,
cîntînd mai mult,
și-atîta lumină își string în priviri...
Rup atunci cîteva flori și le dăruiesc celor dragi,
părinți, profesori, prieteni
ca să le fie zilele primăverii și mai frumoase.
Dar toamna trecută s-a-ntîmplat ceva: o mașină a lovit caisul.
Copacul s-a-nclinat spre pămînt, a plîns cu frunze veștede,
iar tata mi-a spus că niciodată nu va mai înflori, niciodată
Dar eu nu pot să cred.
În curînd va fi iar primăvară. Mi-am pregătit un mărțișor micuț,
în formă de floare și vreau, de ziua mărțișoarelor, să-l anin pe-o ramură.
Să anin cu el o speranță. Speranța că într-o zi caisul
va înflori totuși, că pe crengi se vor ivi mii de alte mărțișoare, mărunte și albe
și ele se vor scutura din nou, peste zîmbetele oamenilor...

DOINA POLOGEA
Liceul Al. Papiu-Ilarian — Tîrgu Mureș

O ANCHETĂ DE OVIDIU ZOTTA

Măr

VOI DĂRUI MĂRȚIȘORUL CEL MAI PREȚIOS...

Cel mai frumos și prețios mărțișor al gîndurilor mele îl voi dărui Organizației pionierilor. Un mărțișor dăruit totodată fiecărui copil din Organizație.

Îl dăruiesc Organizației din două motive: pentru că anul acesta împlinește 25 de ani de cînd a luat ființă și pentru că în luna martie mă voi despărți de pionierie, intrînd în U.T.C

Acest mărțișor, oferit cu multă dragoste la despărțire, poate fi exprimat și așa: Nu voi uita niciodată ce am învățat ca pionieră, voi aduce în Organizația mea de bază U.T.C. ceea ce mi-a dat pionieria mai bun. Tot înainte — acest îndemn mi-l voi rosti mereu. Iar dacă pionierii vor avea nevoie de mine, voi fi întotdeauna lîngă ei!

DANIELA ASTĂLUȘ
cl. a VII-a B, Liceul Ineu

Antrenorul

Vacanța ne-a adus o bucurie extraordinară: calificarea în finala pe țară la mini-volei. Pe scurt, iată cum au stat lucrurile. În primele cinci zile am cîștigat jucînd cu echipale din Buzău, Călărași și Ploiești. Paralel cu noi cîștiga și echipa din Rm. Sărat, care avea un «om» în naționala de juniori.

Finala s-a desfășurat între noi și rîmniceni, o finală cum nici nu visasem: cîștigăm primul set (se joacă 3 seturi a 20 minute), ne egalează (1—1). Urmează setul al III-lea și decisivul. Sîntem conduși cu 2 goluri pînă la ultimele două minute. Servim noi (mai precis eu); egalăm. Mai rămîne un minut în care concentrarea era la maximum... și reușim să înscriem trei goluri, golurile victoriei. Vă imaginați ce-a putut fi în sală (ținînd seamă că jucam pe terenul nostru...).

Acum, întrebîndu-mă datorită cui am învins, răspund fără preget: datorită antrenorului nostru Mircea Dumitrescu, care a pus tot sufletul în pregătirea echipei noastre, și căruia i-am dat... niște emoții grozave.

Așa că antrenorului îi acordăm cu toată dragostea mărțișorul cel mai frumos!

LUIGI PICOTTI
cl. a VII-a B, Lic. 2, Ploiești

Străbunica

Sper că mărțișorul oferit de mine, în cadrul anchetei dumneavoastră, să fie cel mai frumos din cele 47 de mărțișoare care pe puțin — vor fi primite de cea la care mă gîndesc.

Îl voi oferi, de 1 martie și 8 Martie, străbunicii mele după mamă. Ea împlinește anul acesta 92 de ani, are 7 copii împrăștiați în toată țara, 22 de nepoți și 18 strănepoți, total 47! Pe toți aceștia îi rog să mulțumească revistei «Cutezătorii», care ne-a dat posibilitatea să o vestim pe străbunica de acest gest al nostru.

DESPINA PAPA
Școala generală Lungești, Vîlcea

Veteranul

Eu o să-i ofer bunicului meu cel mai prețios mărțișor. În fiecare an, bunicul primește de la mine cîte un mic dar: mărțișorul cu o inimioară. Acest mărțișor nu i-l dăruiesc numai așa, ci și pentru că de 1 Martie e ziua lui. Dar nu numai atît: bunicul meu este unul din oamenii care au luptat pe front în 1944 împotriva fasciștilor, pentru eliberarea patriei. El a fost rănit grav, azi are proteze la ambele picioare.

OLGUȚA BOB, Jucu de Mijloc, Cluj

Mama – ÎN MII DE PORTRETE

Spuneam că, potrivit răspunsurilor sosite la ancheta noastră de mărţişor, primul loc în «clasamentul afecţiunii» îl ocupă mama. Mulţi corespondenţi ne indică şi motivele. Mai era nevoie? Noi credem că da, şi sîntem de părere că şi mamele vor fi bucuroase să afle de ce sînt atît de iubite.

«Pentru că mi-a dat viaţă şi a avut neîncetat grijă de mine în toţi aceşti treisprezece ani, o sută nouăzeci de zile, şase ore şi patru minute de cînd m-am născut, pînă în clipa cînd vă scriu!» spune Viorel Dodoc din Mangalia. Carmen Niţă din Bucureşti e şi mai decisă: **«Pentru că este cea mai bună mamă din lume.»** Marius Ghidarcea din Piteşti: **«fiindcă mama m-a învăţat să fiu înţelegător cu cei care greşesc, dar neiertător cu mine însumi».** Nenu Alexandrina Carmen din Bucureşti: **«...m-a învăţat să iubesc ceea ce este bun şi drept, să iubesc oamenii şi adevărul. M-a învăţat să-mi iubesc patria.»** Pătroi Ionela din Alimpeşti-Gorj: **«Sîntem 8 copii acasă, de care mama, decorată cu Ordinul Gloria Maternă, are grijă. Vă daţi seama cît munceşte. Cînd vom fi mari, ne vom îngriji şi noi de mama, dar chiar şi acum o ajutăm pe cît putem».** Ghiţă Alexandrina Alexa, din Gura-Ialomiţei: **«Între altele, mama s-a ocupat ca eu să învăţ bine, să am încredere în forţele mele şi, dacă azi sînt o elevă bună, îi mulţumesc mamei ca şi tovarăşelor profesoare».** Ion Stana din Constanţa: **«Sînt mîndră de mama! Ea este bobinatoare la întreprinderea «Integrata» din Constanţa. O cheamă Constanţa Ion, şi în ziarul «Dobrogea Nouă» numele ei a apărut printe fruntaşele care depăşesc cu 5–10 kg de fire bobinate norma zilnică. Am auzit şi în sala de şedinţe a fabricii cum directoarea o lăuda. Aceasta este mama!»** Barbu S. Alexandru din Dridu-Ilfov nu se sfieşte să ne spună că îşi preţuieşte mama mai ales pentru că **«este severă cu mine şi cu ceilalţi fraţi ai mei nu ne lasă să ne răsfăţăm, ne învaţă cu munca».** În fine, Elena Dumitraşcu din Galbenu-Brăila, conchide: **«Mama mea este cea mai frumoasă, cea mai bună şi cea mai dreaptă din lume».**

...Aşa cum sînt toate mamele, adăugăm noi, împreună cu miile de participanţi la ancheta noastră, care, de 1 şi 8 Martie, vor oferi o rază de soare, mai întîi de toate, mamei.

«Unui copil din Africa, acolo unde popoarele luptă pentru o viaţă nouă» (Pop Rodica, Cluj).

«Tipografilor de la Casa Scînteii, care ne tipăresc atît de frumos cărţile şi revistele» (Georgescu Dan, Cuza Vodă — Argeş).

«Mie însumi, pentru că vreau să am cel mai frumos mărţişor şi nu să i-l dăruiesc altcuiva, cînd îi pot dărui alt mărţişor, iar pe cel mai frumos să-l păstrez pentru mine!» **(Iacob Călin, Cluj)** *N. Red.: o fi glumă sau egoism?!*

LA REVEDERE
DĂNUŢ

«Fotbaliştilor echipei mele preferate. Hai, U.T.A.! Mergem la titlu!» **(Ladany Traian, Mişca — Arad).**

«Colegilor mei Burlacu Viorel şi Lazăr Mihai, care pe trimestrul doi şi-au îndreptat situaţia la învăţătură» **(Sîrbu Petronela, Vicoleni, Ungureni — Botoşani).**

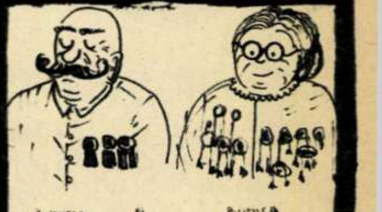

«Străbunicei mele, care împlineşte o sută de ani! Vreau ca acest mărţişor să fie cel mai frumos din viaţa ei!» (Grigore Elena, Sălcioara — Dîmboviţa).

«Marienei Melinte, din comuna Camarama, Iaşi, o fată minunată şi o foarte bună comandantă de unitate: îi înţelege şi-i ajută pe toţi colegii» **(Marian Clinţa, Plugari — Iaşi).**

ţişorul cel mai preţios

«Tovarăşei dirigintă, care anul trecut n-a vrut să primească mărţişoarele noastre spunînd: Nu vă supăraţi, dar cele mai scumpe mărţişoare ale mele sînteţi voi înşivă, copii!» (Dumitru Sanda, Braşov).

«Colegului meu Iepure Titi, pentru că îşi ajută părinţii în gospodărie şi se poartă foarte grijuliu cu sora lui mai mică» **(Rădoescu Gheorghe, Bogdana — Teleorman).**

«Prietenei mele cu care sînt coleg din clasa întîi, o iubesc şi o admir!» **(Ciozvîrtă Marian, Hotarele — Ilfov).**

«Micuţei Lulu Mihăescu, pentru că a jucat admirabil în filmele cu Veronica» **(Stănculescu Nina, Iveşti — Galaţi).**

«Dragilor mei părinţi, care cu opt ani în urmă m-au înfiat de la Casa copilului. Mă ocrotesc, fac totul ca eu să cresc cum se cuvine şi să învăţ bine, sînt cei mai buni părinţi din lume» **(Sandu Lorica, Măneşti — Baciu)**

«Unui copil care se va naşte în ziua de 1 Martie! De ce? Fiindcă iubesc copiii şi eu n-am nici un frate.» **(Ionaşcu Alice, Frasini — Suceava).**

«Fostei mele învăţătoare, Caproş Emilia, pe care n-am uitat-o nici acum, cînd sînt în clasa a VI-a şi n-o voi uita niciodată» **(Roată Stela, Fundul Moldovei — Suceava).**

«Pionierului Costel Băloiu, pentru că joacă frumos în filmul Pistruiatul» **(Văduva Dumitru, Pociovalişte — Gorj).**

«Revistei «Cutezătorii», pe care o consider ca făcînd parte dintre profesorii mei» **(Sanciuc Cornelia, Fundul Moldovei — Suceava).**

«Marianei Filote, o fetiţă care, fiind ca şi mine internată la Spitalul Fundeni, mi-a donat sînge pentru a mi se face o transfuzie urgentă». (Stoian Nineta, Feteşti — Ialomiţa).

«Lui Ilie Năstase! Merită, nu?» (Albişoru Gheorghiţă, Poiana Mare — Dolj).

«Minerilor de la exploatarea minieră Bălan, pe care i-am cunoscut cu prilejul unei expediţii Cutezătorii. Sînt nişte oameni minunaţi!» **(Zaplaic Anişoara, Merei — Buzău).**

«Fratelui meu, care la întîi martie împlineşte respectabila vîrstă de... 4 ani!» **(Szekely Ştefan, Stîna — Alba).**

MIOARA, SÎNT CURIOASĂ. OARE CE MĂRŢIŞOARE O SĂ PRIMIM!!!
DĂNUŢ

«Unei prietene pe care... n-am văzut-o niciodată! Se numeşte Cristina, este o elevă din Italia, corespondez cu ea — uf, toată ziua stau cu nasul în dicţionar! — dar chiar şi în cuvintele pe care nu le înţeleg pe loc simt căldura prieteniei»! **(Gina Petruţa Gagu — Brăila).**

«Pămîntului nostru drag. Voi sădi flori. Ele vor fi mărţişoarele mele» (Badiu Elena, Petid — Bihor).

MĂRŢIŞOARELE OFERITE DE REDACŢIE VOR PORNI SPRE...

Pătroi Ionela, cl. a VI-a, com. Alimpeşti, Gorj; **Dănilă Cornel,** Liceul Gurahonţ, Arad; **Crişan Cireşica,** Bloc E–2, Sc. III, et. II, ap. 51, Ţiglina 2, Galaţi; **Boştină Gabriel,** str. Cartier, blocul 5, Mîneciu, Prahova; **Muşuroi Georgeta,** Izbiceni, Olt; **Picotti Luigi,** cl. a VII-a B, Liceul nr. 2, Ploieşti; **Astăluş Daniela,** cl. a VII-a B, Liceul Ineu; **Alexiu Gabriel,** str. Decebal nr. 4, Curtea de Argeş; **Fronc Elena,** cl. a II-a, Şc. generală nr. 5, Vaslui; **Crişan Mircea,** str. Salcîmilor nr. 7, Bucureşti 9; **Cazan Mihaela,** str. Mărăşeşti 29, Odobeşti, Vrancea; **Dodoc Viorel,** Şos. Mangaliei 67, bloc SM–6, Sc. D, et. 9, ap. 82, Constanţa.

Toţi aceştia vor primi, la domiciliu sau la şcoală, prin intermediul redacţiei, cîte un volum de literatură cu autograful autorului. Au avut amabilitatea de a vi le oferi scriitorii COSTACHE ANTON, HORIA ARAMĂ, MIHAI NEGULESCU, IULIU RAŢIU, MIRCEA SÎNTIMBREANU, ILIE TĂNĂSACHE, OVIDIU ZOTTA. Volumele vor fi însoţite de cîte un mărţişor cu emblema revistei.

PRIETENY LUI PIX

SCENARIU DE Aurel Weiss

Desene: D. POMPILIU ©

De astă dată am să scriu despre Ionică.

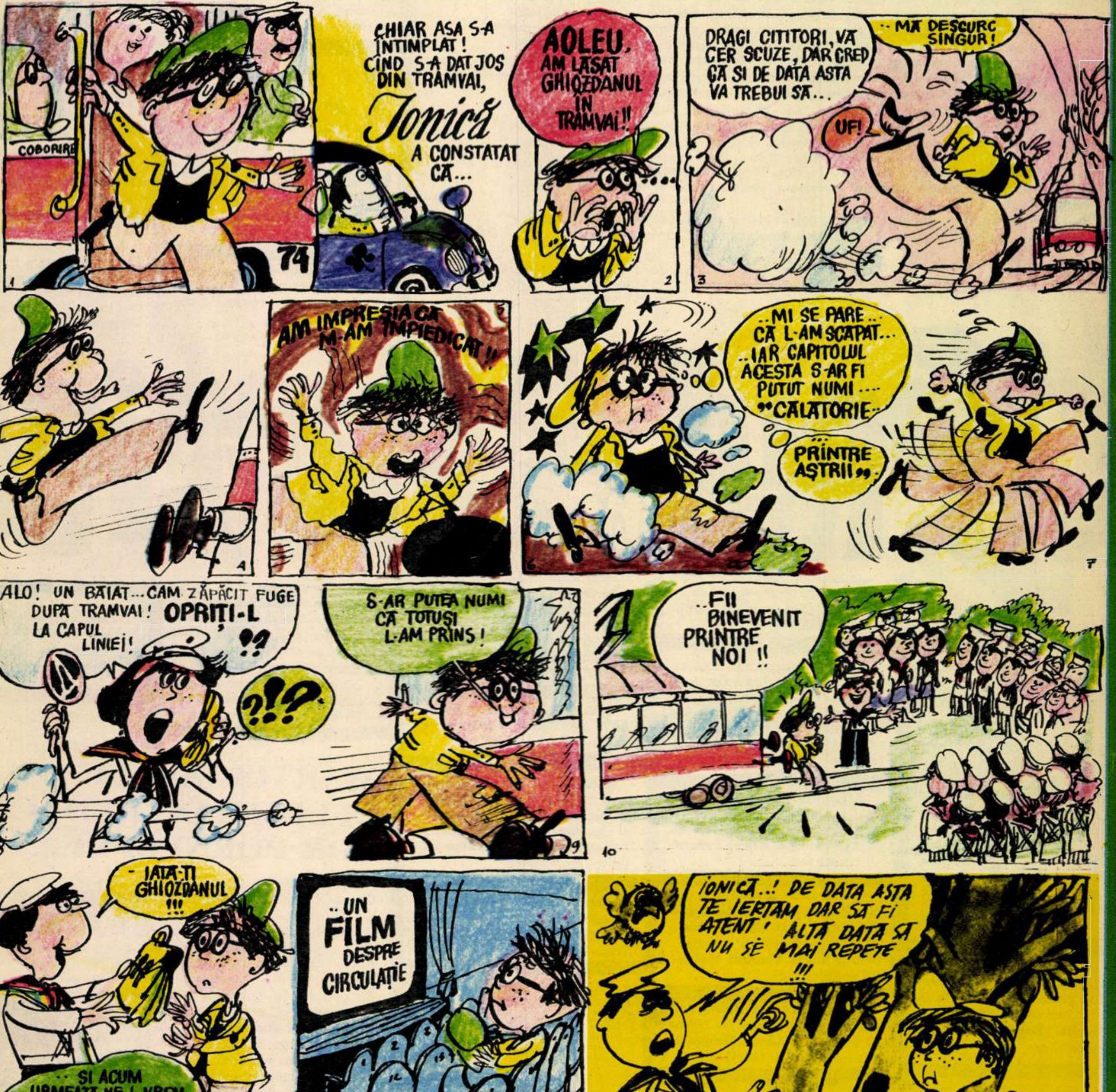
CHIAR AȘA S-A ÎNTÎMPLAT! CÎND S-A DAT JOS DIN TRAMVAI, Ionică A CONSTATAT CĂ…
COBORIRE
74
AOLEU, AM LĂSAT GHIOZDANUL ÎN TRAMVAI!!
DRAGI CITITORI, VĂ CER SCUZE, DAR CRED CĂ ȘI DE DATA ASTA VA TREBUI SĂ…
..MĂ DESCURC SINGUR!
UF!
AM IMPRESIA CĂ M-AM ÎMPIEDICAT!!
..MI SE PARE… CĂ L-AM SCĂPAT… ..IAR CAPITOLUL ACESTA S-AR FI PUTUT NUMI… „CĂLĂTORIE…
PRINTRE AȘTRII”
ALO! UN BĂIAT… CAM ZĂPĂCIT FUGE DUPĂ TRAMVAI! OPRIȚI-L LA CAPUL LINIEI!
?!?
S-AR PUTEA NUMI CĂ TOTUȘI L-AM PRINS!
..FII BINEVENIT PRINTRE NOI!!
- IATĂ-ȚI GHIOZDANUL!!!
.. ȘI ACUM URMEAZĂ-NE! VREM SĂ TE DISTRĂM PUȚIN.
.. UN FILM DESPRE CIRCULAȚIE
IONICĂ..! DE DATA ASTA TE IERTĂM DAR SĂ FI ATENT! ALTĂ DATĂ SĂ NU SE MAI REPETE!!!

VA URMA

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

CAPITOLUL XXIV

Ce-aveam de gînd să fac? De ce întîrziam atîta pînă să iau o hotărîre?

Mă întindeam pe pat, privind prin fereastră tremurul arborilor depărtați și de unde se auzea un foșnet de file mari cînd le întorci. Erau, desigur, semnele vîntului de miezul nopții pe care-l așteptam. Fiindcă pentru a pleca, trebuia să bată vîntul să umfle pînzele bărcii pe care-o întrezăream și pe care prietenii mei, Eduard Corina și Ciutu se și instalaseră — Eduard și Ciutu, bineînțeles la rame, urmînd apoi să-i schimbăm eu și Corina.

— Hei, gata? mă strigară prietenii mei.

O să plecăm imediat, dar încotro? Le spun ideea verișorului meu, prietenii sînt de acord și alegem pe glob o pată albastră, nu prea departe de Muntele alb; un loc marin care, cum se vedea, i-ar fi fost cel mai la îndemînă lui Bekon. Măcar pînă cînd pe insulă lucrurile se linișteau și locuitorii ar fi uitat de el. Un pescar osos, foarte ars de soare, care tocmai deschisese ștuțul de alimentare al rezervorului bărcii sale cu motor, îl închise la loc, se îndoi de șale înapoi și ne dădu cîteva amănunte destul de interesante pentru noi. Era un golf izolat, nici o mirare că și-l alesese Bekon. Mai cu seamă că dincolo de faleză, în marginea apei, se afla o baracă bătută de vînturi totdeauna pustie și el și-o fixase drept locuință. Uneori ieșea la pescuit sau făcea plajă de unul singur sau îl vedeai trebăluind cîte ceva, adunînd cîte un lemn aruncat la țărm, lucruri de soiul ăsta; făcea focul și își fierbea borș cu apă de dincolo de promontoriu, ferită de uleiuri și gudroane, — apă dulce.

Fără îndoială, Bekon era.

Am simțit nevoia să ne edificăm și i-am pus pescarului cîteva întrebări, rugîndu-l să ne scuze dacă-l sîcîim prea mult.

— Cum arată? L-ați văzut ceva mai bine? Ni l-ați putea descrie?

— Vă dați seama — ne-a răspuns pescarul fără să ne iscodească în nici un fel pentru a pricepe interesul nostru — vă dați seama că simțindu-mă oarecum stînjenit de prezența lui bizară, m-am ascuns în niște tufișuri, mi-am scos binoclul și m-am uitat la el. Era un individ înalt, musculos, ce mai, în stare să te doboare dintr-o lovitură dacă nu-ți vezi de treburile tale.

— Și părul, l-am întrebat repede, părul cum îl avea?

— Era tuns chilug, a răspuns pescarul prompt.

Nu mai aveam de ce să ne îndoim. Verișorul meu avusese dreptate, spunîndu-mi să-i caut urmele undeva, spre mare.

Ne-am găsit un loc de pîndă așteptînd nerăbdători să-l înhățăm și să aflăm calea prin care îi puteam salva de la împietrire pe băiatul și fetița manechin. Dar Bekon nu apărea de nicăieri. În zori, cînd plaja s-a luminat i-am cerut binoclul și mi-am ales un loc de unde se vedea bine baraca. Nu m-a atras nici o mișcare. O clipă m-a bătut gîndul că Bekon plecase, dar pescarul garanta că-l văzuse cu o zi în urmă, cu puțin înainte de sosirea noastră. Într-un timp mi s-a părut că-l văd. Dincolo de nisipuri era un mic lac, un ghiol și mi s-a părut că băltăcea pe-acolo făcînd băi de nămol. S-a ridicat și m-a privit cu insistență, cumva năuc de prezența mea apărută pe neașteptate. Era prea departe ca să-l strig și apoi nici n-ar fi fost lucrul cel mai potrivit. Dar l-am privit cum stătea înfipt acolo, în mijlocul lacului, cu o expresie buimacă, stupidă și am văzut că se uita pe malul celălalt, în direcția barăcii. Cînd m-am apropiat, mi-am dat seama că mă înșelasem: presupusul Bekon nu era decît un stîlp negru și cioturos, rămas în picioare în lac, probabil un copac de pe vremuri sau pur și simplu înfipt acolo cîndva, cine știe cu ce scop. Mi-am desenat un plan, o hartă strategică, pregătindu-mă de acțiune. N-aveam încotro: trebuia să facem de strajă. De dimineață a vegheat Corina, apoi Eduard, mai spre seară Ciutu, iar mie, care dormisem toată ziua, mi-a venit rîndul noaptea. Le-am spus să fie liniștiți, voi fi cu ochii în patru și la prima mișcare dau semnalul. Locul de pîndă era chiar barca pe care o dusesem în larg, legînd-o de geamandură. De acolo, în unghiul de observație, puteam cuprinde toată plaja din preajma barăcii.

Am ridicat ochii, am căutat prin negura nopții vîrful vreunui arbust. Nu mai era nevoie: se afla chiar în fața mea; umbra lui uriașă mă făcea să simt o ușoară înfiorare de frig; am coborît din nou ochiul pe plan: corespunde. Bekon trebuia să fie acolo, pe insulă, și acum, lovit de foame, se apropia de baracă. Nu îndrăzneam să cobor; la dreapta apa mării trecea ca un gealău; la stînga, aproape, foarte aproape, cabana cu ușile închise, scîrțîind din toate încheieturile. Către ziuă un țipăt de pasăre nocturnă mă făcu să tresar, era cel de-al doilea cîntat al cocoșilor. Mă întorsei și văzui iarăși barca. Ieșea ca din ceață. Unde mă aflam? Să fi fost dus de valuri spre vreo insulă? Nu, nicidecum: la zece metri vedeam barca. Totul se petrecea la locul meu de observație, toropit și luat de friguri. Mă hotărîi să dau buzna. Să deschid ușa barăcii cu o vîslă, închipuind pușca și să-i cer lui Bekon să se predea. Da, așa o să fac. Dar mai înainte să-l înștiințez pe Eduard.

— Eduard, i-am spus după ce am tras barca la mal, Bekon e în cabană.

Ne-am năpustit cu toții, fiecare împresurîndu-l din cîte un colț. Fiindcă, spre marea mea uluire, Bekon era într-adevăr în baracă. Stătea ghemuit, bolnav și prăpădit. Dacă nu l-aș fi văzut la vînătoarea aceea tragică, dacă n-aș fi știut cum se purtase cu euforienii, expresia feței sale descompuse, respirația grea, bubele de pe mîini mi-ar fi stîrnit mila. Ne-a mărturisit totul: nu aerul normal îi încremenea pe euforieni, ci un ser pe care Bekon îl administra acolo, în laboratorul de la fermă. Și iată-l în fața noastră suferind de un fel de malarie. Își găsise singur sfîrșitul după atîtea fărădelegi. Era ca o pedeapsă a naturii înseși, de care el nu ținuse nicicînd seama, călcînd în picioare tot ce era frumos și nobil: noblețea naturii, noblețea umană. În ce ne privește, n-aveam să ne spunem decît că ne făcusem datoria: reclădisem insula, eliberasem gîndirea, rațiunea. Acum ne era simplu, ca ajungînd în orașul nostru să-i readucem la condiția fundamentală pe fetița și băiatul acela rămași atîta vreme într-o vitrină cu manechine. Soluția era un antiser asemănător prin compoziție, cu cel folosit de unchiul Corinei pentru injecții împotriva tetanusului.

L-am anunțat pe pescar să-l ducă pe Bekon de-acolo și, dacă se poate să fie tratat în vreun spital. Dar pînă să facă toate operațiile astea, Bekon murise, răpus de boală.

Ne-am pregătit de plecare. Dar mai înainte am făcut o baie în marea aceea atît de capricioasă, cînd foarte rece, cînd foarte caldă, cînd bîntuită de cele mai cumplite furtuni, cînd tăcută și potolită. Înainte de a fi trecut zona de nisip și mărgean, mă și uscasem. Apoi veneau cocotierii și cîteva clipe de umbră. Făceam un ocol pentru a-mi sprijini mîna de o creangă joasă... Apoi venea cîmpia, tăiată de trei pîraie, cu povîrnișurile alternate de pajiști semănate cu floarea-soarelui din care-și luau hrana pițigușii cu vesta galbenă și cu scufița albastră (Parus caeruleus), pițiguși cu haine țesute în negru și alb (Parus lugubris), pițiguși moțați (Parus cristatus mitratus) cărora le place grăsimea. M-am trezit de mult, soarele îmi bate, prin fereastră tîmpla stîngă, iar bunica intrînd în cameră cu cana cu lapte cald mă surprinde scriindu-mi peripețiile prin care trecusem în ultima noapte și-mi face tot felul de observații pe tonul ei blînd, mîngîietor:

— Ce tot notezi acolo? Nu-ți ajunge tot anul cît înveți?

În momentul în care verișorul meu, Petru, a venit să mă ia de acasă pentru a-mi arăta ogoarele pe care secerătorile nu lăsaseră nici un spic, și viile care prinseseră de pe acum miros de teasc, deși strugurii erau încă verzi, și porțile înalte ale pădurii dinspre miazăzi, i-am sărit de gît și l-am ciufulit, așa cum îi făcea Corina fratelui său:

— Știi că ai avut dreptate? L-am găsit. Zăcea pe malul unei mări. Am apucat să-i smulg secretul abia spre ziuă... În clipa asta, cred, Corina s-a și dus la unchiul ei; băiatul și fetița sînt salvați.

Am alergat apoi peste cîmpuri, ușor ca un fulg, ieșind mereu înaintea anotimpului meu fermecător. Lumina era, într-adevăr, atît de pură încît, de departe, se vedeau prin ea păsări. Păsările-păsări. Păsările pe care le iubești și care, dornice de aventură, își luau zborul drept spre soare. Pe urmă s-a auzit clipocitul. Era apa rîului meu cînd liniștită, cînd, deodată, zburdalnică și rece ca o apă de munte. Un aflux verde pornea de la tulpinile sălciilor și plopilor înalți pînă la miriștea galbenă și tunsă pe care pășteau acum cirezile de vaci. Erau acolo toate lucrurile care compuneau vara într-un sat.

SFÎRȘIT

* * *

Cutezătorii 9

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

CAP. 2

BEIZADEAUA VLAD, FIUL LUI VLAD DRACUL, LĂSAT DE TATĂL SĂU OSTATIC SULTANULUI, ESTE ADUS DE O ARMATĂ TURCEASCĂ ÎN MUNTENIA SPRE A-L ALUNGA DE PE TRON PE VLADISLAV I. ESTE ÎNSĂ ÎNVINS DE OȘTIREA ACESTUIA ȘI NEMAIVOIND SĂ SE ÎNTOARCĂ ÎN ANATOLIA RĂMÎNE PE PĂMÎNTUL STRĂMOȘESC.

Scenariu: **CORNELIU LEU** Desene: **TEODOR BOGOI**

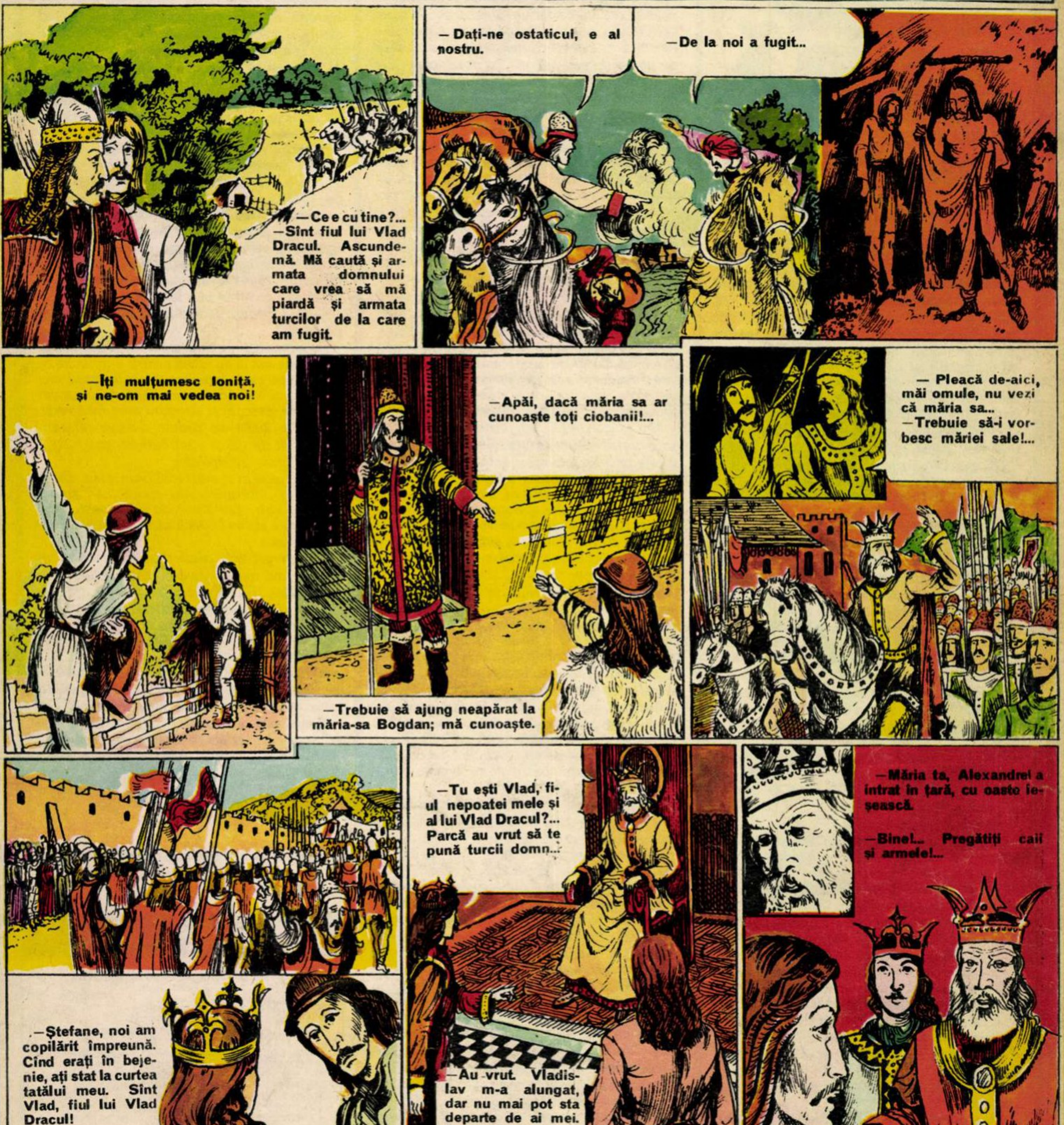
—Ce e cu tine?...
—Sînt fiul lui Vlad Dracul. Ascunde-mă. Mă caută și armata domnului care vrea să mă piardă și armata turcilor de la care am fugit.
—Dați-ne ostaticul, e al nostru.
—De la noi a fugit...
—Îți mulțumesc Ioniță, și ne-om mai vedea noi!
—Apăi, dacă măria sa ar cunoaște toți ciobanii!...
—Trebuie să ajung neapărat la măria-sa Bogdan; mă cunoaște.
— Pleacă de-aici, măi omule, nu vezi că măria sa...
—Trebuie să-i vorbesc măriei sale!...
—Ștefane, noi am copilărit împreună. Cînd erați în bejenie, ați stat la curtea tatălui meu. Sînt Vlad, fiul lui Vlad Dracul!
—Tu ești Vlad, fiul nepoatei mele și al lui Vlad Dracul?... Parcă au vrut să te pună turcii domn...
—Au vrut. Vladislav m-a alungat, dar nu mai pot sta departe de ai mei. De cînd mi-am revăzut țara sînt altul. Și aici vreau să rămîn!...
—Măria ta, Alexandrel a intrat în țară, cu oaste ieșească.
—Bine!... Pregătiți caii și armele!...

Va urma

nicipal
ureș

Răspunsuri entuziaste la chemarea pionierilor brăileni!

Cutezătorii 11

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 14 MARTIE 1974,
ANUL VIII (338)

16 pagini, 1 leu

ROMÂNIA
OTOPENI

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

12 martie a.c. Pe aeroportul Otopeni, sărbătorește împodobit, mii și mii de cetățeni ai Capitalei au venit să adreseze un călduros «bun venit» tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu, la întoarcerea pe pămîntul patriei, după încheierea unei noi și strălucite solii de pace, prietenie și colaborare internațională.

Timp de 10 zile, între 3 și 12 martie a.c., secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a efectuat o vizită oficială de prietenie în Republica Liberia, Republica Argentina și Republica Guineea, la invitația șefilor acestor state — William Tolbert jr., Juan Domingo Peron și Ahmed Sekou Touré.

Pretutindeni, în țările vizitate, înalții soli ai națiunii noastre socialiste au fost întîmpinați cu stimă, entuziasm, cu manifestări de înaltă prețuire și caldă prietenie. Schimburile de vederi între președintele Nicolae Ceaușescu și președinții celor trei state vizitate au fost consacrate stabilirii domeniilor de colaborare, căilor de intensificare a cooperării pe multiple planuri, promovării conlucrării în principalele probleme ale vieții internaționale, înscriindu-se ca o nouă și strălucită afirmare a politicii externe active a României Socialiste.

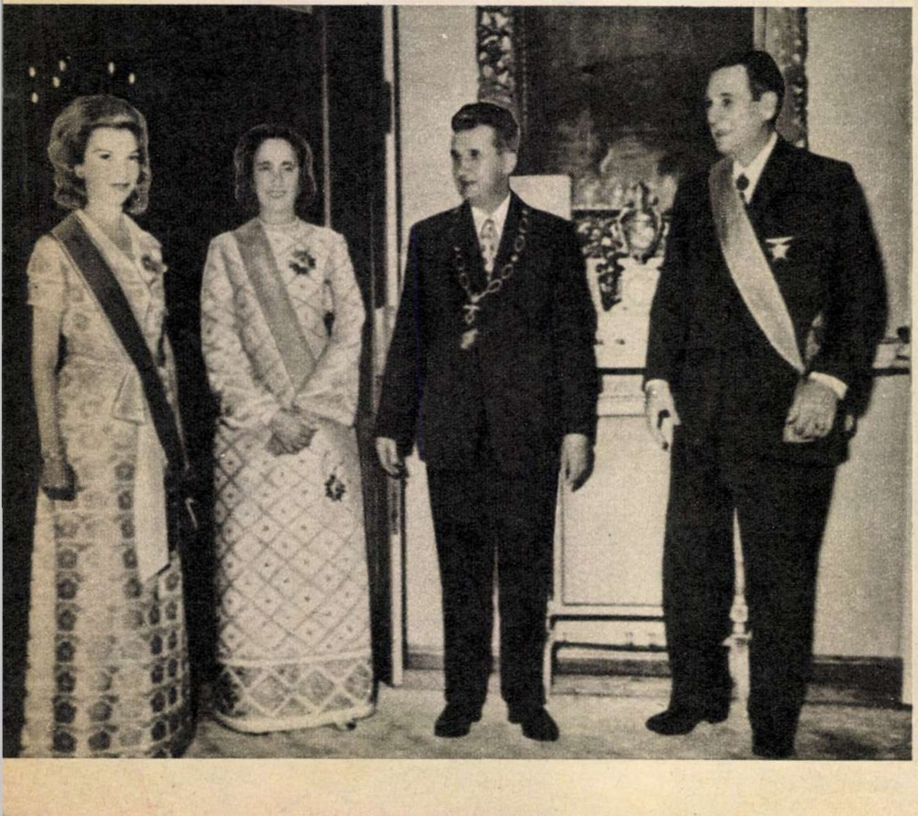

1949 1974 PIONIERIA PE

Răspunsuri însuflețite la CHEMAREA pionierilor brăileni

Zi de zi la redacție sosesc scrisori în care pionierii din județele țării își fac cunoscute planurile și proiectele prin care răspund colegilor lor din județul Brăila.

IAȘI:

- Pe o suprafață de 660 ha pășuni și spații verzi vor fi efectuate lucrări de întreținere.
- 75 mii de pomi și arbuști vor fi plantați în acest an.
- 30 mii de kg măceșe proaspete și 50 mii kg plante medicinale vor fi colectate în timpul verii.
- În orașul Pașcani, pionierii vor amenaja spațiile verzi în jurul a 5 izvoare.
- Vor fi înfrumusețate intrările în județul Iași (6 drumuri naționale și 12 drumuri județene).
- Pionierii județului vor crește 3 mii de porumbei.
- 60 de noi terenuri sportive vor fi amenajate în numeroase localități.
- În municipiul Iași va fi amenajat un nou parc — Brîndușa — la lucrările căruia vor participa și pionierii ieșeni.

COVASNA:

- Vom strînge 13 mii kg plante medicinale, vom planta 18 mii de arbori și pomi fructiferi.
- Vom amenaja sere și vom participa la lucrări de întreținere a pășunilor precum și a spațiilor verzi.
- Pionierii și școlarii județului se angajează să ajute la construcția a 39 săli de clasă, a unei săli de gimnastică, 5 ateliere și laboratoare.
- Vom construi 50 de terenuri aplicative.
- Pe lîngă cele 21 microcooperative existente, vom înființa cîte o fermă zootehnică profilată pe creșterea și îngrijirea iepurilor de casă.
- Vom îngriji toate monumentele istorice, casele memoriale precum și mormintele eroilor din raza județului.

SUCEAVA:

- Vom planta 100 mii arbori și arbuști în valoare de 600 mii lei.
- Fiecare pionier va sădi cîte 2 pomi fructiferi în curtea proprie și în plantațiile de aliniament.
- În comunele Vama, Dolhasca, Dorna Candreni, Straja, Dolheștii Mari, pionierii, în colaborare cu uteciștii vor amenaja parcuri ale prieteniei.
- În 20 de comune și în orașele Gura-Humor și Rădăuți se vor amenaja răsadnițe pentru florile care vor împodobi localitățile județului.
- Se vor efectua lucrări de cea mai bună calitate în cele 108 microcooperative.
- Vom colecta 56 tone plante medicinale, 10 tone fructe de pădure și măceșe.

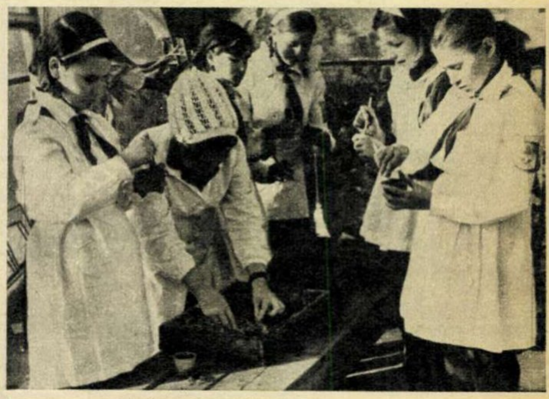

ARAD:

- Pionierii județului vor colecta 30 mii kg plante medicinale, 30 mii de kg fructe de pădure.
- Se vor planta 50 de mii de meri și peri; precum și 35 mii duzi.
- Organizați pe echipe, pionierii vor crește viermi de mătase, realizînd 20 tone gogoși de mătase.
- Vom participa la unele lucrări pentru înălțarea digului în zona Arad-Pecica.
- La amenajarea celor 30 de baze de agrement de pe malurile Mureșului și ale Crișului Alb, vor participa și pionierii.
- În municipiul Arad se va construi un cartodrom pentru pionieri. Ne vom aduce din plin contribuția.
- Două noi sate de vacanță — la Căsoaia și Valea Rodnei — vor fi amenajate cu ajutorul pionierilor.

MERIDIANELE ANIVERSĂRII

COPIII GORJULUI

Chemarea pionierilor brăileni s-a făcut auzită în întreaga țară. Pretutindeni purtătorii cravatelor roșii cu tricolor răspund cu entuziasm. Așa se face că și copiii județului Gorj au hotărît să alcătuiască un bogat buchet de fapte, prin care să-și dovedească dragostea pentru patrie, hărnicia, inițiativa pionierească.

Zilele acestea, bucurîndu-se de prezența tovarășului Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației pionierilor, comandamentul pionieresc municipal din Tg. Jiu, membri ai activelor pionierești din unități au dezbătut felul în care urmează ca pionierii gorjeni să răspundă chemării. Propunerile, ideile și inițiativele au fost cuprinse în programe de acțiune.

Iată doar cîteva dintre părerile exprimate de pionieri în cadrul dezbaterilor:

Ramona Boieriu: «Nouă, copiilor, se știe că ne place să stăm cît mai mult în aer liber. Îmbinînd aceasta plăcere cu o activitate utilă, cu munca, reușim să ne călim, să ne fortificăm.

Din discuții a reieșit că fiecare unitate va lucra pe un anumit șantier. Este un lucru bun pentru că în felul acesta ne vom organiza mai bine, în echipe, brigăzi. O organizare bună va aduce, desigur, rezultate bune».

Smaranda Nistor: «...să nu uităm că dacă vrem să avem succese în muncă, la împărțirea sarcinilor pe unități trebuie să ținem seama de numărul pionierilor și școlarilor, de posibilitățile fiecărei școli».

Roxana Hotoboc: «Tot ceea ce ne propunem noi acum să înfăptuim, este frumos și folositor. Dar obiectivul cel mai de seamă al activității noastre trebuie să rămînă învățătura. Numai așa, îmbinînd toate acestea, putem fi mîndri de realizările noastre».

Liviu Berculescu (comuna Ceauru): «Ați observat că ori de cîte ori, în acțiunile noastre, ne-am luat ca tovarăș cîntecul, voia bună și jocul, rezultatele muncii au fost cele pe care le doream? Să învățăm mai multe cîntece, pentru ca pretutindeni, acolo unde muncesc pionierii, să răsune voioșia și cîntecul pionieresc».

RĂSPUND CHEMĂRII

— Am constatat că toți copiii orașului sînt entuziasmați de Chemarea pionierilor brăileni. Ce înseamnă lucrul acesta pentru Motru?

— În tot ceea ce se face pentru buna gospodărire a orașului sînt prezenți și pionierii, ne-a răspuns tovarășul Tănase Lolescu, primarul orașului. Acum, răspunzînd chemării, pionierii sînt pretutindeni acolo unde se sădesc pomi, acolo unde vor înflori noi grădini, acolo unde se înalță schele noi. Continuînd tradiția activităților comune cu uteciștii, copiii, alături de tinerii orașului, învață să iubească munca, să o prețuiască.

— Care este ideea care vă atrage în mod deosebit din planul lor de acțiune?

— Inaugurarea recentă a șantierului de pe malul rîului Motru. Aici, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor au hotărît să amenajeze o frumoasă bază sportivă de agrement.

25

ÎN ACEST AN:

Fiecare pionier – trei pomi, trei flori!

Motru — orașul trandafirilor. Așa le place celor peste 2 000 de pionieri și școlari să-și numească orașul. Aceasta nu numai pentru că sună frumos, dar mai ales pentru că le menține treaz sentimentul de mîndrie, de bucurie că ei înșiși au reușit să planteze pe toate străzile orașului și în preajma blocurilor trandafiri, să planteze de-a lungul șoselelor, pe dealuri, în împrejurimi arbori și pomi fructiferi.

De curînd, comandamentul municipal al pionierilor din orașul Motru a lansat un nou îndemn: «Fiecare pionier — trei pomi, trei flori!» îndemn care se află în fruntea acțiunilor pionierești din aceste zile.

Astfel, pionierii Dumitru Manțoc, Leliana Gheorghescu, Lucia Turlacu, Rodica Tachilă, Delia Dăneț și mulți alții vor face ca încă 10 000 de trandafiri și 5 000 de pomi fructiferi să iasă în întîmpinarea primăverii.

Tot plaiul românesc e-n sărbătoare

Rod al luminii tale sînt, partid!
Sub raza ta petalele-mi deschid.
De-am fost odată trestie plecată,
Prin tine, azi, sînt floare luminată!

Ești făurar de vis, de împlinire,
De zare peste cartea-mi de citire,
Abur de pîine caldă și izvor
Al zborului astral spre viitor!

Mulțimea îți înalță hore-n soare,
Tot plaiul românesc e-n sărbătoare!
Spre tine fruntea mi se pleacă-ncet
Și te slăvește glasul de poet.

Căci tu, partid, ești soare și tărie
Și veșnic viu izvor de bucurie!

Profesor CONSTANTIN RĂDUCANU
Sărulești, Ilfov

SEMAFOR

O ȘCOALĂ A OPINIEI, A SPIRITULUI CRITIC ȘI AUTOCRITIC

În acest an, în fiecare minut, oamenii muncii din România produc bunuri materiale în valoare de 3,3 milioane lei. TU CE FACI CU MINUTELE TALE DE ȘCOLAR?

UN MINUT A TRECUT...

La fiecare al 7-lea minut, la Uzina «Tractorul» iese de pe banda de asamblare un tractor. Tot într-un minut ies de sub tipar peste 400 de reviste «Cutezătorii.» Exemple despre valoarea minutului s-ar mai putea da încă multe. Ce înseamnă însă să «prinzi» un minut? La această întrebare mi-a răspuns pioniera Silvia Bărbuț (din detașamentul clasei a VI-a, Școala generală nr. 10, București).

— Dacă fac un calcul simplu, mi-a răspuns Silvia, un minut pierdut la fiecare oră de curs înseamnă pierderea în medie, pe zi, a șapte minute. Într-o săptămînă asta totalizează aproape trei sferturi de oră și într-o lună cel puțin 4 ore. Asta înseamnă foarte mult pentru viața noastră de școlari.

— A încercat detașamentul vostru să lupte cu minutele pierdute?

— Da, și într-o oarecare măsură a ieșit victorios. Ne numărăm printre clasele fruntașe ale școlii.

— Povestește-mi ceva din «lupta» voastră cu minutele pierdute.

— Am să vă dau un exemplu: ora noastră de matematică se desfășoară acum fără un minut pierdut, ba mai mult, îndrăznesc să spun, fără nici o secundă pierdută. Cînd tovarășa profesoară intră în clasă, pe pupitru se află caietele cu temele făcute, tabla este ștearsă, lista cu elevii absenți lîngă catalog și mai ales, fiecare elev la locul său: deci lecția poate începe. Nu se pierd minute cu liniștirea indisciplinaților, cu căutarea cretei.

— Nu cumva te lauzi?

— Nu. Nu mă laud. Într-o vreme am avut și noi indisciplinații noștri. Sîntem însă un detașament de prieteni. La noi totul se discută cu înțelegere și exigență. Am să vă dau un exemplu Elena — îi dau numai numele mic, își cam pierdea timpul, nu învăța... Cinci era pentru ea o notă bună. Desigur, noi nu-i împărtășeam părerea. Ajutată de detașament, ea a cucerit prin muncă și voință, treaptă cu treaptă, rezultate tot mai frumoase. Astăzi, la unele materii nu e mulțumită nici cu șapte. Munca ei perseverentă, grija de a nu-și risipi fără folos minutele i-au adus prețuirea detașamentului.

Încheind discuția cu copiii, am rugat-o pe profesoara de matematică, tovarășa Elena Mărăgărit, să ne spună

ce părere are despre lupta elevilor săi cu minutul... pierdut.

— Sînt mulțumită de victoria elevelor mele asupra minutelor pierdute. Le doresc succes în continuare și mai ales perseverență, iar prin intermediul revistei «Cutezătorii» aș vrea să-i invit pe toți elevii să mediteze la **valoarea minutului.**

BITI CARAGIALE

ELEVUL R.
din clasa a VII-a,
Școala generală nr. 1 Botoșani,
mai degrabă doarme,
decît să vină la școală

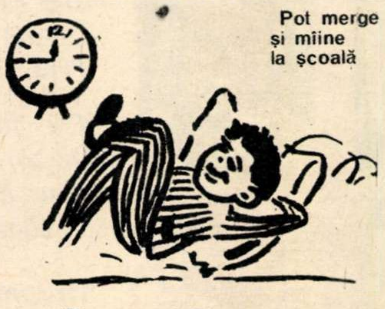

caricatură de pioniera Aurelia Curcă

„MARȚIENII" PRINTRE NOI

I-am văzut... i-am văzut... Ei sînt! Sînt marțienii! Se deosebesc de toți pionierii și școlarii noștri. Poate că nimeni nu mă crede, dar i-am văzut așa cum vă văd pe voi.

Marțienii sînt altfel, se deosebesc cu totul de noi. Cu toate că fiecare are trucul lui de a părea ca orice copil, eu i-am descoperit... Sînt leneși, indisciplinați (trăsături pozitive de caracter poate numai în lumea lor) Pericolul este mare... s-au strecurat mai în fiecare clasă. Intr-a V-a, de pildă, șeful lor este Opriță B., care are «calități» în plus față de restul marțienilor. Răspunde obraznic tovarășilor profesori, părinților. In clasa a VI-a nu-l știu încă pe șeful lor, dar am descoperit de pe acum doi marțieni: Stîngă P. și Sîrbu Gh. V. care au «reușit», prin comportarea lor, să facă în așa fel ca detașamentul să piardă stegulețul fruntașilor. Și tot așa, investigînd, l-am găsit într-a VII-a, pe «vestitul» Roman V. Se pare că el, ca de altfel toți ai lui, au aceeași caracteristică: pierderea timpului. Semnalul de alarmă a fost tras! Unitatea de pionieri a intrat în acțiune. Primul obiectiv: dovedirea că și ei sînt copii ca toți ceilalți, că au aceleași îndatoriri de elevi și pionieri.

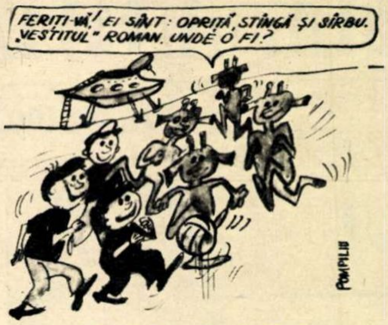
FERIȚI-VĂ! EI SÎNT: OPRIȚĂ, STÎNGĂ ȘI SÎRBU. „VESTITUL" ROMAN, UNDE O FI?
POMPILIU

IULIAN F. SURUGIU,
comandant de detașament.
cl. a VII-a,
Școala generală nr. 3
Cetate, județul Dolj

ELEVILOR:
Gheorghe Ș. cl. a VI-a C,
Constantin M. cl. a VI-a B și
Petre B. cl. a VI-a A,
Școala generală nr. 1 Săveni, Botoșani

Toată ziua stau pe stradă
și de lecții nu întreabă.
Iar a doua zi toți trei
se aleg cu cîte-un... trei!

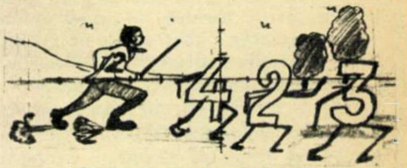

Caricatură de MONICA TOMULICĂ, clasa a VIII-a A

CRONICĂ VESELĂ ȘI... NU PREA!

Sunase de intrare. Ultimii întîrziați își făceau apariția transpirați și obosiți, însă bucuroși: cîștigaseră meciul cu clasa a VIII-a A! După ce au dat de cîteva ori cu mingea murdară și în pereții clasei, s-au așezat în bănci.

Deodată, un strigăt a întrerupt gălăgia:

— Aoleu, Tilică (porecla elevului Vasile Sabadîș), m-am ars! Am pierdut fițuicile făcute pentru extemporalul de la geografie!

— N-avea grijă, îl liniștește Pițiguș, prietenul și colegul lui de bancă, le am eu pe ale mele!

*

Ca la un semn, se lăsă liniștea. Profesorul de istorie ne salută cu veselie.

— Azi, iese la răspuns doar cine vrea!

Un freamăt îi cuprinse pe toți elevii. Liuba Goteciuc chiar se apucă să-și roadă unghiile de încordare. Din ultima bancă un dialog ajunse însă pînă la noi. Erau cei doi prieteni, Ion Vivișcan și Iosif Slivca.

— Du-te, o să-i uimești pe toți, îți suflu eu...

— Bine, dar de mă minți...

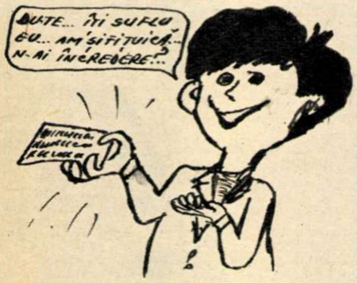
DU-TE... ÎȚI SUFLU
EU... AM ȘI FIȚUICĂ...
N-AI ÎNCREDERE?...

— I-auzi? N-ai încredere în mine?

Și Vivișcan, plin de încredere, ca un robot, repeta tot ce-i sufla Slivca pe benzi invizibile, sonore.

Deznodămîntul?! Vivișcan a primit nota meritată — foarte mică... Lecția a continuat apoi, fără nici un incident.

Nimeni nu se gîndea că în recreație va asista la cel mai spectaculos «meci de box», protagoniști fiind cei doi «buni prieteni».

MARIANA BERCIU
cl. a VIII-a B, Sighetul Marmației

STUDIO'25

«ȘTIU»
Foto: Olga Dărăban,
Casa pionierilor Oradea,
Județul Bihor

...Drum greu, drum pieptiș, dar poate cel mai frumos: împreună și la bine și la rău, reporterii grupei scriu: «Expediția s-a încheiat cu bine!»

Așa stă însemnat pe ultima filă a jurnalului de bord, care poartă pe prima pagină deviza «Toți pentru unul, unul pentru toți...

CEI 12 DINTR-A-VI-a A

— Avem cîteva clipe libere și nu trebuie să le risipim. Să ne grăbim, timpul e frumos...

Trandafirii din grădină, mușcatele din ghivece se înviorează pe dată — curtea școlii, clasa, vor străluci de curățenie.

— Veniți să mă ajutați! Tai lemnele și fără voi am să întîrzii la film..

— Hai...

*

— Mi-a plăcut filmul!

— Da... mai ales că era vorba despre elevi ca și noi! M-am bucurat grozav cînd Tiberiu cel intrigant a pățit-o.

După film, o raită la grajdurile CAP-ului. Ștefăniță, «jocheul» grupei, vrea să demonstreze că Biju, mînzul îngrijit de el, este dresat.

Marian nu se lasă mai prejos. De cîtva timp, a devenit un priceput «torero». Îi șoptește ceva lui Felix,.. berbecul...

*

...îi fixează privirea... Un moment de concentrare...

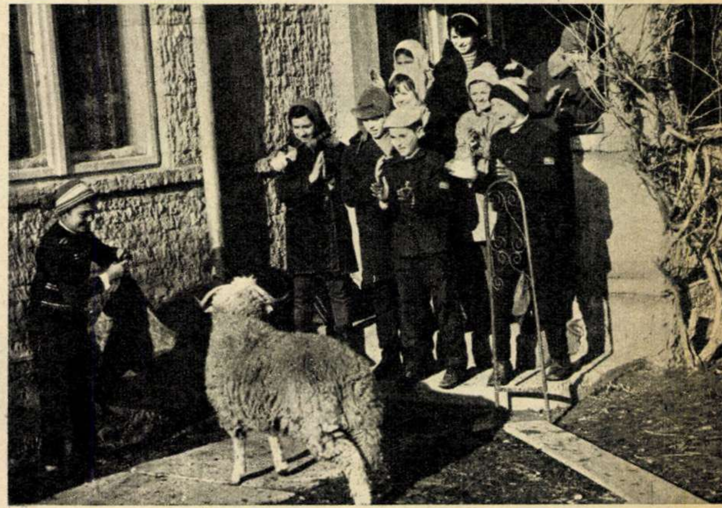

Și Felix aleargă în întîmpinarea «capei»... Ura! Aplauzele sînt binemeritate!

După «coridă»... surpriza gospodinelor...

*

Și acum, Felicia Crețu, Dina Petculescu, Ani Boboc, Mariana Apostu, Florentina Ciubotaru, Aurelia Sola, Maria Miler, Ștefan Marin, Daniel Topală, Marian Faghiurea, Ștefăniță Paraschiv și... Top, noi cei din grupa a II-a, clasa a VI-a A, de la Școala generală Cîmpineanca, județul Vrancea, vă spunem la revedere!

FOTO-FILM DE ELENA FUNDULEA

BRIGADIER la 14 ani

4

Scenariu: NICOLAE ȚIC
Desene: VINTILĂ MIHĂESCU

REZUMAT: ILIEȘ GONȚEA, AJUTAT DE POCINOG, A REUȘIT SĂ-I SURPRINDĂ PE RĂUFĂCĂTORI — BUCĂTARUL ȘANTIERULUI ȘI VÎNĂTORII — BRACONIERI, ESTE ÎNSĂ LOVIT, IMOBILIZAT, NU POATE SĂ MAI IA LEGĂTURA CU TOVARĂȘII SĂI DE PE ȘANTIER, POCINOG SE LUPTĂ CU RĂUFĂCĂTORII, ESTE LOVIT ȘI EL, ÎNSĂ REUȘEȘTE SĂ SCAPE.

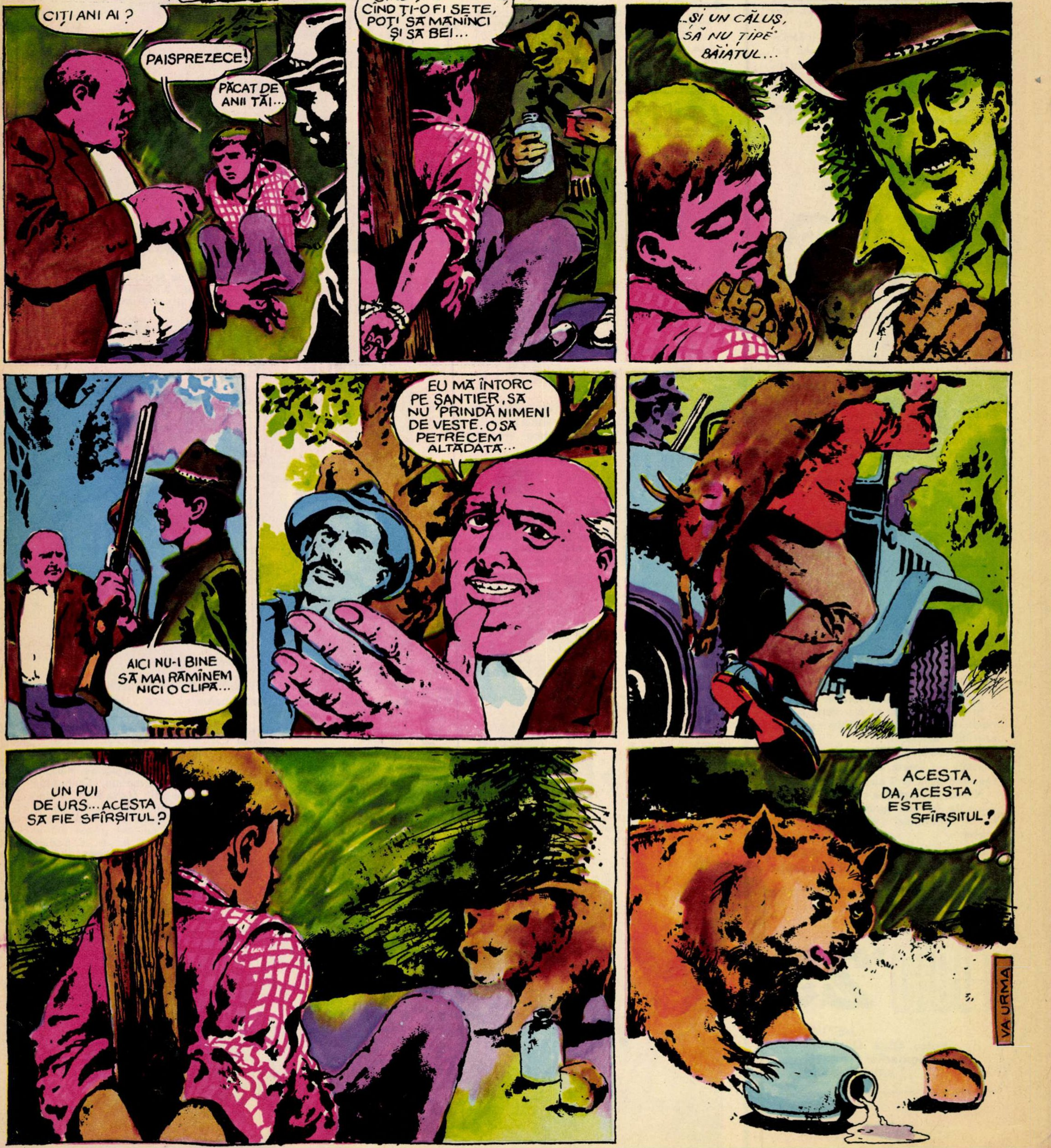
CIȚI ANI AI ?
PAISPREZECE!
PĂCAT DE ANII TĂI...
CÎND ȚI-O FI FOAME, CÎND ȚI-O FI SETE, POȚI SĂ MĂNÎNCI ȘI SĂ BEI...
...ȘI UN CĂLUȘ, SĂ NU ȚIPE BĂIATUL...
AICI NU-I BINE SĂ MAI RĂMÎNEM NICI O CLIPĂ...
EU MĂ ÎNTORC PE ȘANTIER, SĂ NU PRINDĂ NIMENI DE VESTE. O SĂ PETRECEM ALTĂDATĂ...
UN PUI DE URS... ACESTA SĂ FIE SFÎRȘITUL?
ACESTA, DA, ACESTA ESTE SFÎRȘITUL!
VA URMA

SPIRIT DE OBSERVAȚIE

SCHIȚĂ DE MIRCEA SÎNTIMBREANU

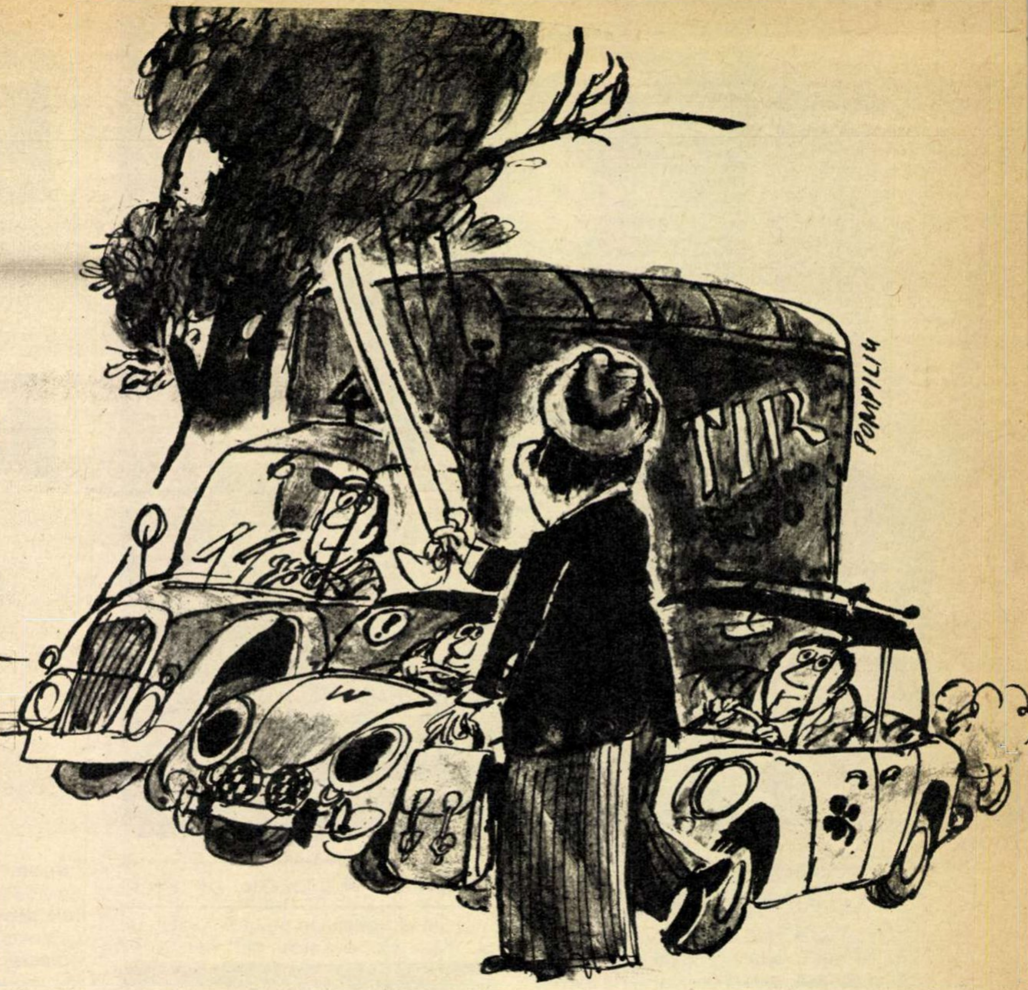

ILUSTRATIE DE POMPILIU

N-aș putea spune cu precizie cine și în ce împrejurare l-a gratulat prima oară pe Tase cu această întemeiată și întru totul firească sintagmă:

— «Băiete, ai spirit de observație»!

Ceea ce contează și e sigur este faptul că lui Tăsică i-a plăcut expresia, că l-a surprins și l-a bucurat, i-a umplut ființa ca un ințepător sifon al mîndriei, țîșnit pe neașteptate în sîngele său. Și tot atît de sigur este că aceste banale cuvinte i-au schimbat mult timp cursul vieții de banal școlar in clasa a V-a, stîrnindu-i o sete nebună de a-i fi repetate, ca gratularea să fie re — și răsconfirmată. În orice caz, din acea clipă,în viața băiatului s-a produs, cum se zice, o «mutație». Întîi că nu se mai simțea singur, căuta cu înfrigurare un partener, și nu un fitecine, unul din țîngălăii ce țopăiau ca iezii în spatele blocului. Nu. Tase căuta un partener de discuție, un om mare, serios, cît mai serios, se lipea de el și își muncea creierul să facă acea observație care să stîrnească admirație pentru... spiritul său de observație. Și dacă acest lucru se întîmpla, mica lui ființă nici nu mai avea nevoie de altceva. Era fericit ca sub o ninsoare de decorații, ca ridicat pe un scut nevăzut, deasupra tuturor și chiar deasupra sa, la înălțimi amețitoare...

Cu timpul se și specializase, într-un fel renunțase la observațiile copilărești de felul «vine tramvaiul 26», «e lume pe scări» etc. Era în stare de adevărate, nebănuite performanțe. Spunea, de pildă, arătînd în zare:

— Observați pe omul acela? Omul acela cu un neg deasupra sprîncenii stîngi, cu cheutoarea desfăcută la al treilea nasture de la vestă...

— Ce om? Care vestă?

— Lîngă pomișorul pe care s-a așezat vrabia... Vrabia aceea care se confundă cu a patra frunză uscată de pe al doilea ram dacă numărăm din dreptul bățului de chibrit de lîngă acul cu gămălie din crăpătura trotuarului...

— Care crăpătură? Ce gămălie?

— Acolo, în capătul aleii, la vreo 1 500 de metri... Nu observați?

Și nu odată, ca într-o pălărie întinsă, îi pica moneda laudei de care era însetat.

— Ai spirit de observație, băiete.

Un singur om, ochit de multă vreme în parcul de vizavi și, după toate aparențele, client ideal pentru secreta lui strategie, rămînea nesimțitor la toate performanțele băiatului. Era un bărbat între două vîrste, serios, amabil, venea zilnic în parc, se așeza pe o bancă — totdeauna aceeași — niciodată zorit, iar Tase îi împuia capul cu observații de o finețe premeditată. Zadarnic. Omul dădea din cap, zîmbea, se și mira uneori («i-auzi, i-auzi!») dar cuvintele vrăjite, atît de așteptate, nu picurau de pe buzele lui. Și Tase era din ce în ce mai îndîrjit, ca un alpinist ce nu poate să-și desăvîrșească, la doi pași de pisc, escaladarea. Piscul era de necucerit? Nu pentru Tase! Deci, la atac, un nou atac al vîrfului inaccesibil... Cu această supremă ambiție i se și adresă băiatul de cum îl zări, în acea zi:

— Timpul e minunat, nu? Vedeți însă norișorul acela ce pare un colac de fum de țigară deasupra coșului fabricii? Observați dunga roz-portocalie din moțul norișorului? Asta înseamnă schimbarea vremii...

Omul zîmbea ca de obicei, clătina din cap parcă neîncrezător, parcă cu admirație, apoi lăsînd privirea în jos se uită în pămînt.

Ura! care va să zică, aici, la sol, va cîștiga Tase victoria. Porni din nou la atac:

— Observați firele de iarbă, vedeți cum se mișcă, tremură parcă de la sine și, fiți atent, nu vi se pare că își schimbă văzînd cu ochii culoarea? Știți de ce?

Normal, omul tăcea. Și Tase își și savura biruința. De unde avea să știe? O să-i spună el, Tase, o să-i smulgă în sfîrșit rîvnita recunoaștere. Cu degetul întins, emoționat, continuă:

— Undeva, sub pămînt, la rădăcina lor, e o cîrtiță, sapă un canal. Din această cauză firele de iarbă se mișcă, bruma invizibilă se topește... Observați cum își schimbă culoarea? Da?

Dar omul nu reacționă potrivit așteptării. Mormăi doar un «i-auzi, i-auzi» și începu să-și privească bastonul.

— Bastonul! Deci asta îl interesa, tresări Tase. Să-i spună ceva despre baston... Dar ce? Că are o crăpătură? I-a spus-o ieri. Că e alb? I-a spus-o alaltăieri. Că a mai văzut undeva asemenea baston?

— Foarte curios... Bastonul dumneavoastră este... foarte curios, parcă, scuzați, e un baston de orb...

Și, într-adevăr, curios, abia la această banală observație omul tresări și cuvintele atît de mult timp așteptate se făcură auzite.

— Ai spirit de observație, tinere, zise. Și plecă.

În sfîrșit! Învinsese!! Piscul fusese escaladat. Întreaga lui ființă fu invadată parcă de acordurile unei fanfare ce intona «onor la general». Victoria, neașteptată îl zăpăci. Nici nu-și dădu seama cînd omul dispăruse. Acum îl zărea, traversînd strada cu bastonul alb ridicat. Mașinile opreau, îl ocoleau...

Și, deodată, Tase înțelese, observă: omul era într-adevăr nevăzător. Și deodată se simți mic și prost, mai ales prost și vinovat, îi venea să dispară, să se ascundă undeva de rușine, oriunde, în crăpătura trotuarului, la rădăcina firelor de iarbă, în moțul roz-portocaliu al norișorului și se trezi mormăind:

— Halal spirit de observație! Mare dobitoc sînt... Ptiu! mai adăugă și își trase două palme. Apoi încă două.

Și parcă se simți mai ușurat.

Dintr-un bob

Pe ogor sau în uzină,
Orișiunde te-ai afla,
Poți înscrie, în lumină,
Cît de mică, partea ta!

Nu-i nimic ușor pe lume,
Însă totu-i cu putință
De visezi ceva anume,
Cu întreaga ta ființă.

Gîndul dacă vrea și știe,
Împliniri, rodește, mii:
Dintr-un bob răsar o mie
De izbînzi și bucurii.

E-un îndemn și o chemare —
Trebuie să le răspunzi,
Fruntea s-o atingi de zare,
În adîncuri să pătrunzi.

Ni-i cutezătoare vrerea,
Chiar de sîntem prichindei —
Creștem mari. Ne-așteaptă țara
Noi sîntem nădejdea ei.

CORNELIU ȘERBAN

Îndemn

Să arzi mereu ca flacăra în vînt
Neîmpăcat cu liniștea deloc
Și, rupt din tine, fiece cuvînt
Să zboare ca o pasăre de foc.

Să-ți fie gîndul pur și-nalt luceafăr
Străluminînd cu raza lui abisul,
Nesovăielnic-pasul, brațul-teafăr,
Columnă veșnic suitoare — visul...

ION SEGĂRCEANU

ÎNVĂŢĂM SĂ DEVENIM MUNCITORI

SURPRIZA DE LA ŞCOALA GENERALĂ NR. 11

Auziserăm noi că la Şcoala generală nr. 11 din Craiova (şcoală nouă, mare şi arătoasă, aflată în cartierul gării), practica în producţie a elevilor se desfăşoară mai altfel decît prin alte părţi. Că datorită unor iniţiative proprii, acolo se face treabă, nu glumă. Nu ne-am închipuit însă,nici o clipă că, trecîndu-i pragul, vom descoperi între zidurile ei ceea ce am descoperit: o adevărată intreprindere productivă care, deşi «micro», e organizată după toate legile şi regulile; de la aprovizionare şi pînă la desfacere, nu-i lipseşte nici unul dintre compartimente, are şi conducere, şi contabilitate, şi control tehnic de calitate, ba chiar şi un serviciu de... prognoză economică , precum şi cîteva sute de muncitori cu fustiţe şi pantaloni scurţi din mîinile cărora ies adevărate minuni...

MAEŞTRII FLORILOR DE FIER

Dacă aţi vedea lampadarele, cuierele şi măsuţele acestea din fier forjat într-un magazin oarecare (nu la «Brăţara de aur», magazin al şcolilor generale deschis anul trecut în plin centrul Craiovei, unde se şi vînd asemenea obiecte) şi vînzătorul v-ar spune că sînt făcute de nişte copii, cu siguranţă că nu l-aţi crede. V-aţi îndoi, fără discuţie, deoarece sînt atît de complicate şi atît de perfecte, atît de frumoase! Unele par flori ciudate, altele arbori stranii crescuţi parcă pe altă planetă şi abia aduşi de acolo. Nu, n-aţi putea crede că asemenea lucruri sînt ieşite din mîna unor copii. Uite, de pildă, frunza asta, cu nervurile care o străbat, cu zimţii care o înconjoară, răsucită parcă de arşiţă şi răsfrîngînd parcă umbrele nopţii. Pare crescută şi nu făcută. Şi totuşi este făcută. De Daniel Iorga, dintr-a VIII-a B. Un băiat oarecare. Dar care acolo, în atelierul de lăcătuşărie al şcolii, e de-acum maestru în tăierea, răsucirea, pilirea şi sudarea fierului. Aşa cum sînt mulţi alţi colegi de-ai lui. Unii mai mari, alţii mai mici. Cum de au ajuns cu toţii la asemenea performanţe? Poate că o să vă mire, dar răspunsul este: din... dragoste, ambiţie şi orgoliu. Mai precis, lucrurile stau cam aşa: şi cei de la lăcătuşărie, ca toţi colegii lor din celelalte ateliere îşi iubesc meseria pe care şi-au ales-o şi, în plus, ţin la micro-întreprinderea lor, sînt realmente preocupaţi şi se consideră răspunzători de bunul ei mers. Dar, fără să bată toba pe această temă ei, lăcătuşii, se consideră **talpa** acestei întreprinderi. Că stau, adică, prin ceea ce produc şi prin veniturile pe care le aduc, la baza ei. Şi se străduiesc din răsputeri să dovedească lucrul acesta prin fapte. Şi, de-aici, toate consecinţele fireşti. Voiam să zicem, adică, toate cuierele, şi lampadarele, şi mesele de fier forjat făcute de ei. Care, de obicei, sînt mai numeroase decît prevede

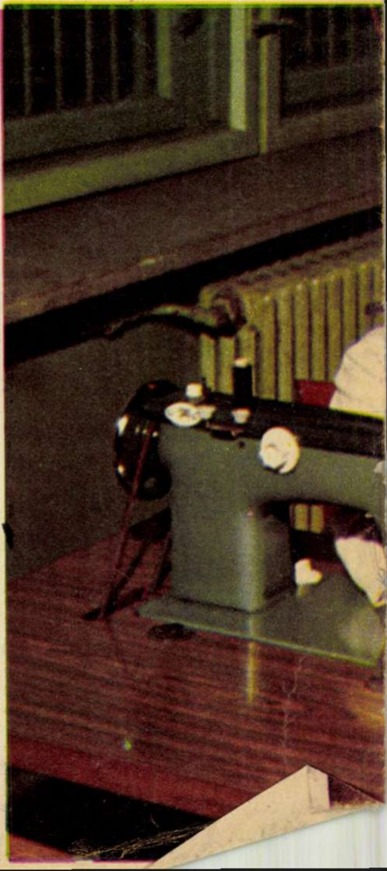

planul și mai frumoase decît prevăd proiectele.

O POVESTE DIN CAUZA CĂREIA PE UNII ÎI APUCĂ AMEȚEALA

Așa gîndesc și asta urmăresc lăcătușii. Și poate c-ar reuși să fie totdeauna în frunte dacă n-ar avea niște concurente atît de aprige în persoanele numeroaselor croitorese. Dar ar putea fi ele mai multe și tot n-ar ajunge să-i calce pe călcîie, ba uneori să le-o și ia înainte, dacă n-ar fi povestea cu «materia primă». Dar povestea asta există și n-ai ce-i face. Pe cînd ei își procură fierul din magazin, la preț oficial, dumnealor, croitoresele, dau fuga de două-trei ori pe săptămînă pe la nu știu ce fabrici și se întorc de-acolo cu brațele încărcate cu deșeuri și cupoane, cumpărate cu cîțiva lei kilogramul. Și, de-aici, tot... decalajul.

Pentru că fustițele și bluzițele, de pildă, ies de pe... banda rulantă cu un preț de fabricație de 15 sau, în cel mai rău caz, de 25 de bani bucata... Ceea ce nu suportă comparație cu prețul de cost al unui cuier. Să te apuce amețeala, nu alta. Și banda asta rulantă a lor parcă ar merge și noaptea! Îndeosebi, atunci cînd la mașini lucrează fetele dintr-a VIII-a B. Are brigada asta o responsabilă, în persoana Florinei Hălălău, care nu se știe cum și-n ce fel, dar grozav își mobilizează colegele.

Ba se știe. Și încă foarte bine. Ca statură, Florina e cea mai mică din clasă. Dar ca hărnicie și îndemînare într-ale croitoriei, nimeni n-o întrece. «Pentru că-mi place — ne explică ea. Îmi place să văd cum din bucăți de pînză și de stofă, care altfel ar fi aruncate, pentru că-s mici, de diverse forme și dimensiuni, îmi ies lucruri frumoase, pe care le pot îmbrăca. Și eu, și alții. Mai ales cei mici». În clasă, Florina nu are mai multă autoritate decît alte colege. Aici însă toate-s cu ochii la ea, toate îi ascultă sfaturile, îndrumările. «Nici-un rebut!» le-a îndemnat ea odată. Și ele au ascultat-o. Și uite așa se face că toate deșeurile și cupoanele se transformă în mîinile lor iuți și îndemînatice, ajutate de mașinile moderne pe care le au la dispoziție, în fel de fel de articole de îmbrăcăminte.

DE CE-OR FI ZÎMBIND CEI DE LA RADIOTEHNICĂ?

Se zice că cei de la atelierul de radiotehnică ar zîmbi tot timpul. Și unii spun că asta s-ar datora faptului că, tot ascultînd la aparatele de radio reparate s-au construite de ei, probabil c-au prins acel sfat al medicului în care se spunea că trei minute de rîs echivalează pentru plămîni cu cincisprezece minute de exerciții de respirație. Alții, mai realiști, pare-se, au dat altă explicație, mai legată de activitatea productivă din cadrul întreprinderii lor. Aceștia au zis cam așa: «N-ați observat că timp de o lună, uneori chiar și două, nu livrează nimic? Și-n timpul ăsta, unii dintre noi îi tachinează. Ei însă zîmbesc. Pentru că știu ei ce știu, că nu stau nici o clipă. Și-apoi, dintr-o dată, tocmai cînd nimeni nu se așteaptă, aruncă în balanță un interfon de ultimul tip. Dintr-acelea, cu paisprezece difuzoare și cu dublă ascultare, comandat de cine știe ce școală, instituție sau întreprindere. Și ne-o iau înainte cu cel puțin trei zile. Dacă nu și cu trei luni. Uite, d-aia zîmbesc ei tot timpul».

N-am putea să vă spunem cu precizie dacă povestea asta cu zîmbetul celor din atelierul de radiotehnică este sau nu adevărată. Cît privește însă performanțele lor, ele sînt, realmente, impresionante. Copiii aceștia, cei mai mulți dintre ei doar de-o șchioapă, fac adevărate minuni. Caută și strîng fel de fel de aparate, de radio și televizoare ieșite din uz de 5—6 și chiar de 10 ani, le meșteresc și le transformă și pînă la urmă scot din ele altele nou-nouțe și modernizate, mai bune decît au fost ele vreodată! Cît despre interfoane, ce să mai vorbim. Au făcut ei, împreună cu conducătorul atelierului, o descoperire extraordinară, care le permite să folosească difuzoarele concomitent și ca microfoane. Și, astfel, cu două-trei mii de lei reușesc să construiască interfoane care, comandate în alte părți, costă de zece, ba chiar și de douăzeci de ori mai mult.

*

Dacă ar fi să intrăm în amănunte, să vă prezentăm, adică, în toate detaliile ei această microîntreprindere școlară precum și activitatea pe care cei cîteva sute de elevi o desfășoară în cadrul ei, am avea nevoie de mult mai mult spațiu și de mult mai mult timp. Așa că ne rezumăm doar la atît. Nu putem să încheiem, totuși, fără să vă mai spunem cîteva lucruri, fără să vă mai prezentăm, fie și în fugă, cîteva aspecte esențiale.

Inițiată cu trei ani în urmă, prin transformarea cîtorva cercuri tehnice în ateliere, microîntreprinderea aceasta, care le oferă elevilor posibilitatea de a-și desfășura practica în producție în condiții dintre cele mai originale și mai bune, s-a autodezvoltat continuu. Prin beneficiile obținute și prin autoutilare. Ceea ce va continua și în viitor. În viitorul apropiat, cam peste treipatru ani cînd va fi cel puțin încă o dată mai mare. Și incomparabil mai bine organizată. În așa fel încît cei care azi se străduiesc să învețe să devină muncitori, așa cum ne-au declarat mulți dintre ei, vor avea mult mai multe posibilități de a se pregăti prin muncă, pentru viață.

P.S.

Vizitînd magazinul «Brățara de aur» care, așa cum vă spuneam mai sus, a fost deschis anul trecut în plin centrul Craiovei, am avut prilejul să aflăm că și alte școli din oraș, ba chiar și din județ, au pornit pe drumul pe care merg cei de la Școala generală nr. 11; de pildă, vecina ei, Școala generală nr. 23 (unde am făcut cîteva dintre fotografiile de față). Ceea ce dovedește că inițiativa micro-întreprinderii este de viitor.

CONSTANTIN DIACONU
FOTO: GRIGORE PREPELIȚĂ

COPIII

și circulația PE DRUMURILE PUBLICE

3

• «Oprire la intersecție»

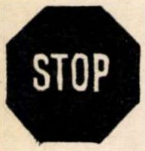

Este un indicator care vă permite să traversați în mai mare siguranță drumul respectiv, autovehiculele fiind obligate să oprească și să se asigure înainte de a pătrunde în intersecție. Atenție însă la celelalte drumuri, deoarece pe acestea s-ar putea să nu existe asemenea indicatoare și atunci autovehiculele vor intra în intersecție fără să încetinească prea mult viteza.

• «Drum cu prioritate»

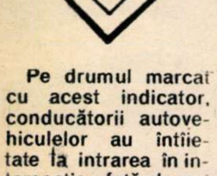

Pe drumul marcat cu acest indicator, conducătorii autovehiculelor au întîietate la intrarea în intersecție față de cei care circulă pe celelalte drumuri. Mare atenție, deci, la traversarea lui, deoarece de obicei mașinile nu se opresc în fața respectivei intersecții.

• «Sfîrșit de prioritate»

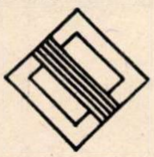

Este o situație asemănătoare cu aceea creată de indicatorul «Oprire» la intersecție, deci veți proceda la fel cum v-am sfătuit în cazul ei.

• «Accesul interzis tuturor autovehiculelor»

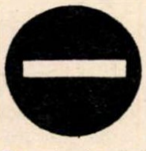

Pe strada marcată cu acest indicator puteți circula mult mai liniștiți. Atenție, totuși, la bicicliști, deoarece asemenea străzi sînt luate cu asalt de către aceștia și folosite uneori ca piste de viteză și de... îndemînare.

• «Accesul interzis bicicliștilor»

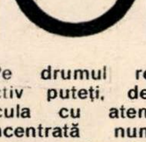

Pe drumul respectiv puteți, deci, circula cu atenția concentrată numai asupra autovehiculelor.

• «Accesul interzis tuturor autovehiculelor, vehiculelor cu tracțiune animală și bicicletelor».

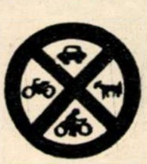

Un asemenea drum vă aparține în întregime și pe el puteți circula fără nici o grijă.

• «Accesul interzis vehiculelor trase sau împinse cu mîna.»

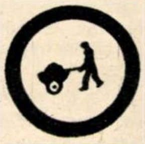

Respectivul indicator vă privește mai puțin pe voi și mai mult pe șoferi și pe cei care trag sau împing vehicule.

• «Interzis a vira la dreapta»

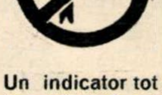

Un indicator tot de intersecție, deosebit de important pentru voi, deoarece vă permite să traversați drumul din dreapta, concentrîndu-vă atenția numai asupra autovehiculelor care circulă pe el, siguri fiind că nu vă amenință nici un pericol din partea stîngă. Atenție însă la drumul din stînga voastră, deoarece pe acesta autovehiculele au voie să vireze.

• «Interzis a vira la stînga»

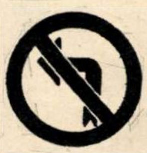

Veți proceda ca în cazul dinainte, ținînd seamă de faptul că interdicția și calea liberă sînt exact inverse.

• «Întoarcerea interzisă»

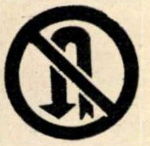

Vă permite să vă concentrați atenția numai la circulația în ambele sensuri pe drumul respectiv, fără teama de-a fi surprinși de un autovehicul care ar putea să întoarcă și să apară brusc în preajma voastră.

• «Claxonarea interzisă»

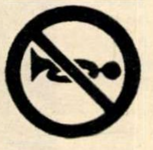

Îi privește numai pe șoferi.

• «Prioritate pentru circulația din sens invers»

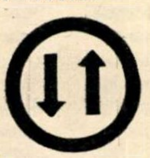

Traversînd un asemenea drum, pietonul trebuie să-și concentreze atenția mai mult asupra jumătății carosabile nemarcate de acest indicator, deoarece avînd prioritate, autovehiculele care circulă pe această parte se vor deplasa tot timpul în viteză.

• «Oprirea interzisă»

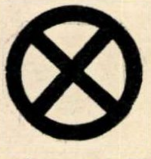

Pe distanța de 50 m înainte și după acest indicator, conducătorii autovehiculelor n-au voie să oprească. Deci, în cazul în care traversați un drum prin această porțiune, trebuie să țineți seamă de acest fapt și să vă luați toate măsurile de siguranță.

• «Staționarea interzisă»

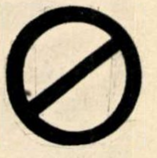

Îi interesează numai pe conducătorii autovehiculelor

(VA URMA)

TALON
DE PARTICIPARE **((3))**
«Copiii si circulația »

* RAMPA DE LANSARE *

DEȚINĂTORII SECRETULUI DIAMANTELOR NEGRE ȘI AI TĂRIILOR DE OȚEL

Ne place să citim în cărți sau să urmărim la televizor întîmplări vechi despre căutătorii de comori, de aur, de nestemate, cu eroi săraci dar îndrăzneți, ce cutreieră lumi, se luptă cu tăriile naturii răbdînd arșițe, vînturi și ploi pentru ca, pînă la urmă, să constate dezolați că au umblat după himere sau că le-au luat-o alții înainte. Acest lucru s-a întîmplat sau se mai petrece încă în țări ținute la periferia civilizației, cu teritorii necercetate, de obicei sterpe și sălbatice, unde mulți oameni trăiesc în cruntă mizerie. Aurul, diamantele, perlele și alte elemente rare și de preț devin obiecte halucinatorii prin care oamenii flămînzi trăiesc iluzia ieșirii din starea lor precară.

Dar asemenea bogății se găsesc nu numai în țări îndepărtate și neumblate, ci și în locuri în care omul le știe și le exploatează cu grijă, întrucît constituie bogății ale solului și subsolului țării respective. În această privință țara noastră se găsește printre cele mai bine înzestrate de natură. Subsolul ei conține uriașe cantități de diamante negre, **cum sînt denumiți cărbunii, de** pietre ale tăriilor de oțel, **cum este denumit minereul de fier, de** argint viu **(mercur), platină, aur, argint, uraniu, crom, nichel, cupru, zinc, plumb, aluminiu, sare și multe altele.**

De cînd sînt pe aceste meleaguri, oamenii au căutat și folosit aceste comori. Știm, de pildă, din istorie, că după ce au colonizat Dacia, romanii au intensificat mineritul, adică lucrările de scoatere la lumina zilei a bogățiilor subsolului, reușind să trimită la Roma sute de tone de aur și argint. Astfel că, încă de pe atunci, în țara noastră meșteșugul mineritului se afla la loc de cinste, în special în minele de aur, argint, sare și fier din Munții Apuseni.

Mai tîrziu, începînd cu secolul al XIX-lea, se dezvoltă la noi exploatarea cărbunilor, a pietrelor care ard, **necesare mașinilor cu abur inventate și introduse treptat în industrie și transporturi. Primele mine de cărbuni apar în Banat, la Anina, apoi în depresiunea montană a Petroșanilor, unde se va dezvolta ulterior renumitul bazin carbonifer al Văii Jiului.**

Exploatarea cărbunilor este strîns legată de dezvoltarea industriei metalurgice, a producției de fontă și oțel, în care se consumă mari cantități de cărbune. Pe de altă parte, minereurile de fier, cupru, zinc și alte metale, formează o altă grupă de substanțe valoroase, extrase din pămînt prin minerit.

Mineritul oferă materii prime industriei chimice — ramură înfloritoare a economiei noastre naționale — pe calea extracției din minele (ocnele) de sare.

Minerul este lucrătorul care cunoaște secretele diamantelor negre, **ale** pietrei tăriilor de oțel **și ale** munților subterani de sare; **el scoate la lumina zilei aceste materii prime, care capătă valoare reală abia în momentul aducerii la suprafață.**

Diamantele negre devin astfel pîinea furnalelor, **minereurile de fier se transformă aici în fontă și oțel, acestea în mașini și utilaje; sarea devine sursa celor mai importante produse chimice puse la dispoziția altor industrii sau, direct, a oamenilor.**

În afară de miner, la exploatarea cărbunilor, minereurilor și sării, lucrează încă o serie de muncitori, despre a căror activitate însemnată vom vorbi într-un număr viitor. Astfel, sînt: sondorul de mină, artificierul de mină, măsurătorul de gaze, temperatură și radiații, electricianul de mină, lăcătușul de mină, mecanicul de locomotivă de mină, mecanici la mașina de extracție **și alții.**

Minerul este personajul principal între cei ce dețin secretul diamantelor negre și al pietrei tăriilor de oțel, care participă nemijlocit la extragerea bogățiilor subsolului. El execută operații de tăiere-dislocare a cărbunilor, minereurilor sau sării, operații de încărcare-evacuare și operații de susținere a galeriei de lucru.

Tăierea sau dislocarea cărbunilor, sării sau minereurilor, se executa cîndva manual, cu unelte simple: tîrnăcop, rangă, cazma. Aceasta făcea ca meseria de miner să fie foarte grea. Astăzi, tăierea se face mecanizat, cu ciocane de abataj, acționate electric sau cu aer comprimat, și cu mașini speciale de mare capacitate, care înlocuiesc truda minerilor de altădată și aduc

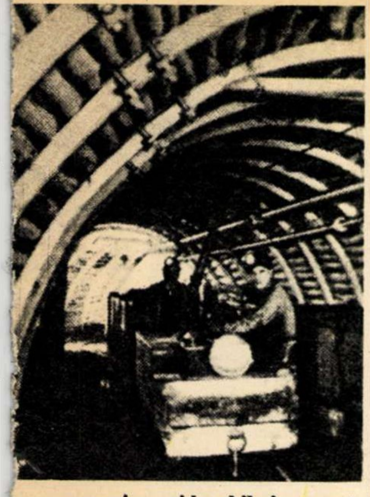

sporuri considerabile în muncă.

Evacuarea materialelor dislocate din mină nu se mai face cu ajutorul coşurilor sau desagilor pe cai, ca odinioară, ci prin maşini speciale de încărcat şi de transportat, ceea ce reduce efortul fizic al muncitorilor şi sporeşte considerabil randamentul muncii.

În condițiile tehnice de astăzi, meseria de miner poate fi învățată şi practicată de către orice tînăr, cu o sănătate şi cu o forță fizică normală, care se inițiază în taina utilizării uneltelor şi maşinilor de lucru. Ea este o profesiune foarte apreciată, bine retribuită şi care aduce satisfacții nebănuite celor care o practică cu dăruire.

Dr. MIHAI PETEANU

* RAMPA DE LANSARE *

MINERUL ATOMIC

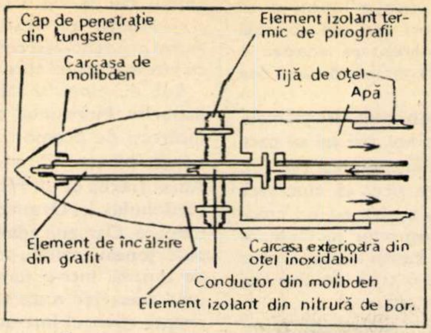
Cap de penetrație din tungsten
Element izolant termic de pirografii
Carcasa de molibden
Tijă de oțel
Apă
Element de încălzire din grafit
Carcasa exterioară din oțel inoxidabil
Conductor din molibdeh
Element izolant din nitrură de bor.

Ca în toate domeniile de activitate, progresele înregistrate de tehnica şi tehnologia extractivă vor înnoi, în viitorul apropiat, nu doar mijloacele de obținere a minereurilor, ci şi gama şi conținutul profesiilor miniere. Utilizînd aplicațiile descoperirilor tehnice, oamenii care aduc la lumină bogățiile tezaurizate în adîncimi vor fi muncitori polivalent calificați, capabili să mînuiască maşinile care le vor mijloci contactul cu minereurile.

Cercetările întreprinse în vederea mecanizării şi automatizării muncii în industriile extractive sînt de pe acum argumente puternice pe care se vor clădi tehnicile şi tehnologiile de extracție ale viitorului. Este cunoscut că punctul de topire al majorității rocilor se află în jurul temperaturii de 1 200°C. Un aparat capabil să genereze o presiune şi o temperatură corespunzătoare ar putea crea prin topire, puțuri sau galerii într-un ritm mult mai accelerat decît cel propriu metodelor tradiționale. Un astfel de aparat a şi fost realizat de către un grup de cercetători americani.

Perforatorul electric «fierbinte» poate săpa o cavitate cu diametrul de aproape 5 cm, adîncă de 10 m. În prezent se proiectează un altul mai puternic, capabil să sape puțuri de 10 cm/350 m, pentru ca în viitor performanțele prototipului continuu îmbunătățit să ajungă a realiza galerii cu o lățime de...10 m!

În principal, aparatul este compus dintr-un cap de penetrație, un compartiment special şi o tijă. Capul de penetrație confecționat dintr-un material refractar, este elementul care atacă roca în vederea dislocării. Răcirea se face cu un curent continuu de apă sau cu ajutorul unui gaz care nu oxidează pereții metalici ai perforatorului (aragon sau azot). În interiorul tijei se află conductorii de alimentare electrică şi conducta de răcire.

În timp ce aparatul înaintează, roca topită se infiltrează în golurile din pereții galeriei şi se solidifică rapid în contact cu suprafața de răcire, rezolvîndu-se astfel una dintre cele mai dificile probleme la săparea galeriilor subterane: eliminarea materialului dislocat.

Răcită, roca topită formează pe pereții galeriei un fel de căptuşeală, asemănătoare sticlei, a cărei rezistență la compresiune este de zece ori mai mare decît a betonului.

Consumul de energie electrică al perforatorului realizat este de 3 kWh, pentru viteza de 75 cm/h.

Dar energia utilizată de perforator poate fi şi de proveniență atomică. Un perforator subteran dotat cu reactor atomic propriu şi cu un dispozitiv mecanic de propulsie direcționată va fi capabil să străpungă munți sau să foreze în adîncime. Se avansează chiar ideea că, prevăzut cu un cap de penetrație circular, perforatorul ar putea colecta roci de la mari adîncimi, chiar din apropierea mantiei Pămîntului.

TEST

PENTRU VIITORII MINERI

I. Desenele prezintă un miner care dislocă minereul cu ajutorul ciocanului de abataj. Sursa de iluminat este lampa minerului, fixată de desenator în locurile menționate cu a, b şi c.

1. **Care este poziția cea mai corectă de instalare a sursei de iluminat: a, b sau c? (6 puncte).**

Poziția b este mai avantajoasă sau mai puțin avantajoasă decît poziția c? (2 puncte).

Dar decît poziția a? (2 puncte).

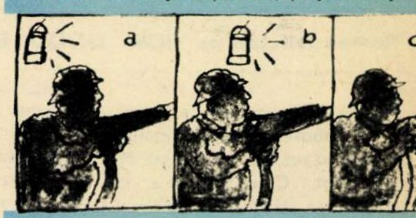

II. Jgheabul prezentat constituie un mijloc de transport al minereului măcinat pentru a fi supus prelucrărilor ulterioare, de separare şi extragere. Minereul este deplasat cu ajutorul spiralei fixate pe un ax puternic, acționat de un motor.

1. **În ce direcție (1 sau 2) este împins minereul, dacă spirala se învîrte în direcția săgeții a? (3 puncte).**

2. **Dar dacă spirala se învîrte în direcția săgeții b? (3 puncte)**

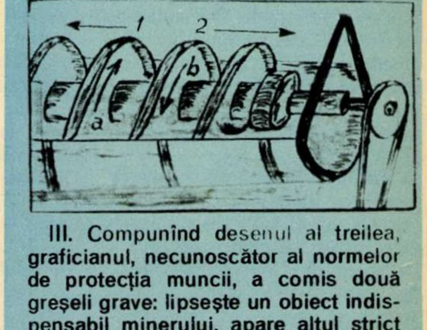

III. Compunînd desenul al treilea, graficianul, necunoscător al normelor de protecția muncii, a comis două greşeli grave: lipseşte un obiect indispensabil minerului, apare altul strict interzis într-o mină. Numiți:

1. **Obiectul indispensabil minerului. (2 puncte).**

2. **Obiectul strict interzis într-o mină (2 puncte).**

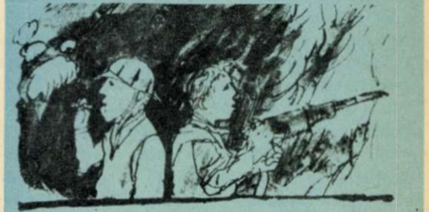

Notați răspunsurile în dreptul fiecărui punct din talonul de mai jos. Decupați talonul şi introduceți-l într-un plic pe care, alături de timbru lipiți eticheta-emblemă a rubricii. Expediați plicul pe adresa revistei (Bucureşti, Piața Scînteii nr. 1, redacția «Cutezătorii»), cu mențiunea «Pentru rampa de lansare».

RAMPA DE LANSARE
Talon de participare la test (1)
I 1 ____
2 ____
3 ____
II 1 ____
2 ____
III 1 ____
2 ____

COPILĂRIA LUI ICAR

2

„Caii zburători"

Roman foileton de ION DODU BĂLAN

Iarnă. Cîteva zile a bîntuit gerul Bobotezei, un ger cum nu s-a mai văzut, de a înghețat Mureșul tot. Cînd gerul a mai trecut, s-a stîrnit un viscol, ca un uragan, de-a smuls praștila de pe casele oamenilor și a vînzolit prin grădini paiele ca la treierat. Acum s-a potolit și vîntul și-a început să ningă. Ninge de ieri seară și nu se mai oprește. Ninge cu fulgi mari ca într-o poveste de Crăciun. Drumurile s-au înfundat, clădirile de-abia se mai zăresc. Peste tot o singură culoare: alb, alb imaculat. Doar fuioarele lungi de fum care ies din hornurile caselor mai sparg pe alocuri monotonia adormitoare a peisajului. Oamenii s-au strîns în case pe lîngă foc. Femeile torc lîna și fuiorul, țes covoare cu motive zoomorfe sau cu flori care par luate cu mîna din glastră și puse în urzeala de lînă.

Fac lucrul acesta din moși-strămoși, cu modestie, cu dragoste, ca pe un ritual. Așa-și înțeleg ele rostul: să muncească ziua și noaptea, să-și îngrijească pruncii, să pregătească mîncarea, să spele rufele, să năvădească, să albească pînza, să țină casa în bună rînduială și să se bucure de viață. Cînd prea-greul zilelor le apasă sufletul, ele se descarcă în cîntec ușurîndu-se ca de-o povară zvîrlită de pe umăr. Bărbații meșteresc cîte-o unealtă, își sapă gîndul pe un stîlp de poartă sau pe o furcă de tors, cioplesc o cruce pentru cinstirea bătrînilor de sub glie, sculptează vreo solniță de toată minunea sau construiesc vreo cutiuță din lemn care se închide cu atîta dibăcie de n-o mai poți desface, nici chiar cu iarba fiarelor. Dar acum e vremea poveștilor, în care sufletul oamenilor trudiți se leagănă ca într-o dulce închipuire. Pentru ei povestea e o comoară de neprețuit. Cînd se lasă seara, la pîlpîirea focului, un moșneag sfătos și hîtru își deșartă traista cu povești. În odaia sărăcăcioasă vin atunci, ca la niște prieteni, împărați cu coifuri de argint. Feți Frumoși viteji care se luptă cu zmeii, Ilene Cosînzene cu părul de aur năpăstuite de mamele lor vitrege, animale miraculoase cu suflet de om, izvoare fermecate de apă vie și grădini înflorite pe care gerul de afară nu le poate îngheța și nu le poate veșteji. Într-o biată încăpere de la țară, închipuirea acestui moșneag aduce o întreagă împărăție feerică. Și Bințințiul, ca fiecare sat românesc, are povestitorii lui de basme, creatorii lui de lumi fericite. În vorbele lui, toată frămîntarea sufletului găsește alinare și fantezia aprinsă a ascultătorilor mută ușor lucrurile din lumea lui «așa este» în lumea lui «cum aș vrea să fie». În casa lui Badea Dumitru e o astfel de seară cu povești. Un bătrîn cu părul lung și nins de iernile anilor negri, cu barba albă, cu ochii sticloși stă în preajma focului și-și deapănă agale povestea. Copiii ascultă încremeniți, cu închipuirea dusă departe, cine știe pe ce tărîmuri. Între ei Aurel, zgribulit, într-o cămășuță lungă, lucrată de mîna mamei sale, pare că-i soarbe moșneagului cuvintele din gură. Ochii negri îi strălucesc plini de curiozitate.

...Și copilul împăratului s-o suit pe calul acela răpciugos, după ce i-o dat să mănînce jeratic și orez fiert în lapte bun ca ăl de vi-l dau mamele voastre vouă, și calul l-a întrebat:

— Cum vrei să te duc, stăpîne, ca gîndul sau ca vîntul?

— Ca gîndul! zise Făt-Frumos și calul s-a ridicat la vorba lui ca o volbură în nori și nu s-a mai văzut. S-auzea numai un șuierat prelung ca de glonț de pușcă. Cînd ajunseră deasupra moșiei Ghionoaiei calul se lăsa peste ea cam pe o parte și Făt-Frumos îi zbură capul scorpiei cu paloșul. Apoi se duseră, se tot duseră, pînă ajunseră la un cîmp cu flori, unde era numai primăvară, și-acolo s-așezară la odihnă.

Trezit ca dintr-un vis, Aurel îl întreabă sfios pe moșneagul povestitor:

— Bine, moșule, dar ce fel de cal e ăla care zboară? Caii noștri de ce nu pot zbura?

— Ei, dragul moșului, ăsta-i un cal năzdrăvan, un cal din poveste cum a fost și nu mai este. E o putere mare care-l ține în aer și pe care noi n-o cunoaștem. Se zice că a fost și la noi în sat pe vremuri un bătrîn care știa tainele zborului și care ar fi zburat cu o loitră de car de pe un vîrf de șură, dar a murit, săracul, și s-o dus cu taina în pămînt, sub iarba verde. Cine știe, poate odată și-odată va mărturisi-o vreunui nepot, fiindcă se zice că morții nu țin tainele mari pentru totdeauna în mormînt. Vine o zi în care ei își spun secretele, ca să-i ajute pe cei din viață. Dar nu se știe niciodată ziua și ceasul.

Aurel se cutremură din toată ființa și se duse cu gîndul spre omul acela de demult. «Va să zică — gîndi el — și oamenii pot să zboare, dacă descoperă taina» Oare omul acela o fi fost și el năzdrăvan, ori un om ca toți oamenii? Întrebarea aceasta o rosti cu voce tare fără să-și dea seama.

— Un om obișnuit, dragul meu. De aici de la noi, ori mi se pare că din Ormindea, nu mai țin bine minte. Lumea zicea că «lucrează cu Necuratu'», dar eu nu cred. Eu cred c-o fost omu' lui Dumnezeu, cu gînd bun și înțelept, care o știut el ce-o știut de și-o dat viața pentru asta.

— A murit? — întrebă Aurel cu gîndul îndurerat.

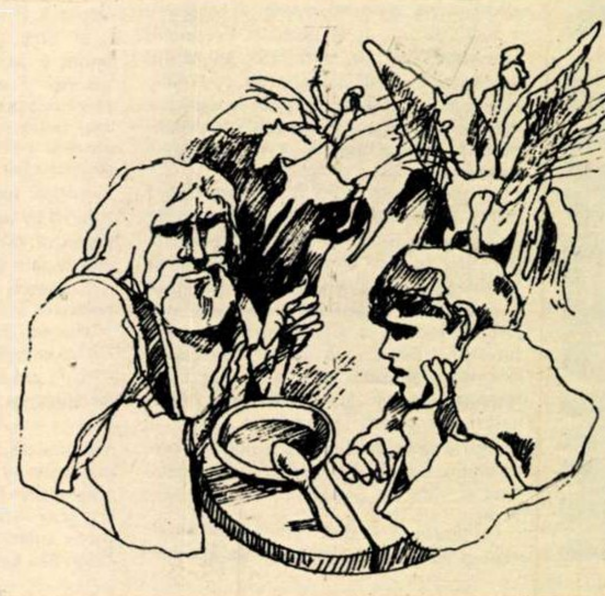

ILUSTRAȚIE DE VINTILĂ

— S-a prăpădit sărmanul, că scîndura-i moartă, n-are duhul calului năzdrăvan și nici aripi de pasăre. El zicea că nu știu ce înțelegere ar fi între aer și scîndură și că aerul s-ar fi obligat s-o țîie pe umerii lui, dar se vede că nu s-a ținut de cuvînt cum nu se țin unii oameni.

— O înțelegere cu aerul?! se întrebă mirat Aurel. Doamne, ce om într-o ureche a fost năzdrăvanul acela! Și Aurel simțea că-l îndrăgește acum ca pe bunul său tată.

Noaptea căzu grea ca un val de păcură. În vatră trosnea focul. Pe pereții odăii întunecate fulgerau lumini amestecate cu umbre. Badea Dumitru aprinse lampa. Moșneagul cu povestea dete «sara bună» și plecă, sprijinindu-se în toiag. Mama Ana puse masa. Mămăligă unsă cu carne de porc și cu cîrnați. Într-o oală de pămînt aduse zeamă de varză ca să le mai taie greața după atîta grăsime. Toți ai casei luară loc în jurul mesei, mîncară din același blid mare, de pămînt, cu linguri de lemn, băură pe rînd din zeama de varză, își făcură apoi rugăciunile de seară și se culcară. Pe un prici mic, Aurel cu fratele său Ion adormiră legănați în sforăitul greu al lui badea Dumitru. Aurel visa că se culcase pe covorul cel nou țesut de maică-sa iarna trecută. Se părea că vîntul deschisese ușa și covorul pornise cu el în zbor, ținînd drumul drept deasupra Mureșului înghețat. Pe jos era o zăpadă pufoasă și groasă, în aer era senin, și cald, și bine. Covorul plutea ca un fulg, pînă cînd un glas misterios îl întrebă: Cum vrei să te duc, stăpîne, ca gîndul sau ca vîntul?

— Numai ca vîntul — zise Aurel prudent — și covorul porni cu viteza vîntului spre Ormindea.

Sub el, plopii și sălciile de pe malurile Mureșului se legănau încărcați de promoroacă, părînd a-i da binețe. Mîndru de sine, Aurel trecea ca un Făt-Frumos al văzduhului. La Ormindea era sărbătoare. Oamenii adunați pe uliți se hîrjoneau lovindu-se cu bulgări de zăpadă. Într-o șură îl zări pe unul măsurînd niște scînduri. Îndreptă covorul într-acolo și năzdrăvanul se așternu ușor pe zăpadă.

— Bună ziua, bade.

— Bună să-ți fie inima, voinice, și fericită calea pe care ai pornit. Da' ce vînt te-aduce pe la mine, pe vremea asta?

— Te-aș ruga, om bun, să-mi arăți cum faci scîndura să zboare cu matale pe ea.

— Cum să fac, voinice, încerc s-o fac pasăre, să-i dau viață, dacă se poate chiar viața mea, numai să zboare.

Am un frate dus departe, peste munți și peste ape și mă omoară dorul de el și n-am cum ajunge ca să-l văd înainte de a închide ochii. Și am o vorbă să-i spun de la mama care s-a stins cu gîndul la el și-aș vrea să-i împlinesc dorința.

Aurel se apropie cu ochii iscoditori de scîndurile cioplite, așezate în cruce, una lîngă alta. Cînd să le observe alcătuirea, strigătul puternic al fratelui său îl trezi din visare.

— Aurel, Aurel, țipă Ion buimăcit. Tu ești aici? Vai, ce bine! Visasem c-ai căzut din mărul cel înalt din fundul grădinii și unde-ai căzut tu s-a făcut fîntînă ca aceea de la Argeș, de care ne-a povestit tata aseară și uitîndu-mă după tine am căzut și eu în fundul apei.

Emoționat și trist, Aurel căuta cu ochii, prin întunericul odăii, covorul cel nou de pe perete. Într-o palidă scînteiere îi zări contururile albe.

E aici — își zise. N-a fost decît vis, dar ce vis frumos. Ce păcat că n-am prins mai mult din taina omului de la Ormindea!

(Va urma)

ARIPI ROMÂNEȘTI

Recent, la Casa pionierilor din sectorul III din Capitală, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor l-au primit în mijlocul lor pe generalul aviator Gheorghe Negrescu (în vîrstă de 86 de ani), veteran al aviației românești. Istorisind copiilor episoade emoționante din epopeea cuceririi aerului de-a lungul veacurilor, le-a vorbit cu deosebire despre pionierii aviației românești — Aurel Vlaicu și Traian Vuia — pe care i-a cunoscut îndeaproape. Un dialog viu s-a iscat între copii și foarte îndrăgitul oaspete, care, la dorința lor, le-a povestit despre prima promoție de aviatori români. După îndelungi antrenamente (pe aparatele de zbor franceze «Farman»), singurii care au reușit să obțină brevetul de pilot, în iunie 1911, au fost doar sublocotenenții Gheorghe Negrescu și Ștefan Protopopescu (absolvenți ai Școlii de pilotaj de la Chitila). Întrebat de către pionieri ce avion ar dori să mai piloteze, le-a răspuns că, chiar la anii aceștia ar vrea să zboare pe un... reactor! La încheierea acestei emoționante întîlniri, generalul aviator Gh. Negrescu a dăruit un autograf cititorilor revistei noastre, tuturor cutezătorilor. Vă recomandăm cu căldură să citiți cartea sa în care vorbește despre viața, despre aspirațiile temerare și munca neobosită a eroului din Binținți, intitulată «Aurel Vlaicu văzut de un zburător contemporan».

ILEANA PIȚA

POST-SCRIPTUM LA UN MANUAL

> *„flacăra verbului românesc,*
> *întrupat în cele mai frumoase opere ale scriitorilor,*
> *să continue să ardă,*
> *să lumineze și să încălzească !...“*
>
> *(Perpessicius)*

Știți să faceți o analiză literară?

Muzeul literaturii române din București este consacrat în întregime literaturii noastre naționale de la începuturile ei pînă azi. Bogatele sale colecții de manuscrise, scrisori, fotografii, ediții de autor, machete constituie o istorie vie văzută a scrisului românesc: 15 000 de documente literare, o bibliotecă cu 24 000 de piese, toate manuscrisele sadoviene cunoscute pînă în prezent, alcătuiesc bogatul patrimoniu al muzeului. În acest cadru, în care fiecare exponat vorbește despre frumusețea și bogățiile literaturii noastre, un grup de pionieri de la **Școala generală nr. 5** *din București, a dezbătut cîteva probleme în legătură cu studierea literaturii și limbii române. Invitații de onoare la această discuție au fost criticul literar* **Alexandru Oprea,** *directorul Muzeului și profesoara* **Maria Pavnotescu** *cunoscută din expunerile despre limba română ținute la televiziune.*

Discuția a început cu intrebarea: **Ce înseamnă o analiză literară?**

Amelia Stroescu *a fost prima care a luat cuvîntul.*

— Vreau să vă rog să-mi îngăduiți să compar analiza literară cu o aventură. Pornești în lumea unei opere literare pentru a descoperi personaje, întîmplări, acțiuni, idei, caractere create de un scriitor. Aș numi acest soi de cercetare o aventură a cunoașterii în care, tu, cel care analizezi, trebuie să-ți pui în joc fantezia și inteligența.

Sergiu Nistor: *Fiindcă s-a vorbit metaforic despre aventură, aș adăuga că tu, elev, trebuie să te transformi pentru acel ceas de lucru într-un detectiv care își dovedește capacitatea de investigație.*

Profesoara M. Pavnotescu: *Aici, unde avem ca martori pe cei care au pus temeliile literaturii noastre, aș spune, în termeni mai academici, că analiza literară este un mijloc de a pătrunde în interiorul unei opere ca să afli ideile pe care scriitorul a dorit să ți le transmită și să surprinzi cum a reușit să sensibilizeze aceste idei într-o formă artistică.*

Carmen Simionescu: *Acum, că am definit noțiunea de analiză literară, ce credeți, tovarășă profesoară, există anumite reguli de realizare a ei?*

Profesoara M. Pavnotescu: *Întrebării acesteia i-aș răspunde cu o altă întrebare: cum procedați voi cînd faceți o analiză?*

Mihaela Vizitău: *Eu pornesc la o analiză literară adunîndu-mi mai întîi material despre autor și operă. Caut păreri ale altor scriitori sau comentatori ai operei respective și îmi formulez părerea proprie despre textul pe care-l analizez. Încep cu o privire generală asupra operei, caut ideea de bază a textului, apoi caracterizez personajele. Mă feresc să tratez despre mijloacele artistice folosite în paralel cu ideile și prefer să le pun în încheiere.*

Sergiu Nistor: *Eu consider că este mai bine să arătăm mijloacele artistice pe măsură ce apar de-a lungul lucrării, pentru că astfel subliniem mai bine ceea ce a vrut să exprime autorul.*

Carmen Simionescu: *La noi în clasă mulți elevi fac greșeala de a considera analiza literară un simplu rezumat, o povestire a textului. A durat mult pînă s-a înțeles, cît de cît, că analiza literară este cu totul altceva.*

Liana Posteicu: *Totuși, vă rugăm, tovarășă profesoară, să ne dați cîteva repere în legătură cu lucrul la o analiză literară.*

Profesoara M. Pavnotescu: *Nu există reguli «de fier» după care se face o analiză literară. Eu le-am dat însă elevilor mei cîteva repere: să consulte unele scrieri critice, să citească date despre scriitori și epoca în care au trăit și au creat, să consulte fișele și carnetele de lectură particulară, în cazul în care cuprind date despre tema respectivă. Părerea mea este că după ce ai făcut această muncă de laborator, poți porni la lucru. Dar atenție! Materialul strîns trebuie să-l gîndești și să-l redai apoi cu propriile tale cuvinte. Important este să descoperi la fiecare operă tema, adică problematica ce și-a propus s-o dezbată scriitorul. Apoi să găsești cele cîteva idei care stau la baza scrierii, acele momente principale, foarte logic legate între ele, exprimînd pregnant gîndirea și sentimentele autorului. În nici un caz nu vă mărginiți la un simplu rezumat al subiectului. Veți căuta în același timp să arătați mijloacele artistice folosite.*

Bogdan Deică: *Și la caracterizarea personajelor se întîmplă cîteodată să ne împotmolim. Treptat, eu am ajuns să fac o caracterizare a personajelor analizînd trăsăturile fizice, apoi pe cele morale. Am observat că în general personajele, în operele valoroase, îți lasă impresia că le-ai mai văzut, le-ai mai întîlnit în preajma ta. Trăsăturile morale reflectă, de fapt, atitudinea scriitorului față de eroii săi și adeseori ei se definesc în relații cu cei din jur, prin antiteză, prin dialog, prin situațiile în care scriitorul îi pune să acționeze.*

Prof. M. Pavnotescu: *Există, fără îndoială diferite mijloace folosite de autor pentru a prezenta un personaj: limbajul, de exemplu, așa cum se întîmplă în toate scrierile lui Caragiale, îmbrăcămintea personajelor etc. Uneori, un mic amănunt îți dezvăluie o întreagă viață. Capacitatea voastră de investigație se poate dezvălui și în această operație de inventariere a trăsăturilor fizice și morale ale personajelor. Este exact ceea ce ați spus la început: momentul-aventură, cînd începi să descoperi, cu propriile tale forțe, ajutat de lectura anterioară, ceea ce autorul a vrut să spună.*

Silvia Seropian: *Mi-aș permite să adaug că, într-o analiză literară, nu trebuie să ne ferim a ne exprima propriile noastre păreri și impresii asupra operei și autorului.*

Prof. M. Pavnotescu: *În încheiere, aș vrea să vă mai atrag atenția asupra modului în care analizăm o poezie. Niciodată într-o poezie să nu căutați subiectul. Poezia exprimă o stare sufletească și voi trebuie să descoperiți mijloacele artistice pe care le folosește poetul pentru a ne-o transmite. Poți oare povesti poezia «Lacul» de Mihai Eminescu?*

În încheierea acestei discuții, criticul **Alexandru Oprea** *s-a oprit cu invitații muzeului în fața vitrinelor cu manuscrise și documente privitoare la viața lui Eminescu, Creangă și Caragiale.*

— Vă poftim să mai veniți la muzeu pentru a vă completa cunoștințele din manual și să cercetați revista «Manuscriptum», editată de muzeul nostru. Ea nu este destinată numai specialiștilor. Veți găsi în paginile ei multe date inedite și documente legate de temele pe care le aveți în manual. Am urmărit discuția voastră despre analiza literară. Mă bucură interesul pe care-l aveți pentru studiul limbii române, pentru literatura noastră care a dat țării cărturari, scriitori și poeți cu care ne mîndrim. Ce aș putea să vă spun eu în plus, în afară de ceea ce ați discutat? Doar să vă repet un lucru pe care îl știți: să citiți multă literatură, să vă aplecati cu interes și dragoste asupra paginilor clasicilor noștri, să nu vă mărginiți la lectura fragmentelor din manual. Să nu vă speriați de cărțile dificile, însă de mare valoare. Treptat, veți pătrunde înțelesul lor. Pentru a cunoaște profund limba și literatura română există, după părerea mea, încă un mijloc pe care vi-l recomand: citiți cu glas tare în fiecare zi, o pagină din opera lui Sadoveanu și lăsați-vă pătrunși de frumusețea slovei sale, de poezia care o străbate. Cunosc un mare scriitor al zilelor noastre care în fiecare zi transcrie o pagină dintr-un scriitor clasic. «Este un exercițiu bun», mi-a spus el. Asemenea exerciții puteți face și voi. Vă vor ajuta să vă îmbogățiți exprimarea.

La muzeu, în ziua aceea, avusese loc o lecție vie de limba română. Cel mai potrivit post-scriptum la manualul de literatură română.

PRIETENII LUI PIX

SCENARIU DE Aurel Weiss

Desene: D. POMPILIU ©

După întîmplarea cu cei doi băieţi care au vrut să copieze la teză. Minitehnicus a plecat pe teren prin ţară. Într-o poieniţă frumoasă...

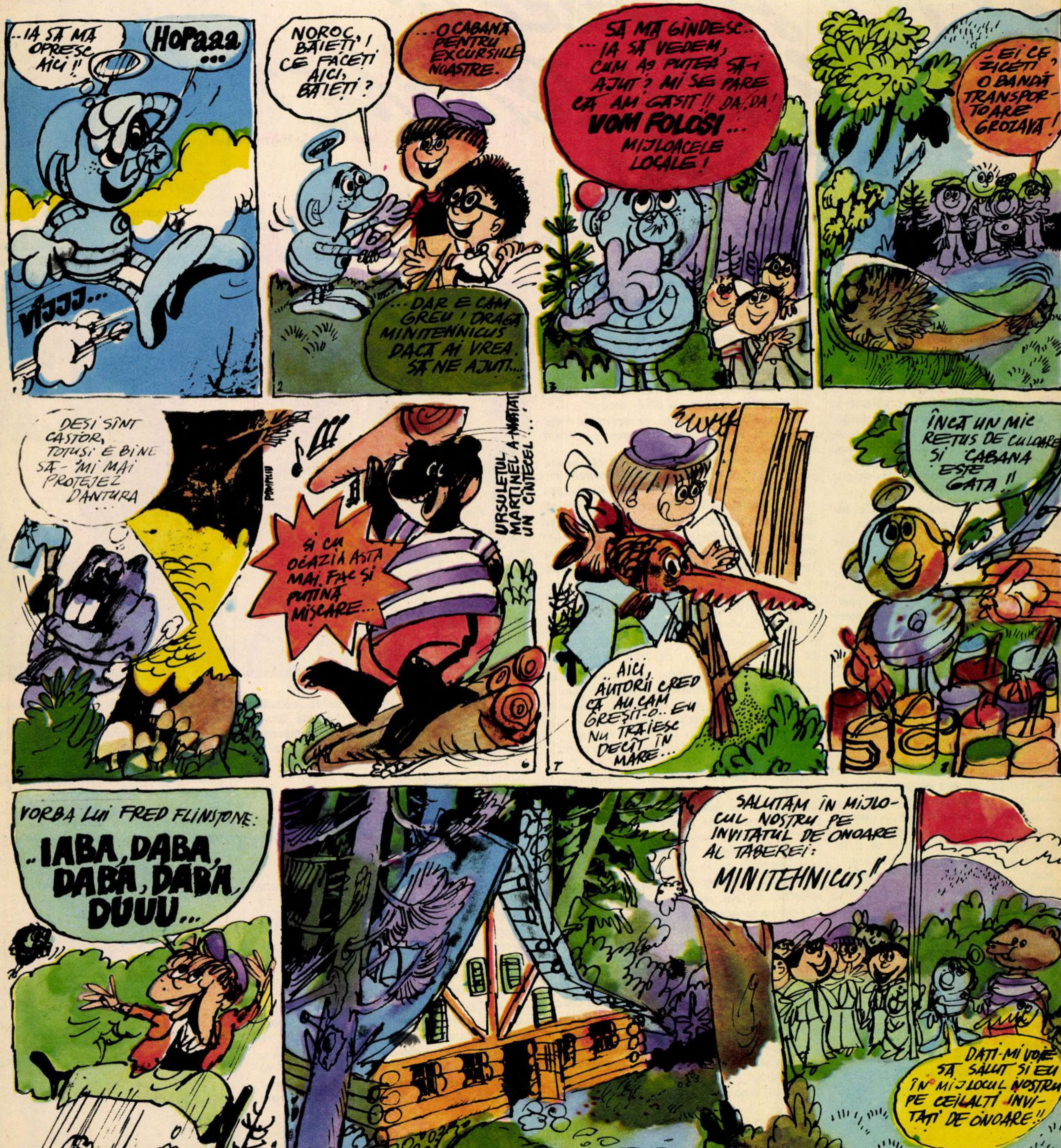

..IA SĂ MĂ OPRESC AICI !!
HOPaaa ...
VÎJJJ...
1
NOROC, BĂIEŢI ! CE FACEŢI AICI, BĂIEŢI ?
...O CABANĂ PENTRU EXCURSIILE NOASTRE.
...DAR E CAM GREU ! DRAGĂ MINITEHNICUS DACĂ AI VREA, SĂ NE AJUŢI...
2
SĂ MĂ GÎNDESC.. ...IA SĂ VEDEM, CUM AŞ PUTEA SĂ-I AJUT ? MI SE PARE CĂ AM GĂSIT !! DA, DA! VOM FOLOSI... MIJLOACELE LOCALE !
3
- EI CE ZICEŢI, O BANDĂ TRANSPORTOARE GROZAVĂ !
4
DEŞI SÎNT CASTOR, TOTUŞI E BINE SĂ-MI MAI PROTEJEZ DANTURA ...
5
POMPILIU
ŞI CU OCAZIA ASTA MAI FAC ŞI PUŢINĂ MIŞCARE...
URSULEŢUL MARTINEL A-NVĂŢAT UN CÎNTECEL !...
6
AICI, AJUTORII CRED CĂ AU CAM GREŞIT-O.. EU NU TRĂIESC DECÎT ÎN MARE...
7
ÎNCĂ UN MIC RETUŞ DE CULOARE ŞI CABANA ESTE GATA !!
8
VORBA LUI FRED FLINSTONE:
..IABA, DABA, DABA, DABA DUUU...
9
SALUTĂM ÎN MIJLOCUL NOSTRU PE INVITATUL DE ONOARE AL TABEREI: MINITEHNICUS !
DAŢI-MI VOIE SĂ SALUT ŞI EU ÎN MIJLOCUL NOSTRU PE CEILALŢI INVITAŢI DE ONOARE !!
10

OLGUȚA ȘI EMIL VĂ PROPUN O NOUĂ ANCHETĂ EXTRAORDINARĂ:

CIND SPUI „NU”?

Există uneori împrejurări în care *părerea ta diferă* de a prietenului tău, de a unui coleg sau de a mai multor colegi, uneori chiar și de părerea unei persoane mai în vîrstă. Atunci spui NU, explici DE CE și arăți CUM ar trebui să fie apreciată după tine situația respectivă sau în ce fel — dacă e cazul — trebuie să se ACȚIONEZE.

Aceasta este tema anchetei pe care v-o propunem azi!

Deci: *în ce împrejurare recentă ai spus NU unui coleg sau mai multor colegi, în clasă, într-o adunare de grupă sau de detașament, într-un grup de prieteni? Ce ARGUMENTE ai folosit și ce SOLUȚIE sau CONCLUZIE ai indicat? Au fost ele acceptate? Ceilalți te-au contrazis sau te-au înțeles, fiind de acord cu tine? Ai rămas la părerea ta sau ți-ai schimbat-o?*

Răspunsurile nu trebuie să depășească o filă de caiet. Dacă aveți posibilitatea, atașați și o fotografie de-a voastră. Această condiție nu e obligatorie. Poza ar putea să apară împreună cu scrisoarea în revistă. Cele mai sincere și mai interesante răspunsuri vor fi *publicate, fiind distinse și cu premii care constau în volume de literatură cu autografele autorilor adresate nominal corespondenților respectivi.* În plus, *ele vor fi însoțite de diplome speciale ale revistei «Cutezătorii».*

Scrisorile trebuie să ne parvină la redacție pe adresa: *redacția «Cutezătorii», București, Piața Scînteii nr. 1*, pînă la data de 25 martie 1974. Vă rugăm să adăugați pe plic «*pentru ancheta săptămînii*».

Așadar, *de ce, cui* și *în ce* împrejurare recentă ai spus NU?

— I-am făcut semn, să știu pe care îl îngrijesc eu.

— SÎNT CURIOS CE O SĂ ZICĂ COLEGUL MEU [illegible] CÎND O SĂ VADĂ CĂ POMUL PLANTAT DE EL ACUM CÎTEVA MINUTE A ȘI FĂCUT FRUCTE...

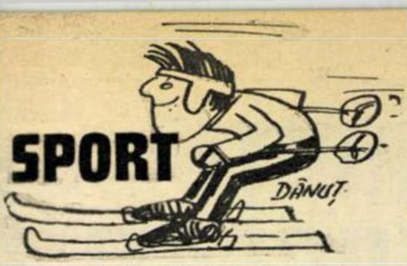

SPORT

„CUPA TINERETULUI” LA SCHI, PATINAJ ȘI SĂNIUȚE

Pionieri la înălțime în finala pe țară.

Fete și băieți din aproape toate județele țării, care au mers din victorie în victorie în prima ediție a «Cupei tineretului» la schi, săniuțe și patinaj, s-au calificat în finala pe țară, desfășurată între 1—3 martie pe pîrtiile de la Poiana-Brașov și pista naturală a lacului Ciucaș din Tușnad. Vremea splendidă a completat de minune cadrul sărbătoresc în care populara competiție și-a derulat ultimele secvențe. Pîrtiile înghețate au constituit pentru micii schiori și posesori de săniuțe teste extrem de dificile, pe care pionierii Ilona Nathazi (Harghita), Maria Toma (Brașov), Ion Stoian (Brașov), Mircea Suciu (Harghita), Cristinel Bucur (Prahova), Georgeta Dumitrescu (Prahova) și M. Mardare (Brașov) le-au trecut cu ușurința caracteristică vîrstei și entuziamului juvenil.

Disputele de patinaj au avut loc pe pista naturală a lacului Ciucaș din cunoscuta stațiune montană Tușnad-Băi, pregătită de ospitalierele gazde pînă în cele mai mici amănunte. La startul celor două probe au fost prezenți peste 60 de concurenți între 11 și 14 ani. Astrid Ștefani (Alba), Dan Vartolomei (Brașov) — cîștigătorii titlurilor de campioni ai ediției 1974, Camelia Rădulescu (Galați), Marieta Paltan (Mureș), Daniela Toma (Constanța), Iosif Buzdugan (Mureș) și Francisc Mikloș (Harghita) — laureați ai competiției — merg pe urmele viteziștilor fruntași, fiind capabili de progres pentru că sînt, după cum ne mărturiseau profesorii lor de educație fizică, harnici la antrenamente și silitori la învățătură.

Dar pentru momentul actual al patinajului românesc nu imaginea fazei finale a «Cupei tineretului» este cea mai semnificativă, ci cea a primei etape, de masă, care a angrenat în întrecerile ei mii și mii de pionieri. Păcat însă că această populară competiție mai suferă încă, la nivelul copiilor, de unele deficiențe de organizare. În finala la patinaj, de pildă, lipsa din regulament a unor precizări a creat justificate nemulțumiri în rîndul copiilor și antrenorilor lor. Este vorba de ce fel de patine (obișnuite sau de viteză) sînt admise în concurs și cum se dispută probele, în perechi eliminatorii sau contra-cronometru. Iar pentru reușita deplină a întrecerilor, factorii de răspundere ar trebui să-și îndrepte atenția și spre centrele mai puțin cunoscute în patinaj. Aceste localități să fie mai bine aprovizionate cu echipamentul și materialele necesare. De asemenea, să se organizeze cursuri pentru formarea unor instructori voluntari și arbitri capabili să depisteze viitori performeri, folosind toate sursele de gheață naturală din localitățile respective.

LĂDIȚĂ SCĂUNEL

O lădiță dulăpior pentru păstrat încălțămintea vă puteți meșteri în atelierul de tîmplărie. Alegeți scînduri bine geluite, dimensionați-le egal două cîte două și fixați-le în cuie sau îmbinați-le în scobituri coadă de rîndunică. Observați că pe una din fețele laterale lădița are două uși rabatabile. Pe policioara de sus mai înaltă, păstrați ghetele. În despărțitura de jos, periile și cutiile cu cremă. Fața de deasupra are marginile puțin mai mari, astfel încît așezînd peste ea o perniță, lădița dulăpior se transformă într-un scăunel.

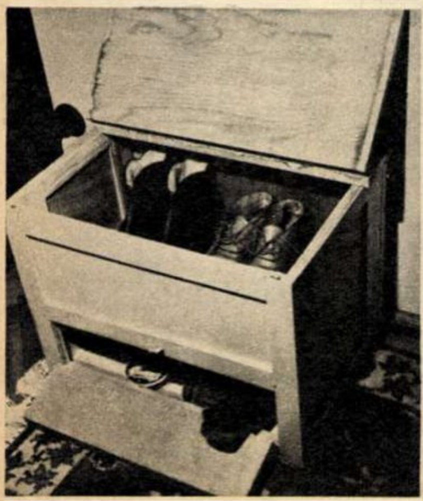

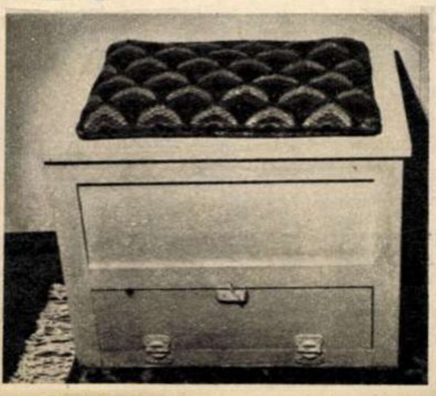

„PRACTIC”

SFATURI PRACTICE

1) Turnați în crema de ghete cîteva picături de spirt și încălțămintea va căpăta un luciu deosebit.

2) Dați pantofii cu cremă, lustruiți-i ușor și cînd este bine zvîntată, stropiți-i cu foarte puțină apă. Continuați să lustruiți cu un pluș uscat.

3) Încălțămintea din imitație de antilopă se curăță foarte frumos dacă înainte de a-o peria o tamponați cu o cîrpă îmbibată în soluție slabă de amoniac.

4) Pantofii colorați din imitație de lac se curăță cu spumă de albuș, bine bătut. După 1 minut lustruiți cu flanelă albă.

5) Pantofii din lac negru se spală cu apă rece, cu un tampon de bumbac, după care se zvîntă bine cu un pluș.

6) Curățați zilnic pantofii de praf sau de noroi, imediat ce-i descălțați. Lustruiți-i cu plușul înainte de a-i reîncălța. Evitați să-i dați cu cremă în fiecare zi pentru a nu se îmbîcsi.

7) Dați seara pantofii cu cremă și lustruiți-i numai dimineața, după ce stratul de cremă s-a uscat puțin.

8. Desfaceți întotdeauna șireturile sau cataramele înainte de a vă scoate încălțămintea.

9. Dacă pantofii vi s-au udat, ștergeți-i cu o cîrpă uscată și apoi umpleți-i cu hîrtie de ziar care va absorbi încet umezeala din piele.

10) Nu așezați pantofii uzi în apropiere de sobă sau de calorifer. Riscați să se scorojească. Lăsați-i să se usuce suspendați sau culcați pe o latură.

Cutezătorii 11
ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
CĂSUȚA POȘTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1171

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64-66, P.O.B 2001»

REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU
SECRETAR DE REDACȚIE
EMIL PETROVICI

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

4

108

Învins de Vladislav, căruia venise să-i ia tronul, Vlad Țepeș fuge de turci și ajunge în Moldova, la unchiul său Bogdan al II-lea. Aici se împrietenește cu fiul acestuia, Ștefan, luptînd amîndoi în oștirea domnului Moldovei. Ei țin piept armatei poloneze, care vrea să-l impună pe tronul Moldovei pe Alexăndrel și domnul le este recunoscător.

Scenariu: CORNELIU LEU Desene: TEODOR BOGOI

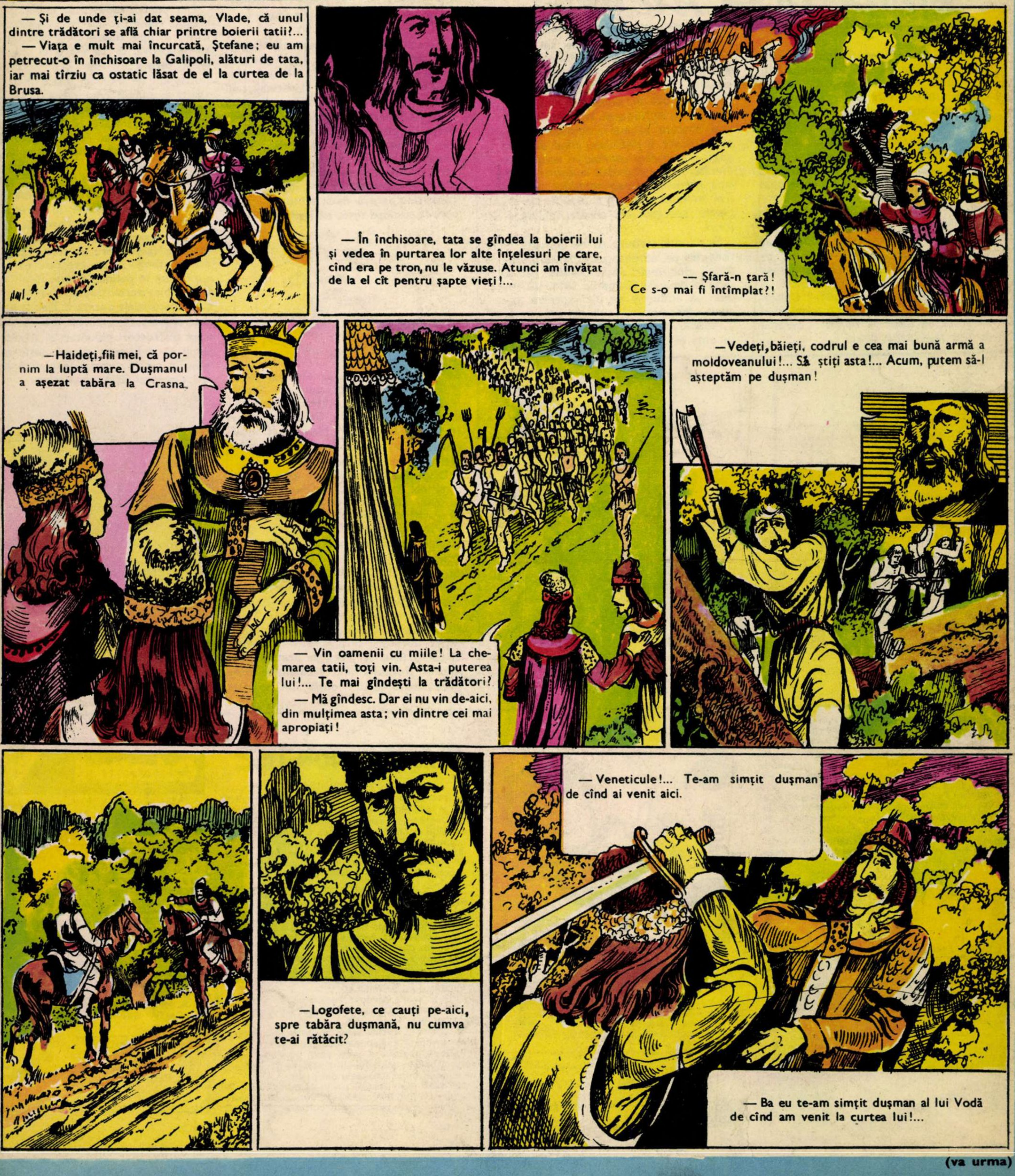
— Și de unde ți-ai dat seama, Vlade, că unul dintre trădători se află chiar printre boierii tatii?... — Viața e mult mai încurcată, Ștefane; eu am petrecut-o în închisoare la Galipoli, alături de tata, iar mai tîrziu ca ostatic lăsat de el la curtea de la Brusa.
— În închisoare, tata se gîndea la boierii lui și vedea în purtarea lor alte înțelesuri pe care, cînd era pe tron, nu le văzuse. Atunci am învățat de la el cît pentru șapte vieți!...
— Șfară-n țară! Ce s-o mai fi întîmplat?!
— Haideți, fiii mei, că pornim la luptă mare. Dușmanul a așezat tabăra la Crasna.
— Vin oamenii cu miile! La chemarea tatii, toți vin. Asta-i puterea lui!... Te mai gîndești la trădători? — Mă gîndesc. Dar ei nu vin de-aici, din mulțimea asta; vin dintre cei mai apropiați!
— Vedeți, băieți, codrul e cea mai bună armă a moldoveanului!... Să știți asta!... Acum, putem să-l așteptăm pe dușman!
— Logofete, ce cauți pe-aici, spre tabăra dușmană, nu cumva te-ai rătăcit?
— Veneticule!... Te-am simțit dușman de cînd ai venit aici.
— Ba eu te-am simțit dușman al lui Vodă de cînd am venit la curtea lui!...

(va urma)

108

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

În acest număr:

* OPERAȚIUNEA „Primăvara" CONTINUĂ PAGINILE 2,6-7

TINEREȚE ȘI EROISM PAGINILE 10-11.

Cutezătorii 12

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 21 MARTIE 1974, ANUL VIII (339)

16 pagini, 1 leu

RĂSPUNSURI ENTUZIASTE LA CHEMAREA PIONIERILOR BRĂILENI !

Noi și noi inițiative și angajamente pionierești se anunță, din diferite județe ale țării, ca interesante răspunsuri la chemarea pionierilor brăileni:

VRANCEA

- pionierii din județ vor amenaja 25 de pepiniere, pe lîngă școli, în care vor sădi mai ales nuci;
- comandamentele comunale pionierești vor antrena pionierii și școlarii la munca de amenajare a răsadnițelor pentru producerea materialului săditor necesar în grădinile de legume;
- în municipiul Focșani, în orașele Adjud, Panciu, Odobești și Mărășești pionierii vor sprijini asociațiile de locatari în munca de întreținere și amenajare a zonelor verzi și a spațiilor de joacă;
- în colaborare cu organizațiile U.T.C. din școli, pionierii vor participa la întreținerea bazelor sportive existente, la amenajarea a 25 de baze sportive complexe și 11 poligoane de tir;
- în zonele comunelor: Reghin, Andreiașu, Nereju, Paltin, Nistorești, Vrîncioaia, Jitia, Chiojdeni, Vintileasca și Dumitrești pionierii, sub conducerea specialiștilor, vor sprijini acțiunea de combatere a eroziunii solului și prevenirii alunecărilor de teren prin plantări de salcîm, salcie, cătină.

BIHOR

- pionierii și școlarii, constituiți în echipe de muncă patriotică, vor participa la executarea unor lucrări necalificate pe șantierele de construcții ale următoarelor obiective: 25 săli de clasă, 5 grădinițe, o creșă, două internate, 6 laboratoare, 3 săli de gimnastică, 22 ateliere școlare;
- pionierii și școlarii de la sate vor participa la întreținerea și repararea a 70 km de drumuri nemodernizate și a unui număr de 26 de podețe din lemn;
- în scopul stringerii la timp a recoltelor, pionierii și școlarii vor participa alături de părinții lor la lucrările de întreținere și stringere a recoltelor din cadrul I.A.S.-urilor și C.A.P.-urilor;
- comandamentele pionierești din mediul rural vor acționa în așa fel încît toți pionierii să devină crescători de păsări și animale mici;
- pionierii vor colecta: 46 t plante medicinale, 30 t fructe de pădure, 3 000 kg deșeuri neferoase, 7 000 kg deșeuri feroase, 35 000 kg hîrtie.

START în „Expedițiile Cutezătorii” ediția a VI-a 1974

Inițiate în anul 1969 de către revista «Cutezătorii», expedițiile au devenit una din cele mai îndrăgite acțiuni de masă ale pionierilor și școlarilor din țara noastră. «Expedițiile Cutezătorii» sînt organizate anual — în perioada vacanței de vară — de către revista «Cutezătorii» cu sprijinul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Ministerului Educației și Învățămîntului și al altor instituții și organizații care au atribuții în domeniul educației tinerei generații.

«Expedițiile Cutezătorii» urmăresc:

1. Studierea trecutului și a locurilor ce oglindesc istoria multiseculară a poporului român, a tradițiilor sale, a realizărilor de astăzi ale oamenilor muncii pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale P.C.R. În acest an, cînd va avea loc Congresul al XI-lea al P.C.R. și se va sărbători cea de a XXX-a aniversare a eliberării patriei — evenimente de excepțională importanță în viața poporului nostru — «Expedițiile Cutezătorii» urmăresc să-i antreneze și mai mult pe pionieri și școlari la cunoașterea rolului P.C.R. în conducerea maselor populare pentru înfăptuirea insurecției naționale antifasciste armate, a luptei împotriva cotropitorilor hitleriști pentru eliberarea patriei, precum și în înfăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate;
2. Stimularea practicării de către pionieri și școlari a turismului în vederea petrecerii în mod recreativ, instructiv și educativ a timpului liber în mijlocul naturii, călirea fizică și morală a copiilor, cunoașterea nemijlocită a frumuseților și bogățiilor patriei noastre;
3. Apropierea pionierilor de activitatea de cercetare științifică prin cultivarea spiritului de observare și analiză a unor procese naturale, economice și istorico-sociale din zonele străbătute, stimularea interesului pentru descoperirea și explicarea științifică — pe baza cunoștințelor din școală — a unor elemente mai puțin cunoscute copiilor, în vederea pregătirii lor pentru muncă și viață, în vederea educației materialist-științifice,

A. PARTICIPAREA

1. La «Expedițiile Cutezătorii» pot participa pionieri și școlari din clasele a V-a — a VIII-a, constituiți în echipaje pe baza liberei adeziuni. De asemenea, pot participa și elevi utecişti din clasele a VIII-a — a X-a, foști expediționari.
2. Echipajele participante la «Expedițiile Cutezătorii» vor fi aprobate de către comandamentul unității de pionieri, consiliul pe școală al Organizației pionierilor și de către conducerea școlii respective.
3. La expediții pot participa și echipajele constituite în cadrul caselor pionierilor. Membrii echipajelor din casele pionierilor vor avea aprobarea comandamentului unității din care fac parte, a consiliului Organizației pionierilor și a conducerii școlii în care învață fiecare dintre ei.

(Publicarea Regulamentului continuă în numărul viitor)

MICII NOȘTRI PRIETENI

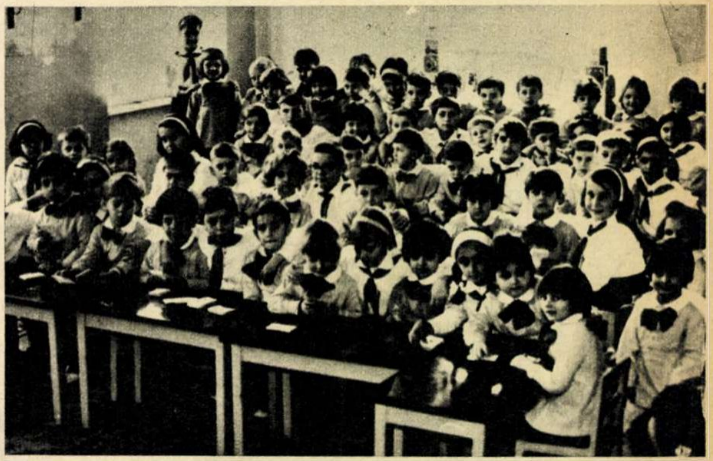

Noi, pionierii din detașamentul «Temerarii», am pornit în drumeție la grădinița nr. 1 — ne povestește pioniera **Olimpia Cifar** din clasa a V-a C de la Școala generală din **Sînnicolaul Mare.**

Scopul vizitei? Intîlnirea cu copiii mici, pe care ni i-am făcut prieteni încă de la începutul acestui an școlar. Și, pentru că nu era vorba despre o vizită oarecare, ne-am pregătit din timp cu desene, decupaje pentru învățarea număratului și socotitului, jucării din traforaj pe care le-am oferit micilor noștri prieteni. Le-am spus și ghicitori, le-am cîntat în limba franceză, doar și ei învață această limbă. Timpul a trecut pe nesimțite. La despărțire, prietenii noștri s-au întristat dar le-am promis că-i vom invita la unele programe artistice ale detașamentului nostru.

Dacă veți privi atent această fotografie, îi veți găsi între copiii cu fundițe roșii la piept și pe prietenii lor, purtători ai cravatelor roșii cu tricolor (Căminul nr. 2, Deva).

Din Carei, **Eleonora Martinov** *și* **Monica Kincses** *ne trimit această fotografie. În cadrul Casei pionierilor din orașul lor a luat ființă un ansamblu artistic. Primul «examen», ne spun ele, a avut loc acum cîteva zile, cînd pe scena unei mici localități de lîngă oraș, la Ianculești, a fost prezentat spectacolul «Cîntec, joc și voie bună».*

COMORILE PATRIEI

Ateneul Român, dominat de marea sa cupolă, avînd o fațadă largă, străjuită de șase coloane, face parte din peisajul caracteristic bucureștean. Acest mare edificiu al țării a fost martorul a nenumărate manifestări muzicale. Serile de concert de la Ateneu, cînd sălile se îmbracă în haina somptuoasă de lumini ale candelabrelor, au un farmec unic.

Pe podiumul acestei vestite săli, în anul 1898 s-a urcat tînărul Enescu pentru a dirija lucrarea sa «Poema română», care s-a făcut auzită atunci pentru prima dată și care vestea nu numai țării, dar și lumii întregi apariția unui mare muzician. De atunci și pînă în prezent, Ateneul Român și-a făcut un titlu de cinste în prezentarea creației enesciene și în genere a marii muzici românești, precum și a marilor creații din muzica lumii. Din anul 1958, Ateneul Român este din trei în trei ani gazda Festivalului «George Enescu».

Monumentalul edificiu a fost construit între anii 1886—1897 și conceput ca sediu al societății literare «Ateneul Român». Printre principalii săi fondatori au fost Constantin Esarcu, V.A. Urechea și P.S. Aurelian.

Construcția are o foarte interesantă arhitectură. Centrul este alcătuit din marea sală de concerte spre care duc patru scări monumentale în spirală, lucrate din marmură de Carrara. Cupola este decorată în interior cu o frescă largă, prezentînd momente din istoria poporului român.

În anii socialismului, Ateneul a fost în întregime supus unor lucrări de renovare, păstrîndu-se caracteristicile inițiale ale arhitecturii, devenind un puternic centru de cultură muzicală, sediu al Filarmonicii de Stat.

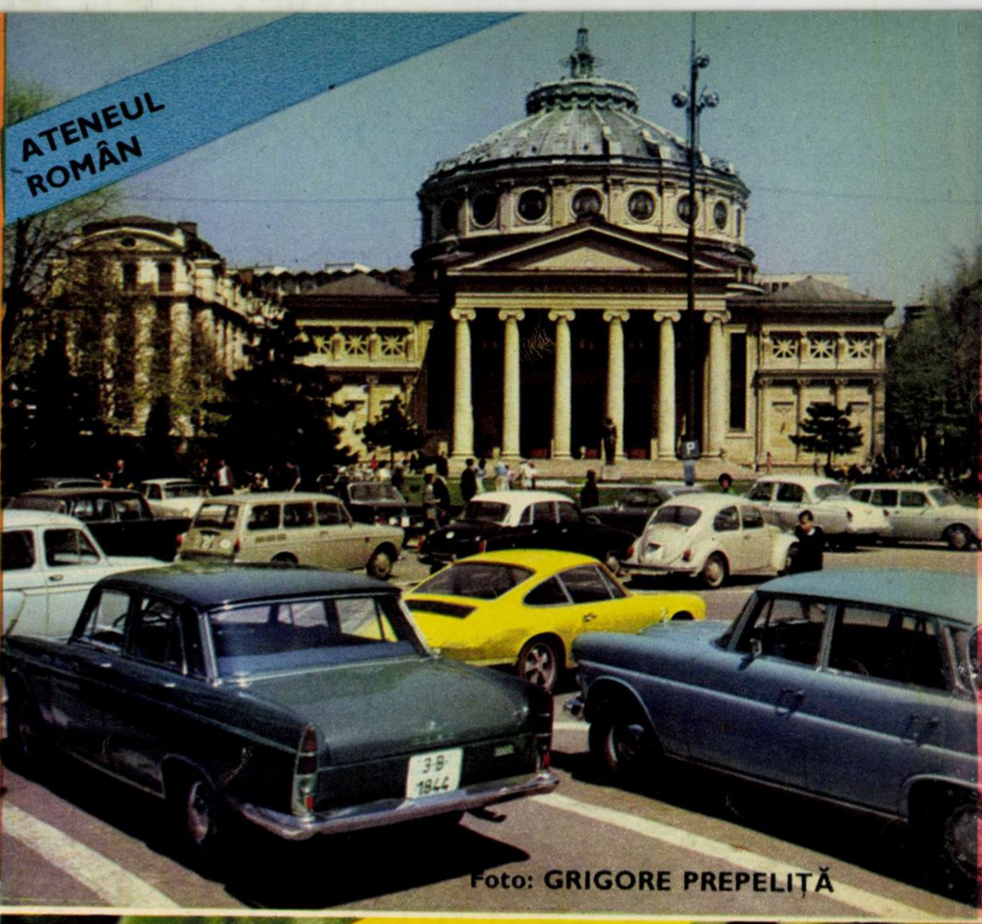
ATENEUL ROMÂN

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

Întîlnire cu poezia

În programul de lucru al Studioului de creație «Freamăt» de la Palatul pionierilor sînt cuprinse nenumărate activități dedicate întîmpinării Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român, celei de a XXX-a aniversări a eliberării patriei și jubileului Organizației pionierilor.

Astfel, invitați de onoare ai Studioului au fost poeții Virgil Teodorescu și Tiberiu Utan, iar mai de curînd, Eugen Jebeleanu.

Autorul poemului «Surîsul Hiroșimei» a purtat un viu dialog cu foarte tinerii poeți cu cravate de pionier despre semnificația creației artistice, după care le-a citit din versurile sale.

La rîndul lor, pionierii au recitit din creațiile proprii.

Un moment deosebit al acestei întîlniri l-a constituit audierea compoziției aparținînd pionierului Viniciu Moroian din clasa a VI-a, care a pus pe muzică trei fragmente din «Surîsul Hiroșimei» și pe care, tot el, le-a executat la pian. Cu toată vîrsta sa mică, Viniciu a reușit, spre încîntarea poetului, să redea pe muzică secvențe din dramaticul poem.

În încheiere, poetul Eugen Jebeleanu a oferit autografe pe volumele sale de poezie.

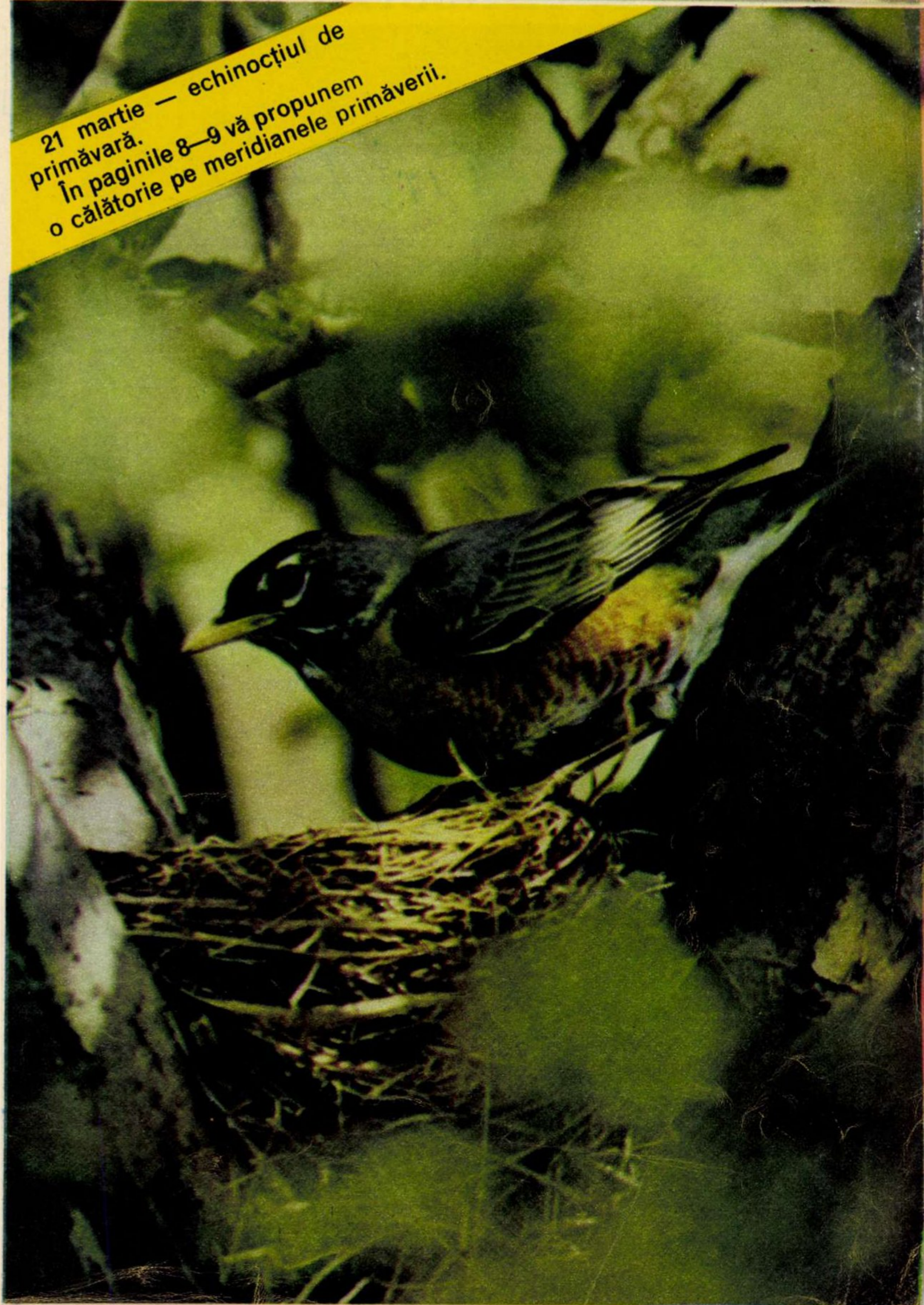
21 martie — echinocțiul de primăvară.
În paginile 8—9 vă propunem o călătorie pe meridianele primăverii.

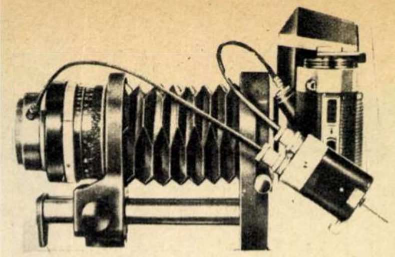

Studio 25

Dragi prieteni, după cum știți, pînă la încheierea concursului de fotografii artistice «Studio 25» mai sînt cîteva săptămîni.

Multe din lucrările voastre reușite au și văzut lumina tiparului. Vă sfătuim ca în continuare să faceți o selecție atentă a filmotecii voastre. Veți descoperi, cu siguranță, noi cadre, noi fragmente interesante, artistice. Este de dorit ca instantaneul și fotoreportajul să fie în atenția voastră.

Sperăm ca în curînd să primim vești în «imagini» și de la Casele pionierilor din Baia Mare, Iași, Bistrița-Năsăud, Vrancea, Arad și de la alte cercuri foto aflate în școlile generale din comune.

Vă dorim succes și vă reamintim că lucrările se trimit pînă la data de 30 aprilie 1974, pe adresa: Redacția «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București, pentru concursul «Studio 25».

POȘTA CONCURSULUI

Remus Hădăreanu, Turda: ai trimis un set de fotografii documentare. Mai puțin însă te-a preocupat fotografia artistică cerută de concurs. Cred că ar fi bine să apropii obiectivul aparatului fotografic mai mult de chipurile prietenilor și colegilor tăi. Mai încearcă.

Constantin Sacarelis, Sibiu: instantaneul pare a fi pasiunea ta. Poate ne mai trimiți și alte momente din viața pionierilor sibieni. Așteptăm.

Ion Bud, Tîrșolt, Satu-Mare; **Erneștin Horovitz**, Hunedoara; **Relu Onuțu**, Iași: este de apreciat că sînteți sensibili la evenimentele vieții voastre de școlari. Dar aceasta nu este suficient. Execuția tehnică a fotografiilor nu este încă bine realizată, de asemenea alegerea unghiului de fotografiere nu este cel mai bun. De aceea, vă sfătuiesc să repetați execuția fotografiilor, să dați mai multă atenție expunerii și încadrării imaginilor.

ELENA FUNDULEA

CONCURSUL NOSTRU DE FOTOGRAFII

1. «IARNĂ ÎN PARC»
LIANA MIULESCU, Carei, Satu Mare
2. «PRIETENIE»
MIHAI PAPP, Oradea
3. «EXPLICAȚIE»
KÁROLY CSIBI, Tîrgu Mureș
4. «PROFIL INCANDESCENT»
MONICA PEPRESCU, Sibiu
5. «PRIETENII GRĂNICERILOR»
AUREL CUCIUROVSCHI
6. «CONSTRUIM»
SORIN BILAN, Rădăuți
7. «HĂRNICIE»
MARIUS RĂDULESCU, Dej

nota 10 la ATLETISM

Ziarul «Steagul roșu», organul Comitetului județean Ilfov al P.C.R., a oferit prilejul unui mare număr de pionieri și școlari să iasă pe stadion în întîmpinarea primăverii, organizînd un original concurs, intitulat sugestiv «Nota 10 la atletism».

Prima întrecere s-a desfășurat la Școala generală din comuna Bolintin-Vale, unde au fost invitate 10 echipe reprezentative din 10 școli (cîte o fată și un băiat din clasele a IV-a — a VIII-a), întrecere care s-a încheiat cu un succes deosebit. Numeroși participanți au primit pentru rezultatele bune înregistrate, diplome din partea Consiliului județean Ilfov al Organizației pionierilor, precum și premii în materiale sportive. Dar ceea ce a stîrnit interesul deosebit a fost nota de 10 trecută în catalog, la educație fizică, în dreptul multor nume.

Așa cum se întîmplă cu ideile generoase, căpătînd ecou rapid, acest gen de concursuri sportive a cunoscut o mare popularitate printre pionierii și școlarii ilfoveni. La Hotarele, la Iepurești, la Giurgiu, Oltenița și Urziceni, sute de elevi participanți la întreceri s-au străduit să treacă baremurile și să obțină nota 10 la educație fizică.

Probele de viteză și îndeosebi cele de rezistență au atras atenția profesorilor asupra unor talente autentice care pot, cu o pregătire specială, să atace performanțele sportive. Acesta este, de fapt, un alt cîștig al întrecerilor «Nota 10 la atletism», pentru că, pînă în prezent, au fost nominalizați aproape 50 de elevi ale căror performanțe și calități native ne îndeamnă să visăm la marile performanțe pe care le vor obține.

Zilele trecute, concursul i-a «prins» și pe cei mai mici pionieri și școlari (clasele I — a III-a) de la școlile din Mihăilești, Buda și Cornetu. Frumos echipați, disciplinați, participau la primul lor concurs oficial, trăiau pentru prima oară emoția luptei sportive pentru cîștigarea unor trofee, pentru obținerea notei 10 la educație fizică.

Sportul modern își caută campionii la vîrste fragede, cînd trebuie să se obișnuiască cu efortul, cînd trebuie educate voința, curajul, dorința de autodepășire permanentă. Deocamdată, cîștigul cel mare al copiilor împrieteniți cu sportul este sănătatea, dezvoltarea lor armonioasă. Este exact ceea ce a cerut partidul nostru școlii, mișcării sportive, Organizației de pionieri.

Concursul «Nota 10 la atletism» și-a desemnat campionii pe clase, pe școli, pe centre de localități. S-au stabilit recorduri a căror viață lungă sau scurtă este urmărită cu atenție. S-a născut o tradiție, o rivalitate sportivă între școlile participante la aceste întreceri, dar mai ales a scos pe terenurile de sport sute și sute de copii, oferindu-le plăcerea și dulceața unui succes sportiv.

PETRE CRISTEA

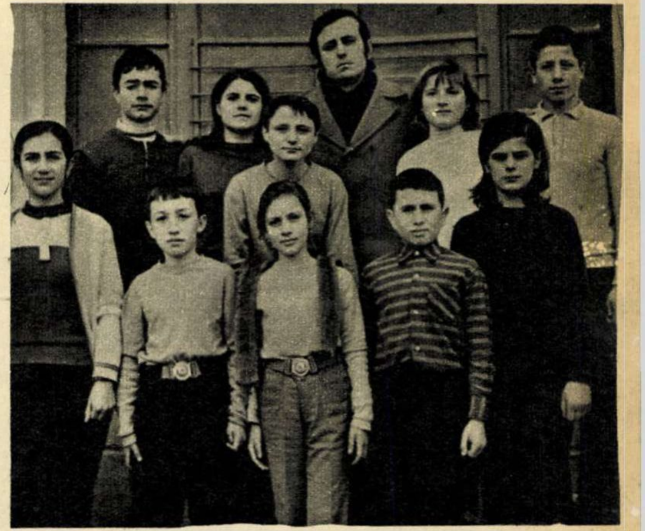

Cei zece plus unul (antrenorul) din Alexeni sînt, deocamdată, dintre cei mai buni atleți participanți la amintita competiție.

* * *

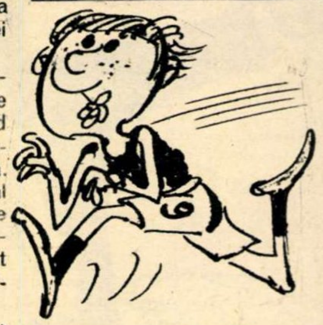

Trei fete și trei băieți, dintre mulți alții, care au luat nota 10 la atletism: **Florentina Stancu**, **Ligia Brutaru**, **Zoltan Mogoș** și **Moise Nicoleta** (din Urziceni), **Tonino Stanciu** (din Manasia) și **Marin Sava** din Gîrbovi.

* * *

O CARTE „DE CĂPĂTÎI" PENTRU FIECARE TURIST

Acum, în prag de primăvară, cînd fiecare dintre voi puteți spune din nou «cărările mi se aștern în cale», cînd cortul, rucsacul, hanoracul, bocancii de munte și toate celelalte ustensile atît de necesare și totdeauna nelipsite turistului au revenit din nou în atenția voastră, vă recomandăm să citiți o carte deosebit de utilă pentru viitoarele voastre aventuri turistice: «Hai la drum», de Mihail Andrei.

În această lucrare, împărțită pe capitole distincte, veți găsi o mulțime de sfaturi și indicații despre: drumeția în munți, arta de a-ți pregăti rucsacul, echipamentul ce trebuie folosit, cum trebuie să procedați în eventualitatea întîlnirii cu urși, lupi sau alte sălbăticiuni, în transportul și montarea corturilor, în improvizarea unor adăposturi, în luptă cu frigul, cum se ține un jurnal de bord, cum să vă comportați cînd poposiți la cabane și campinguri. De asemenea, veți mai găsi în paginile ei și răspunsuri la întrebări... arzătoare pe care și le pun mai ales turiștii începători (ca voi): cum se acordă primul ajutor, cum se întreține echipamentul, care-s rețetele culinare cele mai potrivite într-o asemenea situație, cum puteți descoperi nordul, cum puteți prevedea timpul, cum se călătorește în circuitul feroviar etc. Autorul, decis să nu lipsească pe nimeni de asemenea sfaturi utile, n-a scăpat din vedere nici speoturismul, nici cicloturismul, nici drumeția pe ape (cu... ambarcațiuni, bineînțeles), nici întîlnirea cu soarele la țărmul mării, nici altele de acest fel.

Așadar, o carte «de căpătîi» pentru fiecare dintre voi care, într-un fel sau altul, vă pregătiți să luați cu asalt cărările patriei. Căutați-o, deci, și citiți-o! Veți avea multe de aflat și de învățat din ea.

H. LEREA

BRIGADIER la 14 ani 5

REZUMAT: IMOBILIZAT ÎN COLIBA DE PE MUNTE DE BRACONIERI, ILIEȘ, ESTE ÎN MARE PRIMEJDIE. UN PUI DE URS A INTRAT ÎN COLIBĂ... DAR POCINOG IZBUTEȘTE SĂ AJUNGĂ LA BRIGADIERI. EL ESTE SINGURUL CARE POATE SCHIMBA ÎN BINE SOARTA LUI ILIEȘ.

Scenariu: Nicolae ȚIC Desene: Vintilă MIHĂESCU

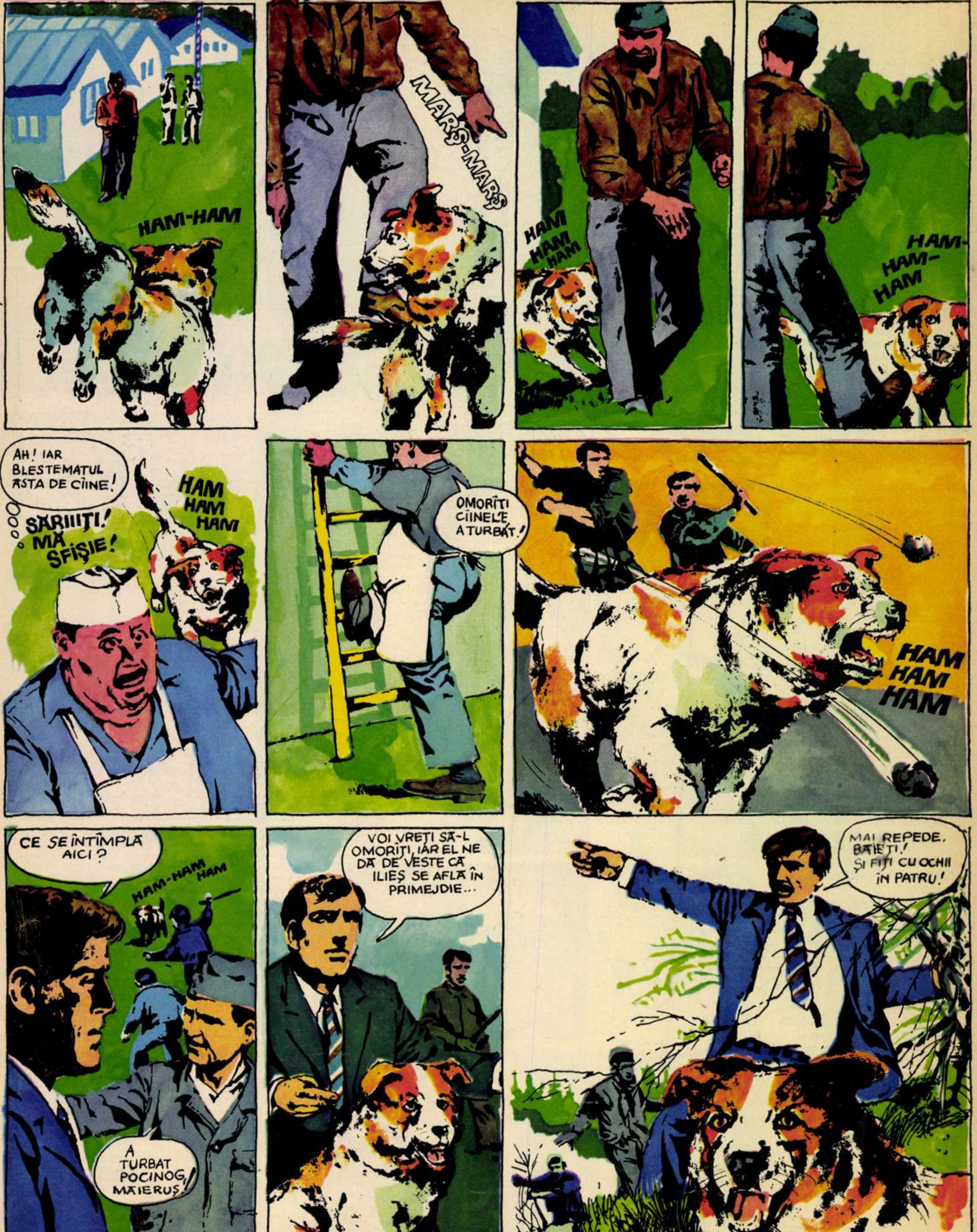
HAM-HAM
MARȘ-MARȘ
HAM HAM HAM
HAM- HAM- HAM
AH! IAR BLESTEMATUL ĂSTA DE CÎINE!
SĂRIIIȚI! MĂ SFÎȘIE!
HAM HAM HAM
OMORÎȚI CÎINELE A TURBAT!
HAM HAM HAM
CE SE ÎNTÎMPLĂ AICI?
HAM-HAM HAM
A TURBAT POCINOG, MAIERUȘ!
VOI VREȚI SĂ-L OMORÎȚI, IAR EL NE DĂ DE VESTE CĂ ILIEȘ SE AFLĂ ÎN PRIMEJDIE...
MAI REPEDE, BĂIEȚI! ȘI FIȚI CU OCHII ÎN PATRU!

VA URMA